ALEM

ARTFUL LIVING®

A NEW CONCEPT INSPIRED BY ART

ART Guide

10 YILLARIN pop ikonu ve seks sembolü Marilyn Monroe için, Italya, Floransa'daki Ferragamo Müzesi'nde, Steafania Ricci küratörlüğünde, muhteşem bir sergi düzenlendi. Monroe'ya adanmış bu sergide, MM'nin Ferragamo ayakkabıları da sergileniyor. Başta Pop Sanat'ın öncüsü Andy Warhol olmak üzere birçok sanatçının ve yönetmenin yorumunda her defasında yeniden doğan Marilyn, insanlara düş gördürmeye devam ediyor.

26 BREZİLYALI dostlarımız Celia Parnes ve eşi Bernardo Parnes'in evine davetliydik. Bir başka güzel sürpriz daha bizi bekliyordu.. Celia ve Bernardo'nun sanatla ilgisini çok yakından biliyordum.

34 PARIS'TE modern ve çağdaş sanat galerilerinin merkezi olan St. Germain'de Haziran ayı boyunca 'Yüz Galeri – Yüz Bakış Açısı' başlığı altında çok sayıda farklı sanatçı ve tasarımcının eserleri sergileniyor.

44 LONDRA'DA bu yaz Ingiltere Kraliçesi Elizabeth'in hükümdarlığının 60. senesi dolayısı ile düzenlenen renkli 'Jubilee' kutlamaları ve temmuzda başlayacak olan 2012 Olimpiyat oyunları şehrin sanat ve kültür etkinliklerine de yansıyor. Temmuz ve ağustos aylarında da Londra'da sanatseverleri keyifli sergiler bekliyor.

54 NEW YORK Çağdaş Sanat'ın çekim alanı olarak, yaz ayları boyunca sanatseverleri kendine çekiyor. Bu sayfalarımızda New York'un önemli sanat mekanları New Museum, Brooklyn Museum ve Guggenheim Museum'daki sergiler arasında keyifli bir sanat gezintisine ne dersiniz?

62 İSVİÇRE ve dünya çapında en tanınmış ticari sanat galerileri tarafından düzenlenen 'Art Basel', çağdaş ve modern sanat piyasasının en büyük ve prestijli fuarı olarak biliniyor. Yılın farklı dönemlerinde Miami Beach ve Hong Kong'da da düzenlenen bu fuar, son yıllarda sanat piyasasının en büyük kolektörlerini, küratörlerini ve müze koleksiyonu seviyesinde sanat eserlerini bir araya getirdi.

66 ANDREAS Siegfried ile Londra'ya taşındığım yıllarda Frieze Art Fair'de tanıştım. Inanılmaz bir göze ve her şeyden önemlisi bu piyasada bulunması çok zor olan doğallığa ve dürüstlüğe sahip. Bu nadir aydınlık ve ılık Londra sabahında sizler için Andreas'ı yeni hazırladığı Notting Hill'deki ev/ofis/sergi mekanında ziyaret ettim. Sağlıklı bir kahvaltı eşliğinde güzel bir sohbetten sonra sergisini gezdik ve ileriye dönük projelerinden söz ettik.

72 GRAFFITI sanatı: Sokak sanatı denilince ilk akla gelen graffitiyi kabaca açıklamak gerekirse dünyada sanat dört duvara arasına sıkışıp kalmıştı. İşte graffiti buna tepki olarak çıktı. Sokak sanatı Amerika'da gerilla sanatı olarak doğdu.

82 GRAFFITI Top 10: Dünyanın önde gelen graffiti sanatçılarından Swoon, erkek egemen bir yapıya sahip olan sokak sanatının akışını değiştirdi. Kadın sanatçı Swoon hekm sokak sanatında hem de daha geleneksel sanat dünyasında farkını ortaya koydu.

102 İSTANBUL Modern, yeni sergisinde çağdaş Türk sanatının önde gelen isimlerinden Burhan Doğançay'ın 50 yıllık çalışmalarından oluşan kapsamlı bir sergi sunuyor.

108 BAY Inşaat, inşa ettiği 42'şer katlı iki kulede yükselen rezidans, otel, AVM ve ofis olmak üzere dört farklı konsepti içinde barındıran 42 Maslak'ta "Multi Office" konseptini geliştirdi.

112 BAY Inşaat – 42 Maslak projesi yine sanat alanında farklı bir çalışmaya imza attı. Sanatla iç içe bir yaşam sunan Artful Living konsepti ile hayata geçirilen Bay Inşaat – 42 Maslak Projesi bu kez ünlü ressam ve minyatür sanatçısı Günseli Kato'nun fırçası ile yorumlandı.

114 MUSTAFA ATA Türk resminde 40 yıllık sanat deneyimi olan, Türk resminin usta sanatçısı Mustafa Ata 1971'de Istanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi mezunu. Biri, Münih'de olmak üzere 18 kişisel sergi açan, yurt içi ve yurt dışında karma sergilere ve uluslararası bienallere katılan Ata ile sanatı üzerine keyifli bir söyleşi yaptık.

116 DEVRİM Erbil'in, klasikleşen Istanbul siluetlerinden oluşan seçilmiş eserler, Tatart Bahar sergisinin ikinci bölümünü oluşturuyor. 50 yıllık sanat deneyimi olan Türk resim sanatının ustası Devrim Erbil ile son dönem çalışmaları, sanat dünyası ve Halı Müzesi projesi üzerinde keyifli bir söyleşi gerçekleştirdik.

118 ÖZEL koleksiyonlar içindeki en güzel Renoir resimleri, Christie's müzayede evi tarafından düzenlenen Empresyonist ve Modern Sanat Müzayedesi'nde, koleksiyonerlerin beğenisine sunuldu. Müzayedede 19.ve 20.yüzyılın en önemli sanatçılarının baş yapıt niteliğindeki eserleri yer aldı.

120 İSTANBUL'DAKİ galerilerde yer alan sanat etkinlikleri. Galerist TepebaşıErwin Wurm'un "Blow Up" sergisi. Galerist Tepebaşı, Avusturyalı sanatçı Erwin Wurm'un yeni heykellerinden oluşan, "Blow Up" isimli, kişisel sergisine 7 Temmuz tarihine kadar ev sahipliği yapıyor.

124 PILEVNELI Project yeni projesinde, Refik Anadol'un sergisine ev sahipliği yapıyor. "Şüpheci Müdahaleler", izleyiciye şüphe üzerinden bir deneyim sunuyor.

126 KUŞAĞININ verimli ressamlarından Hülya Botasun, Osmanlı minyatür geleneğine modern bir yaklaşımla eğilen ve minyatürleri günümüz teknikleriyle büyük tuvallerde yeniden yorumlayan öncü bir sanatçımız. Postmodernizmin resim dünyasını etkilediği 80'li yıllarda bu akımın işlerine yansıdığı, Pop Art'ın da etkilerinin gözlemlendiği bir ressam.

128 MİMARLIK ve peyzaj mimarlığı alanında ulusal ve uluslararası birçok ödüllü projede imzası olan, özellikle peyzaj mimarlığı alanının önde gelen temsilcisi olan Dr. Deniz Aslan,
"Son on yılda aslında peyzaj mimarlığı inanılmaz bir enerji ile taşıyor. Her şeyden önce peyzaj mimarlığını temsil eden bir meslek odası var artık" diyor.

130 MEHMET Yalçın: "Yemeğe artistik yaklaşımlar: Günümüzün gözde hobisi gastronomi, sanatçıların da ilgisinden hiç uzak kalmamıştı. Bir çok sanatçı yemeğe de artistik yaklaşımlarını taşıdı, Dali gibi bunu uç noktalara vardıranlar da oldu… Kim ne derse desin, sanat gastronomiye hiç de kayıtsız kalmadı. "…

T MEDYA MAGAZİN YAYINCILIK SAN. VE TİC. A.Ş.
Yönetim Kurulu Başkanı
MEHMET BÜLENT ERGİN

Yönetim Kurulu Üyesi
S. SERDAR ÇALOĞLU

Yönetim Yeri: Maltepe Davutpaşa Cad. No: 34/1 A Blok Zemin Kat 34020 Topkapı-İSTANBUL
Tel: 449 32 00 (16 Hat) Fax: 449 32 20 - 481 96 04

ALEM, Basın Konseyi üyesidir ve basın meslek ilkelerine uymaya söz vermiştir. Dergi 'Yaygın Süreli Yayın'dır.

Genel Yayın Yönetmeni
A. BERNA ERTEN

Haber Koordinatörü: **Fatih Şahin**
Haber Müdürü: **Hasan Yüksel**
Teknik Müdür: **Mazhar Gün**
Kreatif Direktör: **H. Salih Tansu**

Görsel Yönetmen: **Hüseyin Demir**
Ekler Editörü: **Aslı Tandoğan (Ekler)**
Ayça Barut Tanman
Redaktör: **Zülal Ünaldı**

Haber Merkezi:
Ertan Demirbilek, Ercan Ali Yıldırım Ferhat Kaan Şahin, Mine Yurdabak
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Mustafa Dolu
Sayfa Tasarımı: **Yılmaz Mermer**

TURKMEDYA YONETIM
Nermi KARACABEYLI (Idari)
Ercan ARIOGLU (Mali)
Murat KUMRAL (Dağıtım)
TURKMEDYA BASKI
Selahattin Aslan T Medya Baskı Teknolojileri A.Ş. Maltepe Mah. Davutpaşa Cad. No: 34/1 C Blok Topkapı-Istanbul

TURKMEDYA REKLAM
Genel Müdür: **Yasemin GEBEŞ**
Pazarlama Genel Müdür Yardımcısı: Dilek Aydın Oransal Genel Müdür Yardımcısı: Yaprak Üner
Satış Koordinatörü: Sinem Atak, Fulya Argun Reklam Müdürü: Selahattin Cengiz
Katkıda Bulunanlar: Tülin Çim Grup Koordinatörü, Aydan Tuncay Satış Koordinatörü Bölgeler Direktörü: Vedat Güven
Rezervasyon Müdürü: İbrahim Alagöz Reklam Rezervasyon: Sinan Büyükkılıç
Tel: (212) 449 30 50 (4 Hat) - (212) 284 96 00 Fax: (212) 481 96 17

ALEM Dergisi'nde yayınlanan bütün yazı, haber, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve sair konuların her türlü telif hakkı T Medya Magazin Yay. San. Tic. A.Ş.'ye aittir. İzin alınmadan, kaynak gösterilerek dahi iktibas edilemez.

Dağıtım: Turkuvaz Dağıtım Pazarlama A.Ş.

HAZIRAN 2012

ISSN 1300 9869

içtiğimiz su kadar önemlidir

İnsan olmak, insanı insan yapan değerlere sahip olmak ancak sanatın estetik değerlerini özümsemekle, içselleştirmekle mümkündür. Sanatçı yaşadığımız çevreye evrensel değerlerle bakabilen, bu evrensel değerleri görülebilir kılacak ipuçlarını toplumlara yansıtabilen kişidir. Schumann " Sanatçının işi insanoğlunun yüreğine ışığı göndermektir" diyor.

İşte bu nedenle, yalnız insanlığın gelişmesinde değil, toplumların kültürel gelişme sürecinde de sanatı su kadar yaşamsal kılan sanatın ışıklı yolu olmuştur. İşte bu nedenle, gerçek anlamda gelişimi hedefleyen ülkeler "sanat"ı öncelik listelerinin en başına yerleştirirler. Çünkü bilirler ki toplumsal gelişim yalnız ekonomik gelişmeyle mümkün değildir... Çevreye, insanlığa, topluma duyarlı bilinçli bireylerin gelişmesi ancak sanatı insan yaşamının vazgeçilmez bir parçası olarak algılayabilmekten, gelişmiş zihinlerin en az gelişmiş portföyler kadar önemli olduğunu bilmekten geçer... Çünkü hangi alanda olursa olsun girişimden, gelişmeden yana olan, başarıya ulaşan her birey aynı zamanda bir vizyoner olabilmenin önemini kavrayan bireydir.

Savaştan çıkmış Türkiye'de ekonomik açıdan en yoksul dönemde Atatürk'ün kültür yuvalarının kurulmasına verdiği önemi hepimiz biliyoruz: Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası, Musiki Muallim Mektebi -ki çağdaş bir konservatuara dönüşmüş ve Türkiye'nin gelecekteki sanatçılarını yetiştirmiştir ve yetiştirmektedir-, Devlet Opera ve Balesi işte böyle bir vizyonerliğin eseridir. Doğramacı Ailesi'nin kurduğu Bilkent Senfoni Orkestrası, Sevda Cenap And Müzik Vakfı, Eczacıbaşı Ailesi'nin kurduğu Istanbul Kültür Sanat Vakfı, Kocabıyık Ailesi'nin kurduğu Borusan Orkestrası ve Borusan Müzik evi, Sabancı Ailesi'nin kurduğu Sabancı müzeleri, Koç Ailesi'nin kurduğu Koç Müzesi ve Arter, Kıraç Ailesi'nin kurduğu Pera Müzesi 'nin kuruluşlarının temelinde, kurucularının sahip oldukları içsel zenginliği toplumla paylaşma arzusu yatmaktadır... Çünkü onlar bilirler ki içsel zenginliği yakalamadan toplumların geleceğini yaratamazsınız... Onlar bilirler ki sanatın iki yüzü vardır, biri bu günü zenginleştirir, öbür yüzü ise toplumların geleceğini sonsuzluğa taşır...

Amerikalı bir eğitimci ve diplomat olan Adolf Berle "bilginin temeli sanattır, çünkü sanat tıpkı bilim gibi sorgular, önce içsel dünyamızı, sonra çevremizi ve evreni sorgulayarak ulaşabiliriz evrensel bilgiye" diyor. Hindistanlı bir din adamının oğlu olan Tagore ise" Sanat 'gerçek bilgi'nin insanoğlunun yaratıcı ruhuna yaptığı çağrıdır" diye tanımlıyor sanatı...

Eğer düşünen, yaratan, girişimci ve özgür nesiller yetiştirmek istiyorsak, kültürümüzün köklerini geleceğe taşıyabilmek istiyorsak, önceliğimiz sanatı toplumun her bireyi için erişilir kılmak olmalı.

İş dünyasını "Artful Living" dergisiyle ve sanatı erişilebilir kılma girişimiyle taçlandıran Bay İnşaat'ı kutluyorum ve daha pek çok iş dünyası önderlerinin bu sanat kervanına katılmalarını diliyorum.

Gürer Aykal
Orkestra Şefi

Sanatçıların esin kaynağı

Pop ikonu...

Seks sembolü

MARILYN MONROE

SICAK GÜLÜŞÜ, MASUM, SEKSİ GÖRÜNTÜSÜYLE BEYAZPERDEYİ TUTUŞTURDU, İNSANLARA BİR DÜŞ GÖRDÜRDÜ VE ÇOK ERKEN BİR YAŞTA ÇEKİP GİTTİ. AMA ONUN PEŞİNİ NE SİNEMACILAR NE DE SANATÇILAR BIRAKTI. BAŞTA POP SANAT'IN ÖNCÜSÜ ANDY WARHOL OLMAK ÜZERE BİRÇOK SANATÇININ VE YÖNETMENİN YORUMUNDA HER DEFASINDA YENİDEN DOĞDU. İNSANLARA DÜŞ GÖRDÜRMEYE DEVAM ETTİ...

Kimseyi kandırmadım ama insanların kendilerini kandırmalarına izin verdim. Hiç biri benim kim ya da ne olduğumla ilgilenmedi. Bunun yerine benim için bir karakter yaratmayı tercih ettiler. Onlarla elbette tartışmayacaktım çünkü nasılsa olmadığım birine aşıklardı."...Onun havalandırma mazgalının üstünde etekleri havalanmış görüntüsünü kim unutabilir? Ya da ekranı tutuşturan sıcak bakışlarını platin sarısı dalgalı saçlarını...O, Hollywood'un gelmiş geçmiş en etkileyici seks sembolü. Kuşaklar boyu erkeklerin odalarının duvarlarını ve düşlerini süsledi ve süslemeye devam ediyor ama o kendisini hiç de öyle görmüyor; işte bu birkaç cümleyle kendini özetliyordu. Dışıyla ekranı yakıp tutuşturan, ama içinin derinliklerinde hep yalnız, ciddiye alınmak isteyen, aşk arayışı içinde mutsuz olan yıldızın bu görüntüsü, vakitsiz ölümünden sonra da bir tragedya olarak nitelendirildi. Monroe, "Aptal Sarışın" yakıştırmalarından hep nefret etmiş; Hollywood'un gösterişe dayalı suni dünyası içinde kendi mutlu dünyasını kuramamış görüntüsüyle, parıltılar içindeki bir starın yaşamındaki acıklı yüzü gösterir.

60'lı yıllarda şöhretinin zirvesindeydi. "Bazıları Sıcak Sever" filmindeki rolüyle En Iyi Kadın Oyuncu Altın Küre ödülünü almıştı (1960). Clark Gable'dan, Fransızlar'ın ünlü aktörü Yves Montand'a kadar birçok aktörle kamera karşısına geçiyordu. ABD Başkanı John F. Kennedy ona aşıktı. Kardeşi Robert Kennedy'nin ona aşık olduğu söyleniyordu. Ama o henüz 36 yaşındayken, şöhretinin ve güzelliğindenin doruğundayken, sır dolu bir ölümle yaşama veda etti. 5 Ağustos 1962 günü Los Angeles Kaliforniya'daki evinde, yatağında ölü bulundu. Ölümü üstündeki sır perdesi kaldırılmaya çalışıldı. Resmi raporda Monreo'nun aşırı derece uyku ilacı aldığı içip zehirlendiği yazılıydı, ama ortaya gerçek nedenin farklı olduğu iddiaları atıldı. Kennedy Ailesi'nin parmağı olduğu öne sürüldü.

Döneminin starları Lana Turner, ve Rita Hayworth'ın pabucunu dama atmıştı. Sıcak bakışlarıyla beyazperdeyi tutuşturuyordu. Yetimhaneden gelen bu küçük sarışın kız, (o zamanki adın Norma Jean idi) bir gün ABD Başkanı Kennedy'den, Amerika'nın ünlü yazarı ▶

Sinemada sarışın bebek, aptal sarışın imajından
hep rahatsızlık duydu.
Aslında görüntüsünün ardında,
asla mutlu olamayan bir kadını gizliyordu.

Arthur Miller'a kadar birçok erkeğin başını döndürdü ama özel yaşamında hep mutluluğu aradı; 36 yaşında yaşama veda ettiğinde ölümündeki sır perdesi güçlükle kaldırıldı. Onun elinin değdiği her şey, ilk şöhret yıllarında verdiği yarı çıplak fotoğraflarından, röntgen filmine kadar her şeyi para ediyor. Ama ondan kalan en ilginç anı şüphesiz ölümünden bir gün önce, psikiyatrına teslim ettiği ve tedavi için doldurduğu özel kasetleriydi. Marilyn bu kasetlerde içini döküyordu; mutsuzluğunun ipuçlarını veriyordu. Kasetlerin varlığını, emekli Los Angeles Savcısı John Miner, geç de olsa (1982 yılında) başsavcılığa bildirmişti. Savcı Miner, "Monroeo'nun ölümünden sonra soruşturma için yıldızın psikiyatrıyla konuşup bu kasetleri dinledim. Ama ona verdiğim söz nedeniyle, kasetteki konuşmaların neler olduğundan kimseye söz etmedim" diyordu. Savcı Miner daha sonra bu kaset metinlerini, The Times gazetesine verdi ve Marilyn'in itirafları, ölümü sonrasında da yine bir heyecan dalgası yarattı. Hollywood'un bu zirvedeki starı o itiraflarında gizemli iç dünyasını gözler önüne seriyordu.
Monroe, adı Başkan J.F. Kennedy ile aşk söylentisine karıştığı o zor günlerinde psikiyatra gitmişti ve psikiyatrın önerisi üzerine, "Serbest çağrışım" denilen tedavi yöntemiyle aklına ne gelirse kasete konuşmuştu. Kasetlere itiraflarından anlaşılıyordu ki Marilyn Oscar ödülü alamayışı sorun yapmıştı. Oscar'ı takıntı haline getiren yıldız kasetler içini dökerken bundan da bahsediyordu. Marilyn kasetlerde, rol arkadaşı Clark Gable'a duyduğu baba sevgisini dile getiriyordu; Shakespear'in bir oyununda oynamak arzusundaydı. En önemlisi de Hollywoodlu yapımcıların ticari kaygılarla "Aptal Sarışın" rolleri verdiği bu star, ciddiye alınma arzusu içindeydi. Savcı Miner, The Times gazetesine verdiği röportajda bu kasetlere anlattıklarından yola çıkarak, yıldızın intiharına bir anlam veremediğini söylüyordu.
Döneminin starları Lana Turner ve Rita Hayworth'ın pabucunu dama atmıştı. Sıcak bakışlarıyla beyazperdeyi tutuşturuyordu. Yetimhaneden gelen bu küçük sarışın kız, bir gün ABD Başkanı Kennedy'den, Amerika'nın ünlü yazarı Arthur Miller'a kadar birçok erkeğin başını döndürdü ama özel yaşamında hep mutluluğu aradı; 36 yaşında yaşama veda ettiğinde ölümü sır perdesi altında ▶

kaldı. Hollywoodlu yapımcıların ticari kaygılarla ona yakıştırdığı "Aptal Sarışın" imajından sıyrılmaya çalışan Monroe, o gösterişe dayalı şov dünyasında, gerçek yaşamın sıcaklığı aramıştı. Henüz küçük yaşta iken annesi sinir krizi geçirince onu bir yetimhaneye koydular. Annesi ölünce 15 yaşında yetimhaneden kaçan Norma Jean (Marilyn), babasının kim olduğunu hiç öğrenemedi ve ilk evliliğini henüz 16 yaşında bir uçak tamircisiyle yaptı, 4 yıl sonra boşanıp modellik yapmaya başladı. O yıllarda verdiği yarı çıplak pozları, sonradan şöhret olduğu yıllarda ortaya çıkmıştı. Onun her pozu sinema tarihinde altın madeni gibi değerli. Oysa 1947 yılında ilk filmini 125 dolar kazanmıştı.

Kanada çevirdiği "Dönüşü Olmayan Nehir" filminden sonra, Joseph Cotten'le oynadığı "Niyagara " filmi hem sinema tarihinin hem de onun en beğenilen filmlerinden biri oldu. Kıskanç kocasıyla mücadele eden genç bir kadının öyküsünü anlatan bu filmde arka fondaki Niyagara şelalelerine, Marilyn'in güzelliği ekleniyordu; özellikle Marilyn'in banyo yaptığı sahne unutulmaz karelerden biriydi. Şelalelerin karşısına yapılan bungalow tarzı otel sonradan turistik olarak işletildi. Otelin kapısında "Burada Marilyn'in Monroe uyudu, giriş 50 cent" yazıyordu. Yıllar içinde ABD Başkanı John F. Kennedy'den, yazar Arthur Miller'a kadar birçok erkeğin başını döndüren bu seksi sarışın, 36 yaşında sır dolu bir ölümle yaşamına veda etti. Platin sarısı saçları, sıcak içten bakışıyla ticari filmler için uygun bir aktristi. O yıllarda Hollywood'da tutunmaya çalışıyordu. 1954'te beyzbol oyuncusu Joe Dimaggio ile evlendi ama sekiz ay sonra evliliğini noktaladı. 1956 yılında ise entelektüel yazar Arthur Miller ile evlendi 1958 yılında Hollywood'un iki ağır topu Jack Lemmon ve Tony Curtis'le oynadığı komedi filmi "Bazıları Sıcak Sever" de nefes kesen güzelliğiyle seyirciyi büyüledi ve Altın Küre'nin En İyi Kadın Oyuncu ödülünü aldı; filmi de sinema klasikler arasına girdi. Miller ile evliliği 4 yıl sürdü. George Cukor'un "Let's Make Love" isimli filminde baş rol paylaştığı rol arkadaşı, Fransızlar'ın ünlü oyuncusu Yves Montand idi.

1961 yılında Monroe "The Misfits" isimli filmini bitirdi. Clark Gable'a hayranlığını samimiyetle dile getiriyor ve "Mitfist'te öpüşme sahnelerinde Gable'ı gerçekten öptüm; onunla yatmak istemedim ama onu ne kadar beğendiğimi bilmesini istedim" diyordu. Bu western filminde başarısıyla hem sinema eleştirmenlerinin tam not aldı, hem de seyircilerin. Monroe "Something 's got to give" filmde oynayacağı zaman, sağlık sorunları başlamıştı; psikiyatra gidiyordu; yaşama veda ettiği o gece yüksek dozda yatıştırıcı aldığı öne sürüldü. 7 yıl bir dedektif gibi çalışmış olan Yazar Donald Wolfe ise, "Bir Cinayetin Soruşturması" isimli kitabında, Marilyn'in ölümünden ABD Başkan J. F Kennedy'yi sorumlu tutuyordu. Bu kitabıyla Amerika'da yankı uyandıran Yazar Wolf, Fransız Paris Match dergisine verdiği röportajda, "Otopside Marilyn'in midesinde herhangi bir uyuşturucu izine rastlanmadı ama yıldızın kanında 12 gram uyuşturucu bulunduğu söylendi. Bu nokta, üzerinde durulması gereken bir çelişkidir" dedi. Otopsiyle ilgili birçok bilgi de ortadan kaybolmuştu. Marilyn, Başkan John F. Kennedy ile ilişkisi konusunda hiçbir belirti vermedi; başkanın kardeşi Robert Kennedy konusunda ise, Los Angeles Times'e,"Onun için kalbimde hiç yer yok ama onu incitmeye cesaretim yok" diyordu .

Sarı bir ışık demeti
gibi saçlar...
O hep
seksi
kadının sembolü oldu.

SANAT VE MODAYI BULUŞTURAN SERGİ
SALVATORE FERRAGAMO MÜZESİ'NDE

MARILYN'E ÖVGÜ

ÜNLÜ İTALYAN MODAEVİ SALVATORE FERRAGAMO, ÖLÜMÜNÜN 50. YILINDA SİNEMANIN EFSANE SARIŞINI MARILYN MONROE'YU ANMAK İÇİN ÖZEL BİR SERGİ HAZIRLADI. SANAT VE MODAYI BULUŞTURAN "MARILYN" ADLI SERGİ, 20 HAZİRAN'DA FLORANSA'DAKİ SALVATORE FERRAGAMO MÜZESİ'NDE ZİYARETE AÇILDI.

SERGİDE MARİLYN MONROE'NUN OYNADIĞI FİLMLERDE VE ÖZEL HAYATINDA GİYDİĞİ YAKLAŞIK 50 GİYSİ YER ALIYOR.

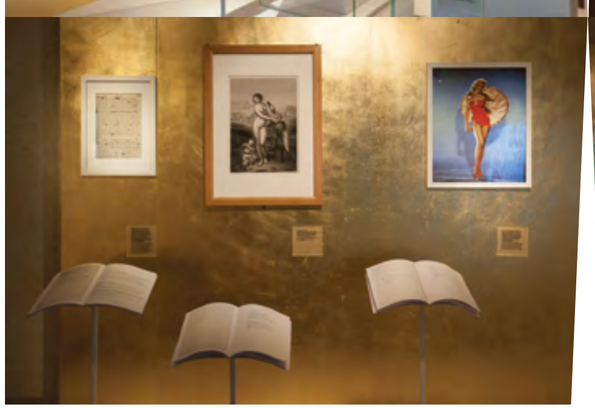

FLORANSA'DAKİ MÜZENİN DUVARLARI SERGİ ŞEREFİNE EFSANE SARIŞININ UNUTULMAZ FİLMLERİNDEN KARELERLE SÜSLENDİ.

SALVATORE FERRAGAMO, SERGİ ŞEREFINE MÜCEVHER KOLEKSIYONUNA IKI YENI PARÇA EKLEDI. "MINIATURE PREZIOSE" KOLEKSIYONUNA YENI KATILAN IKI KOLYE, MONROE'UN "LET'S MAKE LOVE" FİLMINDE GIYDIĞI AYAKKABININ MINYATÜR VERSIYONLARI.

50 YIL ÖNCE HAYATA VEDA EDEN MARILYN MONROE'NUN ANISINA DÜZENLENEN SERGI 28 OCAK 2013'E KADAR DEVAM EDECEK.

"GENTLEMEN PREFER BLONDES" FILMINDE "DIAMONDS ARE A GIRL'S BEST FRIEND"I SESLENDİREN MARİLYN MONROE VE PARILTILI AYAKKABILARI...

"MARİLYN" SERGİSİ SİNEMANIN UNUTULMAZ KAHRAMANLARINDAN MARİLYN MONROE'NUN DÜNYASINA BİR YOLCULUK İMKANI SUNUYOR.

MARİLYN MONROE, "THE SEVEN YEAR ITCH" FİLMİNDE GIYDİĞİ VE GEÇTİĞİMİZ YIL DÜZENLENEN BİR MÜZAYEDEDE 4.6 MİLYON DOLARA SATILAN EFSANE BEYAZ ELBİSESİYLE.

Maçka Sanat Galerisi **gelişiminde önemli rol**

Ünlü İtalyan modaevi Salvatore Ferragamo, ölümünün 50. yılında beyazperdenin efsane sarışını Marilyn Monroe'yu anmak için özel bir sergi hazırladı. Sanat ve modayı buluşturan "Marilyn" adlı sergi, 20 Haziran'da Floransa'daki Salvatore Ferragamo Müzesi'nde ziyarete açıldı. Efsane sarışının rol aldığı filmlerde ve günlük hayatında kullandığı giysileri ve ayakkabıları, Monroe'nun siyah-beyaz resimleriyle süslü müzede ziyaretçilerle buluşuyor. Serginin küratörleri Stefania Ricci ve Sergio Risaliti, Marilyn Monroe'nun hayatını anlamak için oyuncuyla ilgili belgeleri, fotoğrafları ve filmleri incelediler. Salvatore Ferragamo'nun ayakkabılarını oldukça seven Marilyn Monroe'nun markaya ait 30 çift ayakkabısı sergide yer alıyor. "The Seven Year Itch", "Bus Stop", "Gentlemen Prefer Blondes" ve "Some Like it Hot" filmlerinin unutulmaz yıldızının yer aldığı yapımlarda ve günlük hayatında giydiği yaklaşık 50 giysi de Salvatore Ferragamo Müzesi'nde sergilenenler arasında. Salvatore Ferragamo, sergi şerefine mücevher koleksiyonuna iki yeni parça ekledi. "Miniature Preziose" koleksiyonuna yeni katılan iki kolye, Monroe'un "Let's Make Love" filminde giydiği ayakkabının minyatür versiyonları. "Marilyn" sergisi 28 Ocak 2013 tarihine kadar gezilebilecek.

CELIA PARNES, ŞULE ARINÇ

“Sao Paulo’da, sanat ziyafeti ve CELIA PARNES *ile sanatla içiçe bir söyleşi*

SAO PAULO'DA AİLE DOSTLARIMIZ CELIA VE BERNARDO PARNES'İN EVİNDEYİZ. HER YIL FRİEZE ZAMANI LONDRA'DA BİZİ ZİYARET EDEN, UZUN UZUN BEĞENDİĞİMİZ YENİ SANATÇILARI VE İŞLERİ KONUŞARAK FİKİR ALIŞVERİŞİ YAPTIĞIMIZ DOSTLARIMIZLA, SAO PAULO'DAKİ EVLERİNDE SANATLA İÇİÇE KEYİFLİ BİR SÖYLEŞİ YAPTIK.

/ Röportaj: Şule ARINÇ

SOLDA DIŞ MEKANDA TUNGA'YA AİT BİR HEYKEL. KÜCÜK MERMER PARÇALARI, MAGNETİK OLARAK BİRBİRİNE BAĞLI..ÇIKARIP BAŞKA YERE YERLEŞTİREBİLİYORSUNUZ! EVİN GİRİŞİNDEN SAĞDAN SOLA MIRA SCHENDEL,SERGIO CAMARGO VE JESUS SOTO

Paskalya tatilinin son haftası hiç yapmadığımız bir şey yaptık..İkizlerimizi Londra'da bırakıp büyük kızım Kiraz'ı da alıp eşimle Brezilya'ya bir kaçamak yaptık. Evde kalan miniklerimin yakarışları herbirimizi öyle derinden etkiledi ki daha Sao Paulo'ya varmadan "bitse de dönsek, kavuşsak birbirimize" diye aklımızdan geçiriyorduk. Zaten en güzel hatıralar, hep beklentilerin düşük olduğu zamanlarda bizi bulmaz mı! Yine aynen öyle oldu. Sao Paulo'nun müthiş enerjisi, Rio'nun eşsiz doğal güzellikleri bizleri içine çekiverdi. İlk gecemizde büyük bir düğüne davetliydik. Kilise seremonisi ardından 1000 kişilik bir parti ... Hayatımda gördüğüm en güzel çiçek aranjmanları eşliğinde 'caiprinhalar'ımızı eşimle birbirimizle yarışırcasına ardı ardına tükettik! ▶

SAĞ DUVARDAKİ ESER KRAJBERG, SOLDAKİ ÜÇ PARÇALI TAŞ ENSTALASYONU İSE MARCELO MOSCHETA IMZALI

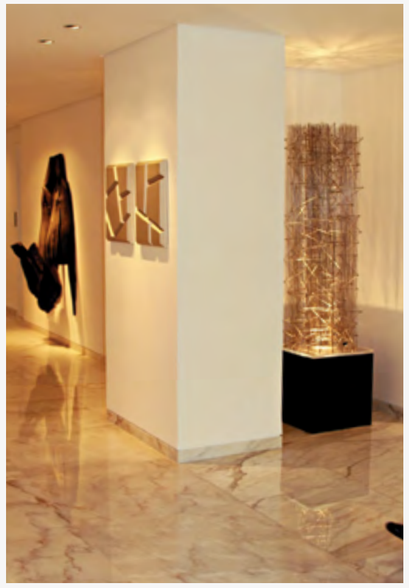

METAL HEYKEL LEON FERRARI'NİN ESERİ. LEON FERRARI, CELIA'NIN EN BEĞENDİĞİ SANATÇI. ASAĞIDA İSE KOLEKSİYONDAN BENİM EN FAVORİ PARÇALARIMDAN BİRİ MARCELO MOSCHETA'YA AİT.

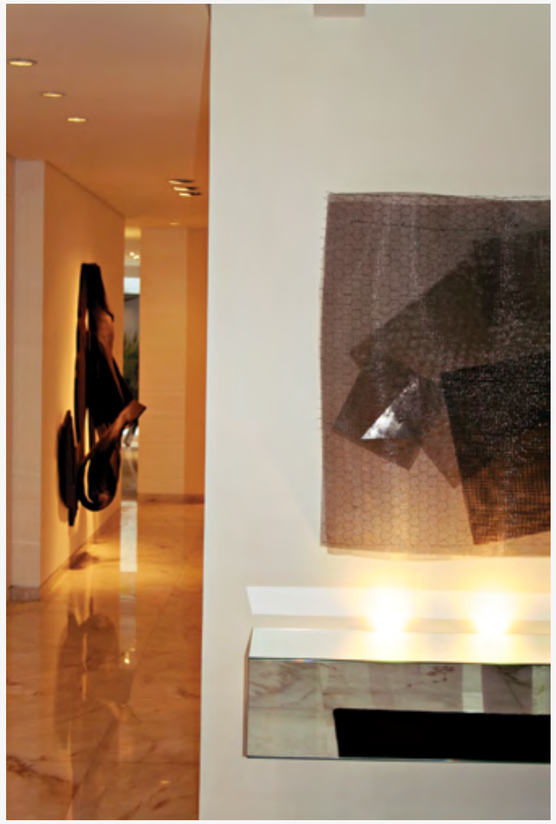

Ertesi gün öğle yemeği için aile dostlarımız Celia ve Bernardo Parnes'in evine davetliydik. Bir başka güzel sürpriz daha bizi bekliyordu.. Celia ve Bernardo'nun sanatla ilgisini çok yakından biliyordum. Her yıl Frieze zamanı Londra'da bizi ziyaret eder, uzun uzun beğendiğimiz yeni sanatçıları ve işleri konuşur fikir alışverişinde bulunurduk.
Sao Paulo'daki özel dünyalarına bizi dahil ettikleri ve dahası güzel evlerini ve koleksiyonlarının bir bölümünü sizlerle paylaşmama izin verdikleri için onlara sonsuz teşekkürler..Celia Parnes ile sanat üzerine keyifli bir söyleşi yaptık.

Ş. A: Celia uzun yıllar ailece sanatla iç içe yaşadığınızı biliyorum. Nasıl, ne zaman başladı bu tutku?

C.P: 14 yaşımdan beri kar amacı gütmeyen, sanatı destekleyen bir organizasyon için çalışıyorum . Şu an bu organizasyonun başındayım. Bunun dışında eskiden kendim de resim yapardım. Öyle bir noktaya geldik ki ailece ortak ilgi alanımız sanat oldu. Her fırsatta, müzelere , galerilere gidiyoruz.

Ş. A: Sao Paulo, Latin Amerika sanatı çok önemli bir merkez, öyle değil mi ?

C.P: Çok iyi sanatçılarımız, galerilerimiz var. Sao Paulo birçok sanatçımızın sergi yapmak istediği bir şehir. Aslında şehrin dışına çıkınca da sanatsal aktiviteler, mekanlar devam ediyor. Bela Horizonte'de ▶

SOL RESİMDE UZAKDA YİNE KRAJBERG, ÖN PLANDA İSE PISA. SAĞ RESİMDEKİ DİPTİK IRAN ESPIRITO SANTO'NUN

SOL AŞAĞIDAKİ RESİMDE SİYAH MERMER HEYKEL YIN SERGIO CAMARGO, KANAPE ARKASİNDAKİ ESER WILLYS DE CASTRO,
SAĞDAKİ BEYAZ MERMER HEYKEL İSE REUSNER.
SAĞ AŞAĞIDAKİ KÜÇÜK EKRANLARDAN OLUŞAN VİDEO ENSTALLASYONU MARCELO MOSCHETA...

mesela çok önemli müzeler ve galeriler var. Minas Geraid'deki Inhotim, tam bir sanat cenneti. Meraklılarına şiddetle tavsiye ederim!

Ş.A: Anladığım kadarıyla koleksiyonunuz, Latin Amerika sanatı üzerine. Kaç yıllık bir emek var burada?

C.P: 20 yıldır aktif bir şekilde alıyoruz. Tabii ki her koleksiyonerin geçtiği evrelerden biz de geçtik. Zevkimiz arada çok değişti. Gel gitlerimiz oldu. Eskiden renkli , canlı, figüratif çalışmalara ilgi duyardım. Son zamanlarda geldiğimiz nokta hep siyah, beyaz belki gri tonlu, geometric, abstract (soyut) ve 3D işler…

Ş.A: Evet, sadece evin girişindeki kırmızı heykelde renk görüyorum!

C.P: Yeni yeni fotoğraf ile de ilgilenmeye başladık. Bakalım bu yeni serüven bizi nereye gjötürecek!

Ş. A: Alımlarınızı nereden yapıyorsunuz? İhale, galeri?

C.P: Sadece galerilerden..

Ş.A: Türkiye'de Latin Amerika sanatına çok uzağız.. Kim favori sanatçınız? Bizler de takip edelim...

C.P: Kesinlikle Leon Ferrari. Çok sert ve kuvvetli metallerden büyük ustalıkla yarattığı nazik ve şiirsel eserler beni cok etkiliyor.

Ş. A: Koleksiyonunuza girmemiş ama hayran olduğunuz başka sanatçılar?

C.P: Çok var. Cildo Meirelles, Donald Judd ve Gormley bunlardan bir kaçı.

Ş.A: Mayıs başında Sao Paulo'da Centro Cultural Banco do Brazil'de, Antony Gormley'nin güzel bir sergisi olacak. Buna parallel olarak Londra'nın en büyük galerilerinden White Cube de, bir Gormley showu düzenliyor. Sanırım Sao Paulo, ▶

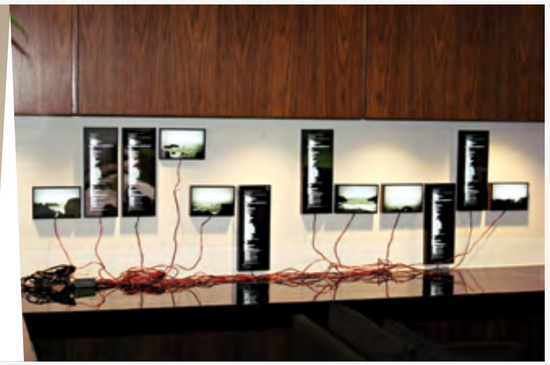

SALONDA SOLDAKİ DÜZ BEYAZ ESER SERGIO CAMARGO'NUN. SAĞDA SİYAH ÇERCEVELİ ESER İSE JOAQUİM PARC'A AİT.

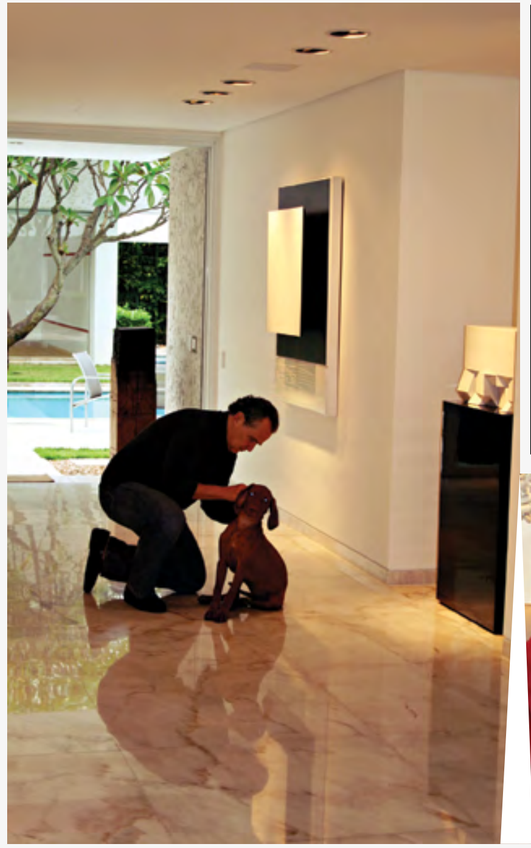

Gormley'e hayli doyacak! Darısı İstanbul'un başına. Bu konu uzerine değişik çalışmalar var ama bekleyelim görelim. Peki Celia, Latin Amerika Sanatı ile Avrupa Çağdaş Sanatı'nı nasıl kıyaslarsın?

C.P: Bence Avrupalı sanatçılar izleyicide büyük bir etki, izlenim bırakmak için çabalar gibi duruyorlar. Latin Amerika sanatında ise sanatçı, izleyiciyi etkilemeye çalışmak yerine daha çok, sanatçının duygusu ön planda; sanatçı kendini ifade etmek istiyor. İlk defa koleksiyon yapmaya başlarken de böyle düşünüyordum. Hala fikrim değişmedi.

Ş. A: Türk sanatını hiç takip edebilme firsatın oldu mu?

C.P: Komik ama gerçek, dedem Türkiye doğumlu!

Ş.A: Bunu ilk defa duyuyorum..

C.P: Evet, bir kaç defa Türkiye'ye de gittim. Zengin kültürünüze, müziğinize, yemeğinize ve tabii insanlarınıza hayranım.. Sanata gelince, bir çok genç gelecek vaad eden sanatçılarınız var. Kısa zamanda Çagdas Sanat'ın çok gelişeceğine inanıyorum.

PARİS'TE

GÖRÜLMEYE DEĞER SERGİLER

PARİS'TE MODERN VE ÇAĞDAŞ SANAT GALERİLERİNİN MERKEZİ OLAN ST. GERMAIN'DE HAZİRAN AYI BOYUNCA 'YÜZ GALERİ - YÜZ BAKIŞ AÇISI' BAŞLIĞI ALTINDA ÇOK SAYIDA FARKLI SANATÇI VE TASARIMCININ ESERLERİ SERGİLENİYOR. HEM GALERİLERİN KENDİ ÇİZGİ VE FELSEFELERİNİ GÖZ ÖNÜNE SEREBİLDİKLERİ, HEM DE SANAT VE TASARIMCILARIN DİREKT OLARAK SANAT KİTLELERİ VE KOLEKTÖRLER İLE BULUŞMALARINI SAĞLAYAN BU ETKİNLİĞE YAKLAŞIK 70 GALERİ KATILIYOR. BU GALERİLER, SEMTİN YILLARDAN BERİ KARAKTERİNİ BELİRLEMİŞ OLAN MODERN VE ÇAGDAŞ SANAT AKIMLARI, DEKORATİF SANAT, FOTOĞRAF, JAZZ VE 20. YÜZYILA AİT MOBLE TASARIMI GİBİ FARKLI ALANLARDA PROFESYONELLESMİŞ VE SEMTİN VAZGEÇİLMEZ BİR PARÇASI HALİNE GELMİŞLER.

/ Hazırlayan: Zeynep UZUNER

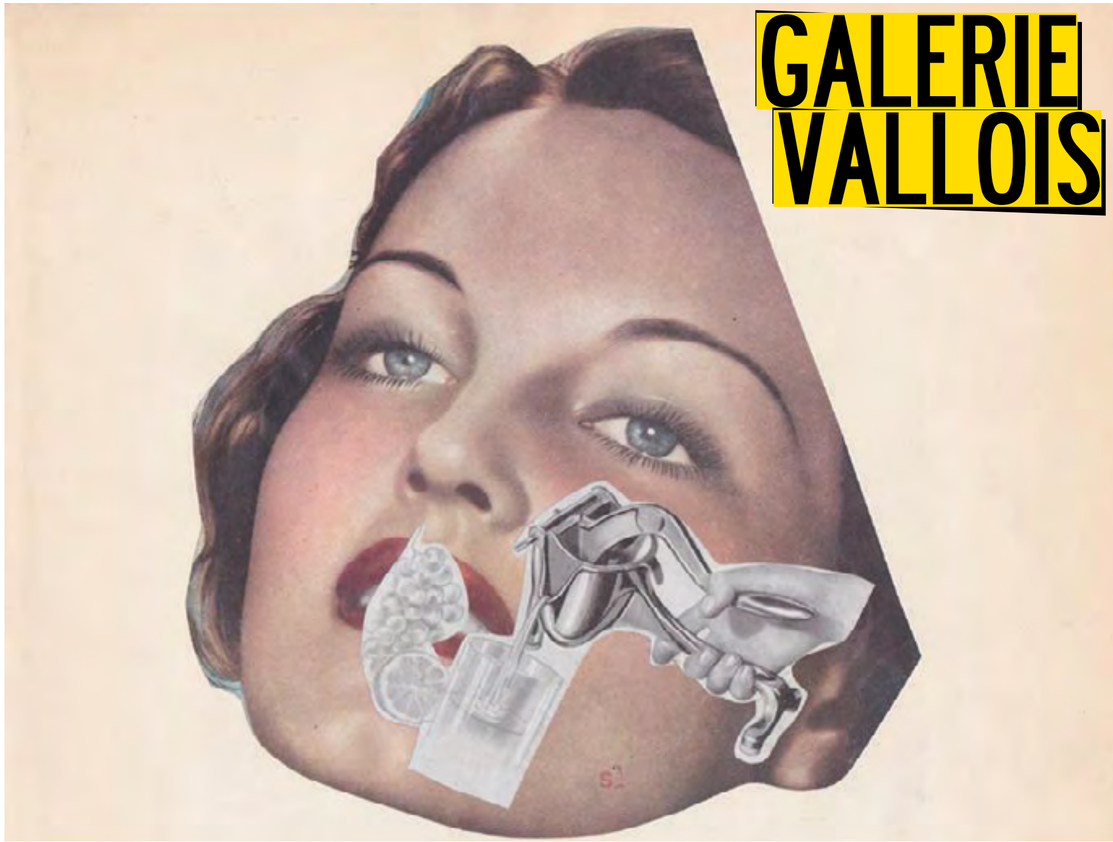

PARİS'TE YAŞAMIŞ OLAN JAPON SÜRREALİST SANATÇI RUYTCHI SOUZOUKI, AYNI ZAMANDA TANINMIŞ JAPON RESSAM VE BASKI SANATÇISI FOUJITA İLE DE YAKIN DOSTTU. RUYTCHİ SOUZOUKİ SERGİSİNİ 30 HAZİRAN'A KADAR GÖREBİLİRSİNİZ.

1904-1985 yılları arasında Paris'de yaşamış olan Japon sürrealist sanatçı Ruytchi Souzouki, aynı zamanda tanınmış Japon ressam ve baskı sanatçısı Foujita ile de yakın dosttu. 1920'lerde Paris'de André Breton'un başlattığı sürrealist ve arkasından gelen Dada akımından etkilenen ve Man Ray gibi fotoğrafçılardan ilham alan Souzouki'nin fotoğraf ve kolaj tekniği aynı zamanda Max Ernst ve Giorgio di Chirico gibi ressamların eserlerini de anımsatıyor. Vallois galerisinde sergilenen Souzouki eserleri arasında, sanatçının 1935-1936 senelerinde yaptığı ve derinlik kavramını öne çıkaran nadir siyah beyaz kolaj çalışmaları da görmek mümkün.
35 rue de Seine 75006 Paris
Tel: 01 43 25 17 34 www.vallois.com

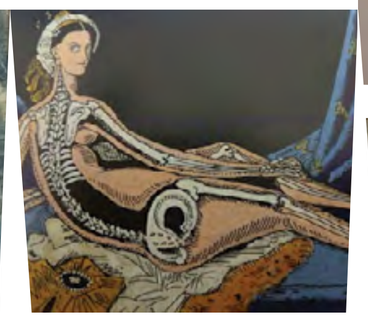

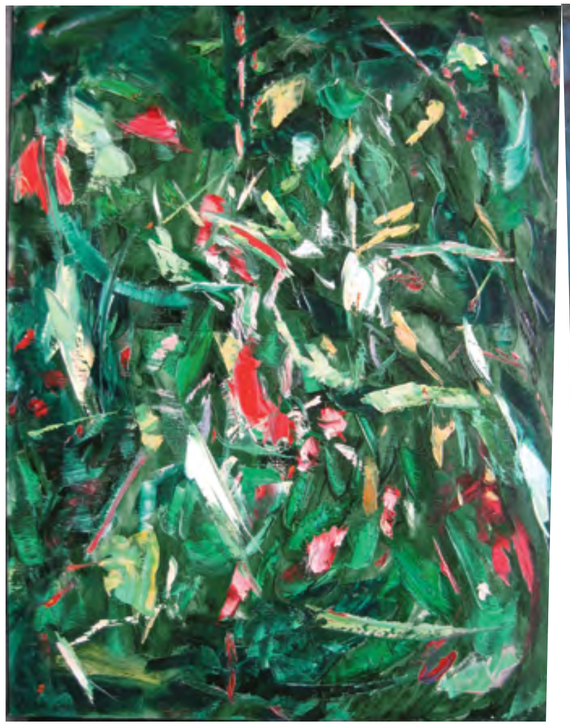

GALERIE ARNOUX

GALERIE ARNOUX'DA, HAZİRAN VE TEMMUZ AYI BOYUNCA FRANSIZ SANATÇI OSCAR GAUTHIER'NİN 1950'Lİ YILLARDA YAPTIĞI SOYUT ESERLERE YER VERİLMİŞ.

Galerie Arnoux, 50'li yılların avant gard ve soyut akımlarını temsil eden modern sanatçıları bünyesinde barındıyor. Özellikle Fransa'da 'New Ecole de Paris' diye bilinen ve ünlü Fransız kadın sanatçı Sonia Delaunay veya Rus-Fransız asıllı sanatçı Serge Poliakoff gibi isimler ile bağdaştırılan akımdan eserlerin sergilendiği Galeri Arnoux'da, haziran ve temmuz ayı boyunca Fransız sanatçı Oscar Gauthier'nin 1950'li yıllarda yaptığı soyut eserlere yer verilmiş. Beaux-Arts ve Grande Chamière gibi önemli Fransız enstitülerinde yetişmiş olan Gauthier, 1948 yıllarının sonunda Sonia Delaunay, Francis Picabia, Hans Hartung gibi lirik soyut yaklaşımını benimsemiş sanatçılarla dost olmaya başlamış. Bu dalın önemli temsilcilerinden biri haline gelmiş olan sanatçının eserleri, hem Paris Centre Pompidou gibi önemli Fransız sanat enstitülerinde, hem de uluslararası modern sanat koleksiyonlarında yer alıyor. Adres: 27 Rue Guénégaud - 75006 Paris www.galeriearnoux.fr

OSCAR GAUTHIER

GALERIE DOWNTOWN

ST GERMAIN'İN TANINAN İÇMİMARİ TASARIM VE MOBLE GALERİSİ DOWNTOWN'DA, HAZİRAN VE TEMMUZ AYI BOYUNCA İTALYAN HEYKELTRAŞ VE RESSAM ALDO MONDINO'NUN BRONZ İŞLERİ GÖSTERİMDE.

St Germain'in tanınan içmimari tasarım ve moble galerisi Downtown, Charlotte Perriand, Jean Prouvé, George Nakashima or Carlo Mollino gibi önde gelen tasarımcıları temsil ediyor. Hem günlük yaşamın bir parçası hem de bir sanat eseri olarak deneysel tasarım örnekleri sergilenen galeride, haziran ve temmuz ayı boyunca İtalyan heykeltraş ve ressam Aldo Mondino'nun bronz işleri gösterimde. 1938 yılında Turin'de doğmuş olan sanatçı, 60'lı yıllarda Paris'de mozaik eğitimi almış ve aynı zamanda sürrealist sanatçılar ile tanışmış. 70'li yıllarda 'madde' ile 'özne' arasındaki ilişkiyi karışık tekniği ile sorgulamaya başlayan sanatçı, şeker ve çikolata gibi alışılmamış maddeler ile çalışmaya başlamış. 1990'ların sonunda Faz, Filistin ve Türkiye'de de seyahat eden sanatçının, çikolatadan yaptığı derviş resimleri 1993 yılında Venedik Bienali'nde sergilenmiş.
Adres: 33 rue de Seine - 75006 PARIS www.galeriedowntown.com/

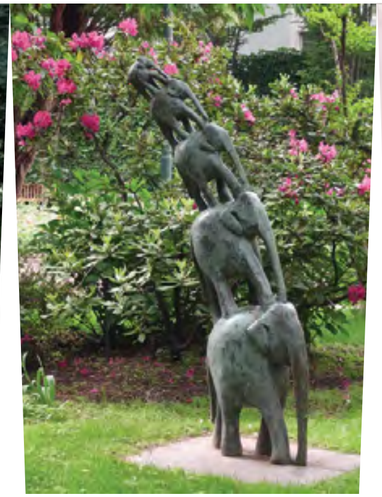

GALERIE PASCAL CUISINIER

HER SENE FRANSA'DA TASARIMIN TARİHİ İLE İLGİLİ DEĞİŞİK BİR SERGİ DÜZENLEYEN PASCAL CUSINIER, HAZİRAN VE TEMMUZ AYLARI BOYUNCA, MİNİMALİST TASARIMCI MOTTE'UN MOBLELERİNDEN ÖRNEKLER SERGİLİYOR.

Paris'in ünlü tasarım galerilerinden Pascal Cusinier, şubat 2012'de St Germain'e taşındı. 1920'ler ve 30'larda Fransa'da doğmuş ve 1950'lerde önemli isimler haline gelmiş sanatçıları destekleyen galeride Pierre Guariche, Pierre Paulin ve Joseph-André Motte gibi tanınmış tasarımcıların eserleri gösterimde. Her sene Fransa'da tasarımın tarihi ile ilgili değişik bir sergi düzenleyen Pascal Cusinier, haziran ve temmuz ayları boyunca, minimalist tasarımcı Motte'un moblelerinden örnekler sergiliyor. Adres: 13 rue de Seine 75006 Paris www.galeriepascalcuisinier.com

PARIS GRAND PALAIS MONUMENTA DANIEL BUREN

Her sene Paris'in 13,500 metrekarelik görkemli binasi Grand Palais'de gerçekleşen Monumenta sergisi, 2007 yılında Alman ressam Anselm Kiefer, 2008'de Amerikali heykeltraş Richard Serra ve 2010'da Ingiliz-Hint asıllı heykeltraş Anish Kapoor'un eserlerine ev sahipliği yapmıştı. Bu sene mayis ve haziran aylarında da Monumenta projesini Fransız kavramsal sanatçı Daniel Buren üstleniyor. Daha önce, Paris'de bulunan Palais Royal'in avlusuna yerleştirdiği 260 adet siyah beyaz mermer kolonlar ile şehrin kentsel yapısına kavramsal bir müdahelede bulunan sanatçı, bu sefer de çok daha büyük bir halka açık alanda kendi mimari ve sanatsal konseptini gerçekleştirme fırsatı bulmuş.

1965'lerden beri eserlerini 'in situ', yani mekana özel olarak tasarlayan Buren, resim sanatından yola çıkarak, bir eserin çoğunlukla göz ardı edilen çevresinin, yani içinde bulunduğu alan veya paradigmaların, eserin anlam ve değerini büyük ölçüde etkilediğinden yola çıkıyor. Bir eserin, soyutlanmış bir şekilde özerk olarak bir müzede sergilenmesi konseptine karşı olan sanatçı, bunun tersine, sanat eserinin icinde bulundugu alanı değiştirmesi veya en azından sınırları ve anlamını ortaya çıkarması gerektiğini düşünüyor. Bu anlamda, 'stüdyo' konseptine tamamen karşı olan sanatçı, tekniği ile mekanların kendi karakterleri ve yapılarını kendi içinde kapalı bir sistem olarak algılıyor.

Sergide merkez alana bakıldığında, yüzlerce kaleidoskopik ve birbirine dokunan renkli daireleri bir arada görüyoruz. Beyaz ve siyah plastik kolonlar ile ayakta tutulan bu renkli daireler ışık ve gole arasındaki ilişkiye seffaflık kazandırıyor. Grand Palais'nin devasa cam kubbe tavanına bu şekilde daha da derinlik kazandıran enstelasyon, seyircide sualtında olma hissi uyandırıyor.

Enstelasyonun içinde yürüyerek, hareket halinde olan ve her an değişebilen bir perspektif yaratan sanatçı, yapay ve doğal ışık ve yansımaları arasındaki ilişkiye bu şekilde yeni bir hayat veriyor. Görme, duyma ve hissetme, gibi ana algılama kanallarını stratejik ve teknolojik mudaheleler ile aktive eden bu sergi aynı zamanda minimalist mimari teorilerini temel almış. Sanat veya süsleme olarak farklı eleştirilere açık olan bu sergi, bir yandan da kavramsal sanatın günümüzdeki rolünü ve sanatçının 'dogmatik' karakterini de sorguluyor.
www.monumenta.com

BU SENE MAYIS VE HAZİRAN AYLARINDA DA MONUMENTA PROJESİNİ FRANSIZ KAVRAMSAL SANATÇI DANIEL BUREN ÜSTLENİYOR. DANIEL BUREN, YENİ SERGİSİNDE ÇOK DAHA BÜYÜK BİR HALKA AÇIK ALANDA, KENDİ MİMARİ VE SANATSAL KONSEPTİNİ GERÇEKLEŞTİRME FIRSATI BULMUŞ.

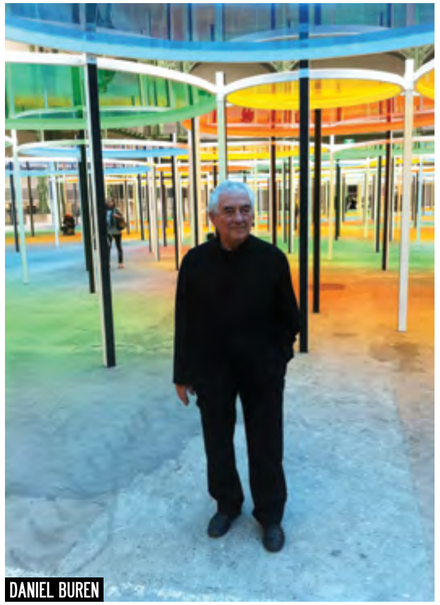

DANIEL BUREN

ŞEHİRLER & SERGİLER

londra

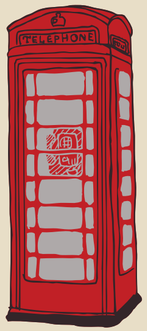

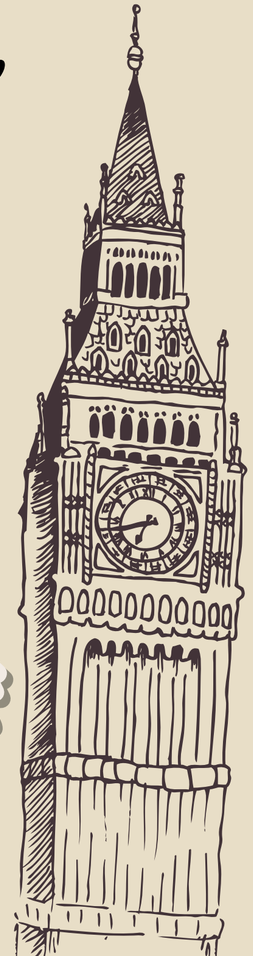

BU YAZ LONDRA'DA İNGİLTERE KRALİÇESİ ELIZABETH'İN HÜKÜMDARLIĞININ 60. SENESİ DOLAYISI İLE DÜZENLENEN RENKLİ 'JUBILEE' KUTLAMALARI VE TEMMUZDA BAŞLAYACAK OLAN 2012 OLİMPİYAT OYUNLARI ŞEHRİN SANAT VE KÜLTÜR ETKİNLİKLERİNE DE YANSIYOR. BİR ÖNCEKİ SANAT EKİMİZDE TATE MODERN'DEKİ DAMIEN HIRST, EDVARD MUNCH, YAYOI KUSAMA VE TATE BRITAIN'DAKİ 'PICASSO VE MODERN İNGİLİZ SANATI' GİBİ ÖNEMLİ SERGİLERE YER VERMİŞTİK. TEMMUZ VE AĞUSTOS AYLARINDA DA LONDRA'DA SANAT SEVERLERİ KEYİFLİ SERGİLER BEKLİYOR.

/ Hazırlayan: Zeynep UZUNER

ROYAL ACADEMY OF ARTS SUMMER SHOW

Uzun seneler boyunca Royal Academy of Arts'in kuratorlüğünü yapmış olan Sir Norman Rosenthal döneminde oldukça sükse yapan 'Summer Show 2012' bu sene 244. yılını kutluyor. 1870 yılından beri düzenlenen 'Summer Exhibition'in amacı her sene 10,000'e yakın hem yeni hem de tanınmış çagdaş sanatçıya, eserlerini Royal Academy of Arts'in ünlü sanatçı ve akademisyenlerden oluşan juri üyelerine sunabilme ve toplum ile paylaşabilme fırsatı verebilmek.

Bu sene aralarında Matisse'in 'Kırmızı Studio' tablosunun da bulunduğu sergi alanında, kuratorlerin özellikle 'renk' konsepti uzerine tanzim ettiği genç sanatçıların farklı eserlerini görmek mümkün. Genç sanatçıların yanı sıra, Royal Academy of Arts'da eğitim görmüş veya akademiye katkıda bulunan Michael-Craig Martin, Tracey Emin, Ken Howard, Anselm Kiefer ve Raqib Shaw gibi diger sanatçıların eserlerini görmek de mümkün.

4 HAZIRAN
12 AGUSTOS
2012

BU SENE ARALARINDA MATISSE'İN 'KIRMIZI STUDİO' TABLOSUNUN DA BULUNDUĞU SERGİ ALANINDA, KURATÖRLERİN ÖZELLİKLE 'RENK' KONSEPTİ ÜZERİNE TANZİM ETTİĞİ GENÇ SANATÇILARIN FARKLI ESERLERİNİ GÖRMEK MÜMKÜN.

VICTORIA & ALBERT MUSEUM BRITISH DESIGN 1948 2012

1852 yılında Prens Albert ve Kraliçe Victoria'nın adına kurulan 'Victoria & Albert' müzesi, dünyanın en büyük dekoratif sanat ve tasarım müzesi. Başlangıçta, 'Victorian' dönemde gelişen iç mimari, moble, moda, tekstil, takı ve seramik tasarım örneklerinden oluşan koleksiyon yıllar içinde Avrupa, Kuzey Amerika, Asya ve Kuzey Afrika'ya kadar uzanan tasarım tarihini içine alan geniş bir yelpazeye sahip olmuş. Direktörlüğünü Alman müzeci Martin Roth'un yaptığı V&A, aynı zamanda İtalyan dönemi örnekleri içeren muazzam heykel koleksiyonu ve 'Jameel Gallery' altında toplanmış olan İslami Sanat eserleri koleksiyonu ile de, dünya çapında British Museum, Musée du Louvre ve Metropolitan Museum of Art gibi müzelerin yanı sıra en önemli sanat tarihi enstitülerinden biri olarak kabul ediliyor.
Bu yaz V&A'de düzenlenen ve yaklaşık 65 yıllık bir tasarım tarihini konu alan 'British Design' sergisi, uluslararası tasarım sergileri içerisinde sadece Ingiltere'ye yoğunlaşan ve bu kadar büyük bir dönemi içine alan ilk sergi. Aynı zamanda, Kraliçe Elizabeth ve İngiliz Kraliyet ailesinin 'Jubilee' kutlamaları dolayısı ile toplumun göz önünde bulundukları bu dönemde paralel olarak düzenlenen sergi, İngiliz kimliği ve kültürü ile ilgili de önemli ipuçları veriyor.
Kronolojik olarak düzenlenmis olan sergi, 'tradisyon ve modernite','devirme' ve 'yenilik & yaratıcılık' altında üç bölümden oluşuyor. Hem endüstriyel tasarım, mimari, hem de moda ve görsel sanat dallarını içine alan sergide, ikonlaşmış tasarım örnekleri arasında, 1959 yapımı Mini Cooper, 1961 tasarımı E-Tipi Jaguar, 1969 tasarımı Condorde uçağının 6 metrelik bir maketi ve Brian Long'un 1971 yapımı 'Torsion Iskemlesi' yer alıyor. Ayrıca İngiliz görsel kültür tarihinin de önemli örnekleri arasında, Sex Pistols grubunun 'Never Mind The Bullocks' gibi ikonik müzik albüm kapakları ve ünlü İngiliz manken Twiggy'nin 1970'lerde çekilmiş fotograflarını yakından incelemek mümkün. Çağdaş tasarım örnekleri olarak ünlü mimar Zaha Hadid ve Wilkinson Eyre Mimarların, 'London Aquatics Centre' ve İkiz Köprüler tasarımlarının maketleri gösterime sunulmuş.

31 MART
12 AGUSTOS
2012

PRENS ALBERT VE KRALİÇE VICTORIA'NIN ADINA KURULAN 'VICTORIA & ALBERT' MÜZESİ, DÜNYANIN EN BÜYÜK DEKORATİF SANAT VE TASARIM MÜZESİ. BU YAZ V&A'DE DÜZENLENEN VE 'BRITISH DESIGN' SERGİSİ, SADECE İNGİLTERE'YE YOĞUNLAŞAN VE BU KADAR BÜYÜK BİR DÖNEMİ İÇİNE ALAN İLK SERGİ.

19 ŞUBAT 2012
6 OCAK 2013

BALO KOSTÜMLERİ

1950'LERDEN BU YANA İNGİLİZ İHTİŞAMI

BU SERGİDE, VICTOR STIEBEL, HUSSEIN CHALAYAN GİBİ TASARIMCILARIN BALOLAR, KRALİYET AİLELERİNİN DAVETLERİ İÇİN TASARLADIKLARI BALO KOSTÜMLERİNİ GÖRMEK MÜMKÜN.

2011 yazında, New York Metropolitan Museum of Art'da oldukça sükse yapan Alexander McQueen 'Savage Beauty' sergisi, hem bir sanat dalı, hem de güçlü bir endüstri olarak modanın uluslararası platformda gittikçe daha da çok önem kazandığının iyi bir göstergesiydi. Bu doğrultuda, V&A Müzesi'ndeki 'Ballgowns' sergisi de, dünyanın önemli baş şehirlerindeki müzelerin, moda ve moda tasarımcılarına yönelik programlarının önemli bir odak noktası haline geldiğini vurguluyor. V&A Müzesi'nin 2012 baharında renove edilen Moda Galerileri'nin açılışını kutlayan bu sergide, Victor Stiebel, Zandra Rhodes, Jonathan Saunders, Hussein Chalayan gibi tasarımcıların balolar, devlet resepsiyonları, kraliyet ailelerinin toplantıları gibi özel etkinlikler için tasarladıkları balo kostümleri ve Alexander McQueen, Erdem ve Jenny Packham'in yeni catwalk tasarımlarını görmek mümkün.

CHRISTIAN LOUBOUTIN DESIGN MUSEUM

01 MAYIS
9 TEMMUZ
2012

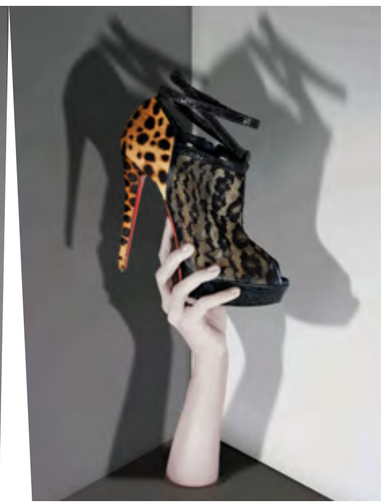

Kırmızı tabanlı ayakkabıları ile hedonistik bir marka haline gelen, son yılların en gözde Fransız ayakkabı sihirbazı Christian Louboutin'in tasarımları retrospektif bir sergi ile Londra'daki Design Museum'da moda severler ile buluştu. Louboutin'in 21 yıllık kariyerini içine alan sergide, hem sanatsal hem de teatral ayakkabı tasarımlarından stilettolar, uzun bağıklı botlar ve pırlanta süslemeli topuklu ayakkabılar ile tam bir 'Alice Harikalar Diyarında' ambiyansı yaratılmış. Minimalizm ve rahatlik konseptlerini şiddetle reddeden Louboutin'in tasarımları, hem fetişizm, hem de güç, zarafet ve feminizmi simgeleyen birer sanat eseri olarak moda, zanaatkarlık ve sanat arasındaki yakın ilişkiyi gözler önüne seriyor.

KIRMIZI TABANLI AYAKKABILARI İLE TANINAN FRANSIZ AYAKKABI SİHİRBAZI CHRISTIAN LOUBOUTIN'İN TASARIMLARI RETROSPEKTİF BİR SERGİ İLE LONDRA'DAKİ DESIGN MUSEUM'DA MODA SEVERLER İLE BULUŞTU.

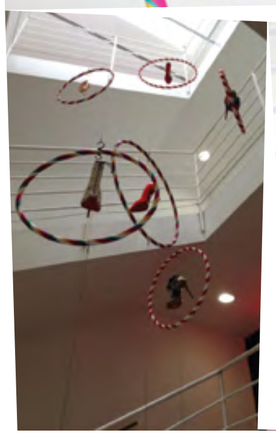

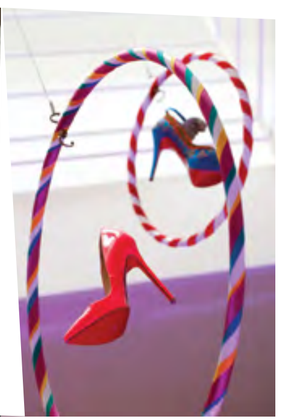

QUEEN ART

17 MAYIS
21 EKİM
2012

NATIONAL PORTRAIT GALLERY

Kraliçe Elizabeth için düzenlenen 'Diamond Jubilee' kutlamalarının bir sembolü olarak, National Portrait Gallery'de bu yaz kraliçenin şimdiye kadar tanınmış birçok ressam ve fotoğrafçı tarafından yapılmış portrelerini görmek mümkün. Yüzyılın en çok 'portrelenmiş' yüzlerinden biri olarak İngiltere Kraliçesi için özel olarak yaptırılmış veya başında gösterilmek üzere hazırlanmış bu resim ve tablolar, monarşinin İngiliz kültürü ve toplum belleğinde ne kadar önemli bir rol oynadığını vurguluyor. 1950'li yıllardan günümüze kadar yapılan eserleri içine alan sergi aynı zamanda, radikal ve toplumsal değişikliklerin portre dalında yaratıcılığı nasıl etkilediğini de inceleme fırsatı veriyor. Bu sergide ünlü fotoğrafçılar ressam ve sanatçıar arasından Cecil Beaton, Pietro Annigoni, Andy Warhol, Annie Liebovist, Lucien Freud ve Gergard Richter'in kraliçeye ithaf ettikleri ve yıllar içinde sanat müzayedelerinde rekor fiyatlara el degiştirmiş eserleri yer alıyor.

ÇAĞDAŞ SANATIN ÇEKİM ALANI NEW YORK'TA YAZ AYLARI, KENTİN ÖNEMLİ SANAT MERKEZLERİ VE MÜZELERİNDEKİ İLGİNÇ SERGİLERLE DAHA DA RENKLİ VE HAREKETLİ GEÇİYOR. BU SAYFALARIMIZDA NEW YORK'UN ÖNEMLİ SANAT MEKANLARI NEW MUSEUM, BROOKLYN MUSEUM VE GUGGENHEIM MUSEUM'DAKİ SERGİLER ARASINDA KEYİFLİ BİR SANAT GEZİNTİSİNE NE DERSİNİZ?

/ Derleyen: Zeynep UZUNER

8 TEMMUZ 2012

Keith Haring

BROOKLYN MUSEUM

Manhattan'dan 30 dakikalık bir metro yolculuğu ile ulaşılan Brooklyn Müzesi, içinde Prospect Park ve Brooklyn Botanik Bahçesi'nin de bulunduğu büyük bir kompleksde yer alan, etkileyici bir Beaux-Arts binasının içinde bulunuyor. Arkeolojik kalıntılardan, çağdas sanata kadar farklı dönemlerin barındığı müzede, temmuz ayı bitmeden Keith Haring sergisi görülmeye değer. Bu serginin özelliği, Amerika'nın en iyi tanınan sanatçılarından biri olan Haring'in 1978 ile 1982 arasında yaptığı erken dönem eserlerini bir araya getirmiş olması. 1990'da 31 yaşında iken hayata veda eden genç sanatçının pop tarzında eserleri genellikle kolay deşifre edilebilen görsel tekrarlamalar olarak algılansa da, bu sergi sanatçının tekniğinin bir o kadar da derin ve karmaşık olduğunu gösteriyor. New York'da 'street art', grafiti ve fotoroman kültürünün görsel kültürü etkilemeye başladığı dönemde yaşayan Haring, aynı zamanda Jean- Michel Basquiat gibi radikal sanatçılar ile dost olmuş ve 'East Village' kültürü içinde gelişmiş. Haring'in görsel lisanı, ilk bakışta çok basitleştirilmiş banal figürlerden oluşuyor izlenimini verse de, yakından bakıldığında bu görsel lisanın, sanatçının güncel ve politik olaylardan aldığı ilham, semiyolojik sanat teorilerini benimsemesi ve kişisel gelişimi ile de paralel geliştiği gözlemleniyor. Sergi, sanatçının bu değişken görsel lisanının gelişimini, daha önce görülmemiş kağıt üzerine çizimler, deneysel videolar, arşivlenmiş objeler, gazete küpürleri, resim defterleri, posterler ve fotoğraflar ile 'arşivsel' bir şekilde gözler önüne seriyor.
200 Eastern Parkway Brooklyn
Adres: New York 11238-6052
www.brooklynmuseum.org

ARKEOLOJİK KALINTILARDAN, ÇAĞDAS SANATA KADAR FARKLI DÖNEMLERİN BARINDIĞI MÜZEDE, TEMMUZ AYI BİTMEDEN KEITH HARING SERGİSİ GÖRÜLMEYE DEĞER.

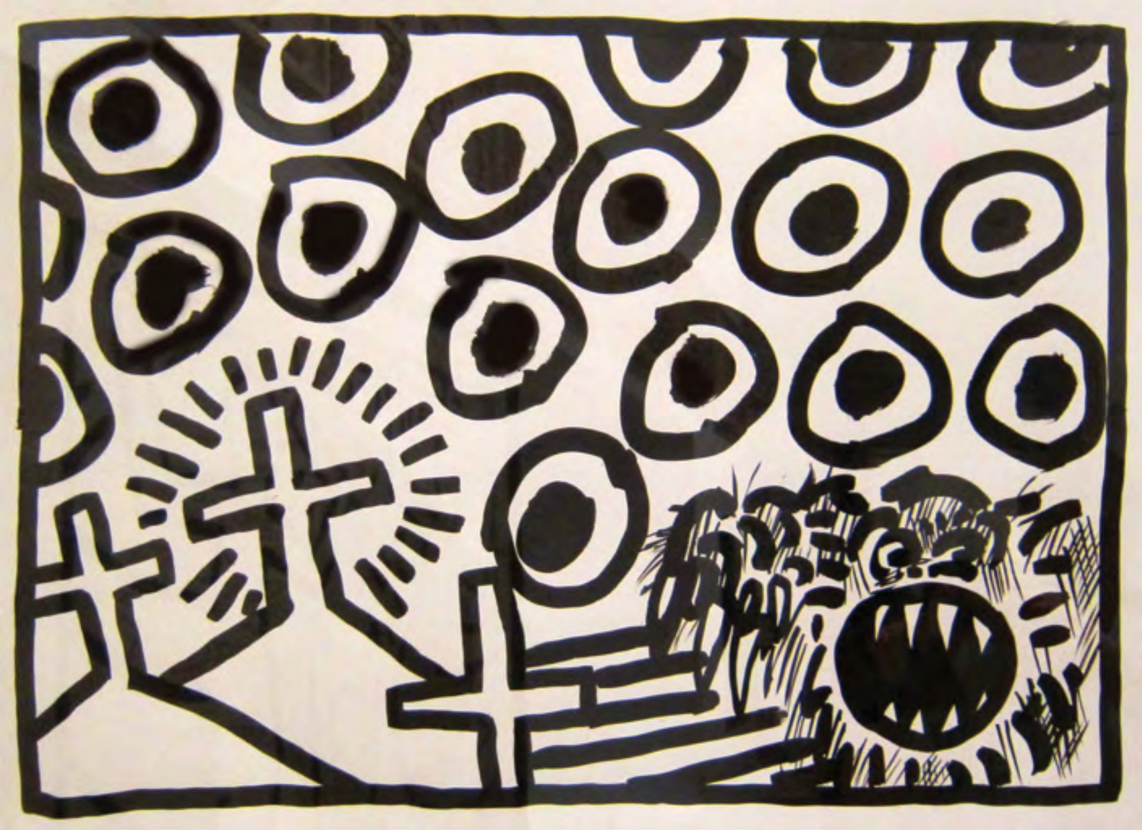

BU SERGİNİN ÖZELLİĞİ, AMERİKA'NIN EN İYİ TANINAN SANATÇILARINDAN BİRİ OLAN HARING'İN 1978 İLE 1982 ARASINDA YAPTIĞI ERKEN DÖNEM ESERLERİNİ BİR ARAYA GETİRMİŞ OLMASI. SANATÇI 1990'DA 31 YAŞINDA İKEN HAYATA VEDA EDEN SANATÇININ BU SERGİSİ HARING'İN TEKNİĞİNİN BİR O KADAR DA DERİN VE KARMAŞIK OLDUĞUNU GÖSTERİYOR.

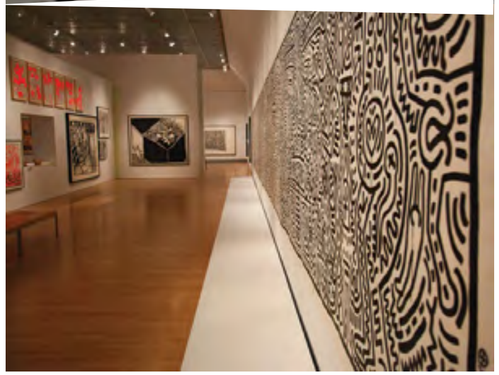

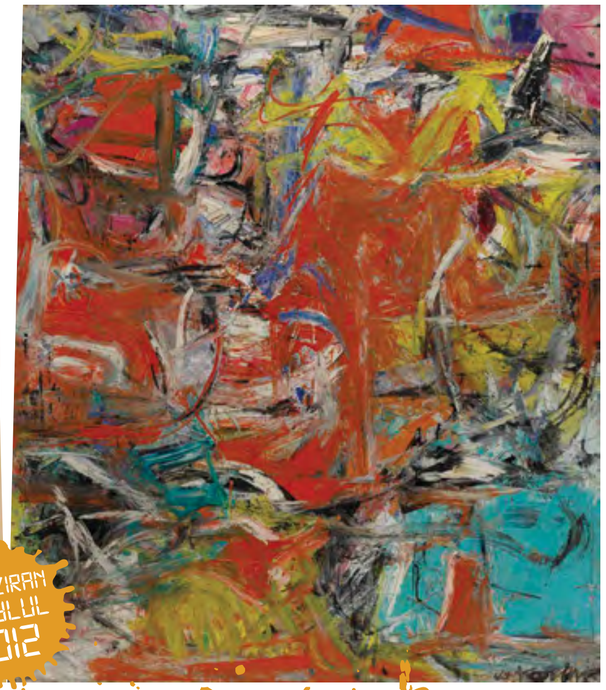

8 HAZİRAN
12 EYLÜL
2012

Guggenheim Müzesi

ART OF ANOTHER KIND: INTERNATIONAL ABSTRACTION AND THE GUGGENHEIM, 1949–1960

Guggenheim Müzesi'nin New York'un konservatif 'Upper East' mahallesine tezat olan beyaz, modern ve dairesel mimari tarzda binası ünlü mimar Frank Lloyd Wright tarafından 1959'da tamamlanmıştı. Tam bu dönemlerde gelişen uluslararası avant-garde kültürünün etkileri ve Amerika'da da güçlü bir akım olan soyut dışavurumculuğun tarihi de, 'Art of Another Kind' sergisi ile kronolojik bir şekilde tekrar anlatılmış.

Serginin tarihçesi, Guggenheim Müzesi'nin 50'li yılların sonunda kendini sadece bir Amerikan sanat enstitüsü olarak değil, bir yandan da uluslarası akımları temsil edebilecek koleksiyon ve vizyona sahip olan bir müze olarak tekrar yenilediği dönemlerden ilham almış. Sergi başlığı ise Fransız sanat eleştirmeni Micel Tapié'nin 1952'de yazığı ve geleneksel sanat teorilerini reddeden avant-garde sanat felsefesini anlattığı Un Art Autre', 'Öteki Sanat' adlı kitabından esinlenmiş.

Yaklaşık 100 eserden oluşan sergide, bir yandan Amerika'daki soyut dışavurumculuk akımının güçlü isimlerini oluşturan ve beden sanati ile bağdaştırılan Jackson Pollock, Willem de Kooning ve Adolph Gottlieb gibi ressamların başyapıtlarına yer verilmiş. Bu isimleri, 1950'lerin sonuna doğru tamamen renk ve soyutlama üzerine çalışan Mark Rothko takip ediyor.

Bir yandan da sergi, 2. Dünya Savaşı sonrası Avrupa'da yoğunlaşan avant-gard sanatçıların dışavurumcu eğilimlerini, Amerika ile paralel bir şekilde gözler önüne seriyor. Burada örnek olarak Fransız Jean Dubuffet'nin 'Art Brut' olarak tanımlanan figuratif nesnelere yoğunlaşan tekniğinin, sonraları Karel Appel ve 'Cobra' grubu gibi kadın soyut ressamlar üzerindeki etkisi anlatılmış. Bunun ardından Fransa, Almanya, İtalya hatta Japonya'ya kadar uzanan 'Art Informel' veya 'Lirik Soyutlama' olarak da bilinen akım anlatılmış ve bu akımın

SERGİDE, AMERİKA'DAKİ SOYUT DIŞAVURUMCULUK AKIMININ GÜÇLÜ İSİMLERİNİ OLUŞTURAN JACKSON POLLOCK, WILLEM DE KOONING VE ADOLPH GOTTLIEB GİBİ RESSAMLARIN BAŞYAPITLARINA YER VERİLMİŞ. AYRICA AVRUPALI AVANT-GARD SANATÇILARIN DIŞAVURUMCU EĞİLİMLERİNİ, AMERİKA İLE PARALEL BİR ŞEKİLDE GÖZLER ÖNÜNE SERİYOR.

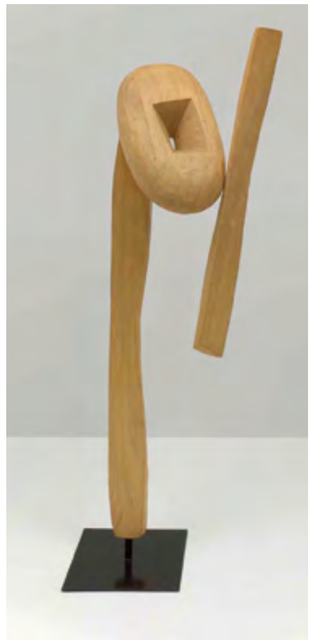

temsilcilerinden Alberto Burri, Antoni Tapies, Hans Hartung ve Paris Ekolü ile bağdaştırılan diğer ressamların modern eserlerine yer verilmiş. Sergide ayrıca, 50'li yılların sonunda gelişen bilimsel, deneysel ve objektif teknikleri ve maddeye yoğunlaşan akımları temsil eden Alexander Calder, Yves Klein, Lucio Fontana ve Piero Manzoni gibi ressam ve heykeltraşların başyapıtlarına da yer verilmiş. Böylesine uzun bir dönemi içine alan bu sergi, bir yandan da Guggenheim'in bu dalda dünya çapındaki ünlü koleksiyonunu bir kere daha gözler önüne seriyor.

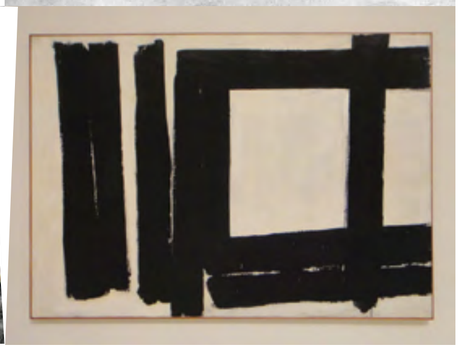

New Museum

TACITA DEAN

1 TEMMUZ'A KADAR

New York'un çağdaş sanat merkezlerinden 'New Museum'da, haziran ayı boyunca İngiliz sanatçı Tacita Dean'in kısa metraj film eserlerini görmek mümkün. 1990'larda Damien Hirst ve Tracey Emin gibi ünlü 'Young British Artists' akımının üyelerinden olan Tacita Dean eserlerinde, alışılagelmiş fotoğraf ve çizim gibi görsel medyaların yanında, film tekniğinin, görme ve algılama arasındaki ilişkiyi nasıl etkilediğini işliyor. Şimdiye kadar çok sayıda çizim, fotoğraf, yazı ve 16 mm'lik film eserleri ile dünya çapında çok sayıda müze ve galeride sergisi olan Tacita Dean, 2011'de Londra'daki ünlü Tate Muze'sinin girişinde bulunan devasa 'Turbine Hall' holunu kaplayan 'Film' adlı eserinde, 16mm'lik bir filmi 13 metrelik bir duvara yansıtarak yarattığı sinematografik etki ile kendinden söz ettirmişti. Sanatçı, bu sene New Museum'da gösterilen 'Five Americans' adlı sergisinde ise, seçtiği beş ünlü Amerikan sanatçısı Merce Cunningham, Leo Steinberg, Julie Mehretu, Claes Oldenburg ve Cy Twombly'nin kişisel ve sanatsal portrelerini film tekniğini kullanarak çizmiş. Daha önce farklı galerilerde teker teker gösterilen bu filmlerin tümünü New Museum'da görmek mümkün. Her sanatçının hayatını bireysel ve dinamik, yani bir çerçeve ile kısıtlı olmayan bakış açısı üzerinden yorumlayan Dean, bu projesi ile, film ile resim, heykeltraşlık, yazarlık ve dans gibi farklı konseptler arasındaki ilişkiyi de yansıtmaya çalışmış.

Bu 'film' bazlı portreler, sanatçıların hayat hikayelerini banal ve biyografik bir şekilde sunmak yerine, her birininin 'sanatsal' üretim prosedurunu kişisel düşünme mekanizmaları ile bağdaştırıyor. Mesela, ünlü ressam Cy Twombly'nin hayatını anlatırken, Dean, sanatçının gerçek adı olan Edwin Parker (2011) ismini kullanmış. Film, Cy Twombly'yi, Virginia'daki stüdyosunun önünde bulunan heykelleri üzerine düşünürken çekilmiş karelerden oluşuyor. Bir diğer film 'Craneway Event 2009' ise, ünlü Merce Cunningham dans topluluğunun koreograf olan Cunningham'in eserlerini, San Francisco'da kullanılmayan bir fabrikada prova ederken çekilmiş. Bu şekilde, seyirci ve filmlerde konu alan sanatçıların kişilikleri arasında çok kişisel bir ilişki kurabilen Tacita Dean, film ile şiirsel bir görsel lisan yakalıyor.
www.newmuseum.org

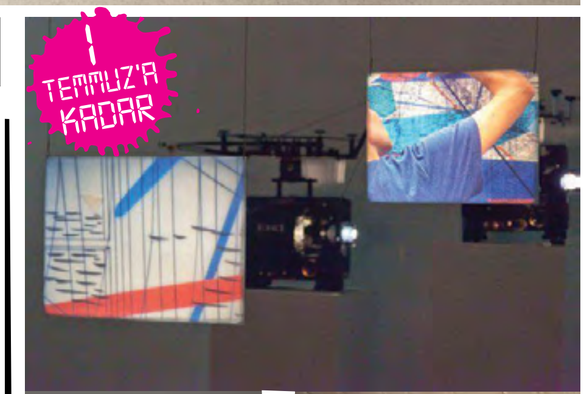

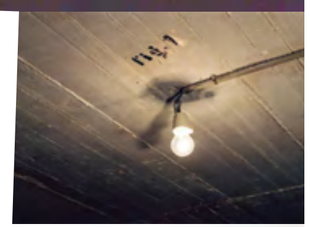

NEW YORK'UN ÇAĞDAŞ SANAT MERKEZLERİNDEN 'NEW MUSEUM'DA, HAZİRAN AYI BOYUNCA İNGİLİZ SANATÇI TACITA DEAN'İN KISA METRAJ FİLM ESERLERİNİ GÖRMEK MÜMKÜN. TACITA DEAN ESERLERİNDE, GÖRSEL MEDYALARIN YANINDA, FİLM TEKNİĞİNİN, GÖRME VE ALGILAMA ARASINDAKİ İLİŞKİYİ NASIL ETKİLEDİĞİNİ İŞLİYOR.

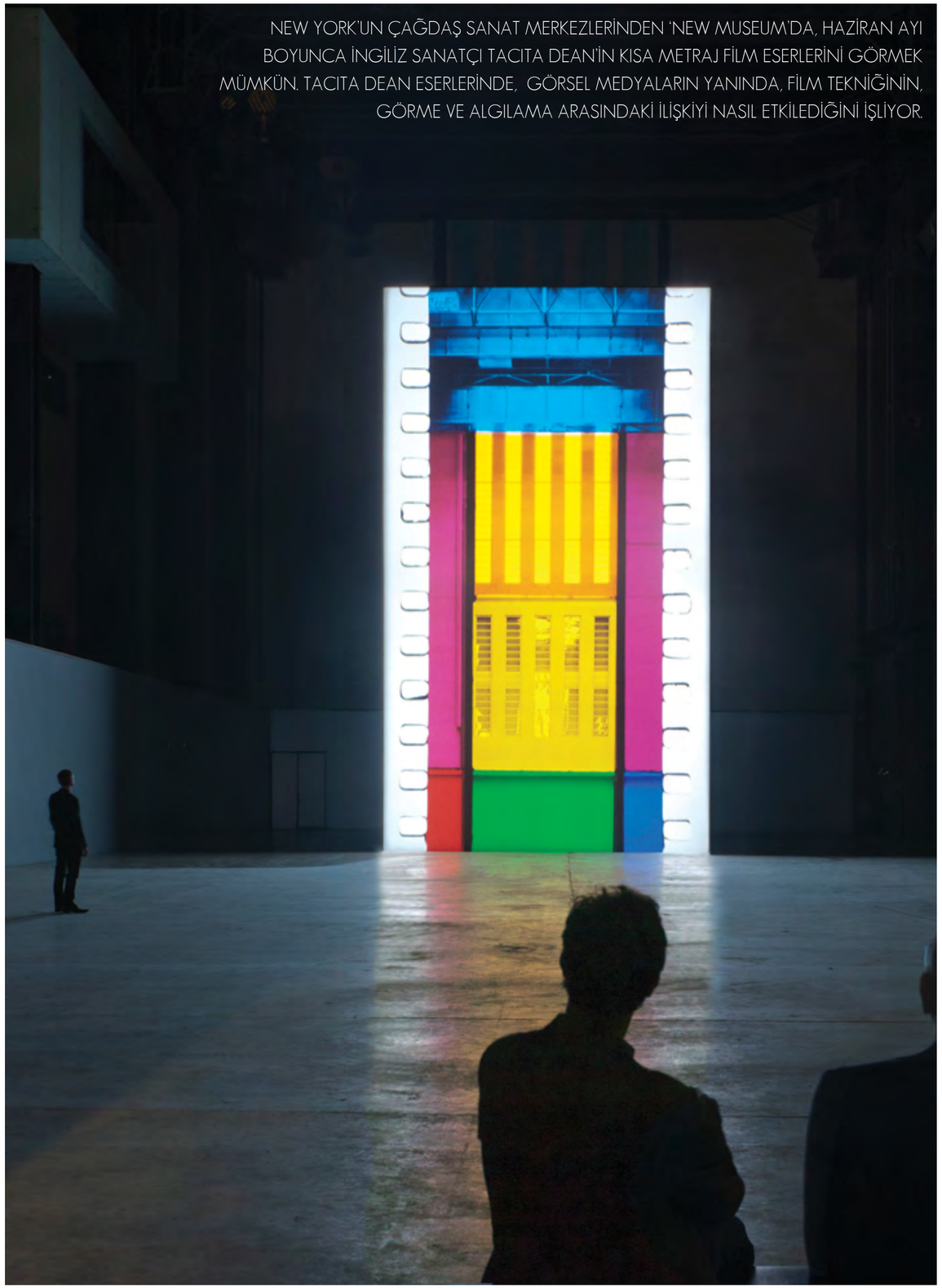

ART basel

1970 YILINDAN BU YANA İSVİÇRE VE DÜNYA ÇAPINDA EN TANINMIŞ TİCARİ SANAT GALERİLERİ TARAFINDAN DÜZENLENEN 'ART BASEL', ÇAĞDAŞ VE MODERN SANAT PİYASASININ EN BÜYÜK VE PRESTİJLİ FUARI OLARAK BİLİNİYOR.

/ Hazırlayan: Zeynep UZUNER

BU SENE ART BASEL'A, KATILAN 300 GALERİ, İÇLERİNDE HEM MODERN HEM DE II. DÜNYA SAVAŞI SONRASI OLARAK BİLİNEN 'POST-WAR' DÖNEMİNDEN BAŞYAPIT TABLOLAR İLE BERABER FOTOĞRAF, VİDEO, HEYKEL GİBİ FARKLI MEDYALARI DA İÇEREN TOPLAM 2500 ESER SUNUYOR.

1970 yılından bu yana İsviçre ve dünya çapında en tanınmış ticari sanat galerileri tarafından düzenlenen 'Art Basel', çağdaş ve modern sanat piyasasının en büyük ve prestijli fuarı olarak biliniyor. Yılın farklı dönemlerinde Miami Beach ve Hong Kong'da da düzenlenen bu fuar, son yıllarda sanat piyasasının en büyük kolektörlerini, küratörlerini ve müze koleksiyonu seviyesinde sanat eserlerini bir araya getirdi. Bu sene Art Basel'a, Kuzey ve Güney Amerika, Avrupa, Asya ve Afrika gibi ülkelerden katılan 300 galeri, içlerinde hem modern hem de II. Dünya Savaşı sonrası olarak bilinen 'post-war' döneminden başyapıt tablolar ile beraber fotoğraf, video, heykel gibi farklı medyaları da içeren toplam 2500 eser sunuyor. Temmuz ayı boyunca Londra ve New York'da bulunan Christie's, Sotheby's ve Phillips de Pury gibi müzayede evlerinin düzenleyeceği 'Contemporary & Post-Wart' sanat müzayedelerinden önce stratejik olarak düzenlenen fuarda, aynı zamanda Los Angeles Çağdaş Sanat Müzesi Direktörü Jeffrey Deitch ve Serpentine Galeri küratörü Hans-Ulrich Obrist gibi ünlü müze küratörleri ve sanat koleksiyonu danışmanları da konuşmalar yapacak. Ticari açıdan Art Basel dev bir 'sanat alışveriş merkezi'ne benzetilse de, sanatçı ve sanatseverler için hem modern ve çağdaş başyapıtları yakından görebilmek, hem de görsel sanat dalında yenilikleri izleyebilmek açısından önemli bir platform. Görülmeye değer eserler arasında, New York Pace Galeri'de gösterilen, yaklaşık 20 milyon dolar değerindeki Gerhard Richter'in "A.B. Courbet" tablosu; gene New York bazlı Acquavella galeride sergilenen Andy Warhol'un 1981 tarihli 'Joseph Beuys' portresi, Londra'daki Marlborough Fine Art galeride gösterilen 1954 tarihli Mark Rothko soyut çalışması; Hauser Wirth galerisinde bulunan Louis Bourgeois'nin 1993 yapımı bronz heykeli ve fuardaki tüm sanat eserlerinin toplam değerinin yaklaşık %12,5'ini galerisinde bulunduran Larry Gagosian tarafından sergilenen Pablo Picasso, Robert Rauschenberg ve Cy Twombly tabloları yer alıyor. Art Basel'de sergilenen çok sayıda yeni eser arasında, Avusturyalı sanatçı Franz West'in, pembe alüminyum parçalarından yapılmış devasa bir iç organı simgeleyen 'Gekroese' (2011), Japon fotoğraf sanatçısı Hiroshi Sugimoyo'nun doğadaki elementler, dini inançlar ve form arasındaki ilişkiyi simgeleyen "Five Elements" adlı eseri ve ünlü İngiliz sanatçı Hamish Fulton'un, yürümek ve sanat arasındaki ilişkiyi konu alan eserlerinden 'After Kerouac' görülmeye değer.

GERHARD RICHTER

CENTRE POMPIDOU 6 Haziran-24 Eylül 2012

Çağdaş resimde fotogerçekçilik tekniğinin ustası olan 82 yaşındaki Alman sanatçı Gerhard Richter'in retrospektif sergisi, Londra ve Berlin'den sonra, şimdi de Paris Centre Pompidou'da gösteriliyor. Aynı zamanda çağdaş sanat piyasasının yaşayan en pahalı sanatçılarının olan Richter'in muazzam sergisi, 1973'den 2000'li yıllara kadar uzanan bir zaman çerçevesini içine alıyor. Bu eserler arasında sanatçının ünlü figurative portreleri, gri, siyah ve beyaz fonlu 'monokrom' tabloları ve çarpıcı renklerdeki 'Soyut' çalışmalarını görmek mümkün. Doğu Almanya'nın katı ve mükemmeliyetçi akademik ortamında yetişen Richter'in görsel paletinde, peyzaj, portre, natur mort, soyut temalar ve aynı zamanda çok kişisel temalar mevcut. Bu kadar farklı ve çoğul tarzda eser üretebilen nadir sanatçılardan olan Richter'in simgeledigi kendi 'gerçekçiliğini', bir fotoğraf makinesi ile çekilmiş yüzlerce kareye benzetmek mümkün. Ressam olarak hayatının erken döneminde, gazete küpürleri, savaş resimleri, habercilik ve Almanya'nın politik tarihinde çok önemli bir rol oynamış olan bu 'görsel' propagandadan etkilenmiş olan sanatçı bu teknigi ile, aynı zamanda 'gerçek' ve 'hayal' arasındaki sınırları da sorguluyor. 1932 yılında Dresdner'de doğmuş olan sanatçı, 1961 yılında

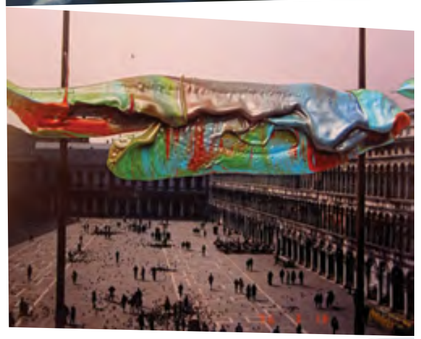

Doğu Almanya'dan ayrılıp Dusseldorf'a yerleşmiş ve bu dönemde Amerika'da popüler olan soyutlama ve pop sanat akımları ile tanışmış. Bu akımları kendi lensinde yorumlayan Richter, hem aile albümleri ve özel fotoğraflarını hem de medyadan topladığı arşivleri çok büyük tuallere kendi tekniği ile aktararak özgün bir 'realism' lisanı geliştirmiş. Bu tekniğin en belirgin örneklerinden biri, sanatçının 1972'lerde sanatsal ideoloji ve alışılagelmiş tekniklere karşı bir akım olarak ürettigi 'Atlas' serisi. 1982 yılında yaptığı 'Candle', 'Mum' tablosu ile, sanatçı Batı'daki sanat tarihi ustalarina adeta modern bir göndermede bulunuyor. Resme bakıldığında, barok dönemde yapılmış olabilecek gerçekçilikteki mum yansıması daha önce yazarlar tarafından Georges de la Tour'un 17. yüzyılda çalıştığı Magdalen eserleri ile karşılaştırılmış. Fakat yakından incelendiğinde, mumun tamamen soyutlanmış oluşu ve verdiği ışığın neredeyse bir fotoğraf kadar parlak oluşu, mum ışığını adeta canlı bir hale getirerek, sanatçının bir 'kamera lensi' kadar titiz tekniğini gözler önüne seriyor.
Aynı şekilde Richter'in kızını konu alan 'Betty' adlı portre ve tablo serilerinde, sanatçının hem kişisel hem de tamamen objektif bir kamera 'gözü' ile yarattığı kendine özgü tekniğinin önemli örnekleri arasında yer alıyor

Sanat danışmanı ve Art Basel VIP İlişkiler Direktörü

ANDREAS SIEGFRIED

"Danışmanlık konusuna gelirsek, kuvvetli olduğumu düşündüğüm alan, geniş vizyonum, gözüm ve zevkim diyebilirim"...

ANDREAS'LA SANAT UĞRUNA YAPTIĞIMIZ BİENAL SEYAHATLERİ, AÇILIŞ PARTİLERİ, DÜNYANIN DÖRT BİR YANINDAKİ SANAT FUARLARINA, GALERİLERE ZİYARETLER DERKEN ÇOK YAKIN BİR DOSTLUK KURDUK. NE ZAMAN YENİ BİR ARTİST KEŞFETTİĞİMİ DÜŞÜNSEM, İLK ONA DANIŞIRIM. İNANILMAZ BİR GÖZE VE HER ŞEYDEN ÖNEMLİSİ BU PİYASADA BULUNMASI ÇOK ZOR OLAN DOĞALLIĞA VE DÜRÜSTLÜĞE SAHİP.

/ Röportaj: Şule ARINÇ

Andreas Siegfried ile Londra'ya taşındığım yıllarda Frieze Art Fair'de tanıştım. Hatta koleksiyonumun ilk birkaç parçasından biri olan James White'a ait ilk eserimi ondan almıştım. Ne tesadüf ki aradan belki 7 ya da 8 yıl geçti bugün yeni açtığı çok özel konseptli sergi mekanında yine James White sergiliyor.
Andreas'la sanat uğruna yaptığımız Bienal seyahatleri, açılış partileri, dünyanın dört bir yanındaki sanat fuarlarına, galerilere ziyaretler derken çok yakın bir dostluk kurduk. Ne zaman yeni bir artist keşfettiğimi düşünsem, ilk ona danışırım. İnanılmaz bir göze ve her şeyden önemlisi bu piyasada bulunması çok zor olan doğallığa ve dürüstlüğe sahip.
Bu nadir aydınlık ve ılık Londra sabahında sizler için Andreas'ı yeni hazırladığı Notting Hill'deki ev/ofis/sergi mekanında ziyaret ettim. Sağlıklı bir kahvaltı eşliğinde güzel bir sohbetten sonra sergisini gezdik ve ileriye dönük projelerinden söz ettik.

Ş:A: Tebrikler Andreas, muhteşem bir mekan yaratmışsın.

A:S: Evet, benim de içime sindi. Her şey tam bitmedi, ama yine de sonuçtan çok mutluyum.

Ş:A: İstersen önce kısaca senden bahsedelim. Daha sonra bu mekanın hikayesini ve projelerini dinleyelim.

A:S: İsviçre'de küçük bir şehirde çocukluğum geçti. Ailem ilaç işindeydi ve çok yoğunlardı. Ben de vaktimin çoğunu dedemin 18. yüzyıldan kalma sanat eserleri ve mobilyalarıyla dolu evinde tarihle ve sanatla iç içe geçirdim. Sürekli değişik tarihi şatolara ve çeşitli ▶

BU NADİR AYDINLIK VE ILIK LONDRA SABAHINDA SİZLER İÇİN ANDREAS'I YENİ HAZIRLADIĞI NOTTING HILL'DEKİ EV/OFİS/SERGİ MEKANINDA ZİYARET ETTİM. SAĞLIKLI BİR KAHVALTI EŞLİĞİNDE GÜZEL BİR SOHBETTEN SONRA SERGİSİNİ GEZDİK VE İLERİYE DÖNÜK PROJELERİNDEN SÖZ ETTİK.

Andreas'in ofisinde kullandığı antika yazı masası 1950 İtalyan yapımı.
Arkadaki büyük eser kendi koleksiyonun bir parçası, Dan Rees'e ait ve oyun hamurundan yapılma, çok ilginç bir eser.

Kırmızı neon yine Andreas'ın kendi koleksiyonundan, İsveçli Nina Cannell'a ait

Poliuretan saksı enstalasyonu yine Andreas'in ve eserin sanatçısı Jerszy Seymour

THOMAS AMMANN İLE DÜNYAYI DOLAŞTIK; PARİS, NEW YORK, LONDRA GİBİ BÜYÜK SANAT MERKEZLERİNDE BİRÇOK ÖNEMLİ KOLEKSİYONER, ARTİST VE SANAT DANIŞMANI İLE TANIŞTIM. O YILLARDA İSVİÇRE'NİN EN BÜYÜK EN BAŞARILI GALERİCİLERİNDEN BİRİ OLAN BRUNO BİSCHOFBERGER'DE ÇALIŞMAYA BAŞLADIM. ANDY WARHOL, JEAN –MİCHEL BASQUİT GİBİ AMERİKAN SANATÇILARINI AVRUPA'YA TANITAN KİŞİ BRUNO İDİ.

koleksiyonerlerin evlerine ziyarete giderdik. O zamanlarda da güzelliğe estetik olan her şeye ilgim vardı. Anneannem ressamdı. Onun sanatla iç içe hayatı yine onunla yaptığımız sanat sohbetleri bana ileriye dönük ilham teşkil etti.

Ş. A: Modern Sanat'la tanışman nasıl oldu?

Ticaret eğitimi almıştım fakat okuldan sonra 2 yıl modellik yaptım.

Ş. A: Pek şaşırtıcı değil aslında.

A.S: O dünya bana göre değildi. Aldığım aile terbiyesi ve kültürüne, kendi prensiplerime ters düşen bir hayat beni mutlu etmedi. Sadece gençtim ve arayış içindeydim. O yıllarda çok ünlü bir sanat dealer'i ve koleksiyoner Thomas Ammann ile yakın dost olmuştum Ondan çok şey öğrendim. Bana gözümü nasıl kullanacağımı bir sanat eserine nasıl bakmam gerektiğini, belli bir eseri özel yapan şeyi görebilmeyi öğretti. Haftada iki gün onun mekanında Cy Twombly heykelleri, Balthus, Picasso, Matisse eserleri arasında gym yapardık. Muhteşem bir tecrübeydi. 'Budur' dedim, hayatımı böyle yaşamak istediğime o zamanlar karar verdim. Thomas Ammann ile dünyayı dolaştık; Paris, New York, Londra gibi büyük sanat merkezlerinde birçok önemli koleksiyoner, artist ve sanat danışmanı ile tanıştım.

O yıllarda İsviçre'nin en büyük en başarılı galericilerinden biri olan Bruno Bischofberger'de çalışmaya başladım. Andy Warhol, Jean –Michel Basquit gibi Amerikan sanatçılarını Avrupa'ya tanıtan kişi Bruno idi. Onunla birkaç yıl çalıştım ama master yapmaya karar verdim. Lüks tüketim pazarlaması üzerine eğitim aldım. Bitirir bitirmez Christie's müzayede evinde mücevher bölümünde işe başladım.

Ş:A: Ama o zamanlar herhalde mücevher satışları çok daha büyüktü sanat satışlarından değil mi?

A:S: Tabii ki bu neredeyse 20 yıl önceydi en revaçta olan bölüm, mücevherdi o günlerde. O yüzden teklifi oradan aldım. Çalıştığım yıllarda Gemoloji (Taş Bilim) okudum. Çok çevrem vardı, başarılı işler çıkardım ama keyif almadım.

Ş:A: Senin bir ara da Louboutin maceran oldu değil mi?

A:S: Evet, lüks tüketim malları üzerine master yapınca aldığım eğitimi kullanayım istedim. Christian (Louboutin) çok yakın tanıdığımdı ve yaptığım ayakkabılara hayrandım.

Ş:A: Kimse bilmezdi Louboutin'i o zamanlar değil mi?

A:S: Evet, Motcomb'un köşesinde hala hazırda olan dükkanı ben açtım ve Louboutin'i ilk defa Londra ile ben tanıştırdım. Dahası onu Avrupa'da pazarlamaya başladım.

Ş:A: Biliyorum çok başarılı bir isim, ama kimse sana ne kadar rahatsız ayakkabılar olduğunu söylemedi mi ? Bütün kadınlar benim kadar rahatına düşkün olsaydı Louboutin, bugün olduğu yerde olmazdı herhalde!.

A.S: Hahahaaa Şule cidden seni Louboutin ayakkabılarla hiç görmedim.

Ş.A: yok ki... ▶

MESELA LEHMAN BROTHERS OLAYINDAN ÖNCEKİ YAZ, Kİ YAZ AYLARI YAVAŞ GEÇER- AYLIK SATIŞ EKİBİ OLARAK HEDEFİMİZ 4 MİLYON STERLİN İDİ. GALERİNİN HEDEFİ İSE TOPLAM 8 MİLYON STERLİN İDİ. BAŞINDAKİ İNSAN, SATIŞIN YARISINI YAPIYORDU.

Andreas'in arkasındaki fotoğraflar, şu an mekanında sergilediği eserlerden ve James White'a ait. Bunlar White'in yeni uğraşısı olan fotoğraflar.

Serginin büyük bölümünde James White'a ait yağlı boya işler var. James White her zaman siyah beyaz renkleri kontrplak üzerinde kullanıyor. Günlük hayatımızın önemsiz saydığımız objelerini resimliyor.

ANDREAS SIEGFRIED ŞULE ARINÇ

BENİM ÇALIŞTIĞIM KOLEKSİYONERLER HEP UZUN YILLARDIR TANIDIĞIM İNSANLAR. İLİŞKİLERİM GÜVEN ÜZERİNE DAYALI. OYSA GALERİDE SATIŞ YAPIYORSAN ÇOK BÜYÜK HEDEF BASKILARI OLUYOR ÜZERİNDE. ONLARI YAKALAMAN İÇİN BİRAZ YOLUNDAN ÇIKMAK ZORUNDA KALIYORSUN. BU DA BENİM HİÇ HOŞUMA GİTMEDİ AÇIKÇASI. BELKİ DE DOĞRU ADRESLERDE DEĞİLDİM.

A.S: O yıllarda önümde sonsuz seçenek vardı. Şımarmıştım bütün bu imkanlardan. O yüzden bir sürü değişik iş denedim durdum. Tabii ki Louboutin işi de uzun vadeli olmadı ve esas tutkum olan sanata geri döndüm. Hemen Londra'daki bir galeride iş buldum. İkinci galeri tecrübem ise dünyanın en büyük galerilerinden birinde oldu.

Ş.A: Evet, orada senden bir Darren Almond almıştım. Bize biraz galeri hayatını anlatır mısın?

A.S: Benim çalıştığım koleksiyonerler hep uzun yıllardır tanıdığım insanlar. İlişkilerim güven üzerine dayalı. Oysa galeride satış yapıyorsan çok büyük hedef baskıları oluyor üzerinde. Onları yakalaman için biraz yolundan çıkmak zorunda kalıyorsun. Bu da benim hiç hoşuma gitmedi açıkçası. Belki de doğru adreslerde değildim.

Ş.A: Belki de satış yerine, sanatçı ilişkileri gibi, işin diğer tarafını yürütseydin daha zevk alabilirdin.

A.S: Kesinlikle, ama bütün galeriler benim çevremden yararlanmak istediler.

Ş.A: Bize biraz bu büyük galerilerin satış hedefleri hakkında bilgi verir misin?

A.S: Mesela Lehman Brothers olayından önceki yaz, ki yaz ayları yavaş geçer- aylık satış ekibi olarak hedefimiz 4 milyon Sterlin idi. Galerinin hedefi ise toplam 8 milyon Sterlin idi. Başındaki insan, satışın yarısını yapıyordu.

Ş.A: Yavaş geçen bir ay böyle olursa, merak ediyorum Frieze gibi önemli bir sanat fuarı çevresindeki satış hedefleriniz ne olabilir? 20 milyon Sterlin?

A:S: Yakın! En büyük hedefim ayda 17 milyon Sterlin oldu.

Ş.A: Galeri işini bıraktığında 'her şeyi öğrendim kendi ayaklarımın üzerinde durabilirim' diye mi düşündün?

A.S: Yok aslında öğreneceğim daha çok şey vardı ama kendi kurallarımı koyabileceğim bir ortamda çalışmalarıma devam etmek istedim.

Ş.A: Ve bağımsız sanat danışmanlığına başladın... Sence seni iyi bir danışman yapan özelliğin nedir? İnsanlar neden sana gelir? Mesela sanat tarihi bilgin mi ön planda?

A.S: Kesinlikle ben sanat tarihçisi değilim. Tabii ki bugünkü Çağdaş Sanat'ı anlayabilmek için 1960'ların öncesini bilmek lazım ki günümüzün sanatçılarının esinlendikleri olayları anlayabilelim. Ben aslında sanatla ilgilenmeye başladığım zamanlar Çağdaş Sanat'tan çok Modern Sanat'a ilgi duymuştum. Çağdaş Sanat, Modern Sanat'ı anladıktan öğrendikten sonra yüreğimde yer etti. Danışmanlık konusuna gelirsek, kuvvetli olduğumu düşündüğüm alan, geniş vizyonum, gözüm ve zevkim diyebilirim.

Ş.A: Müşterilerinin çoğu yakın arkadaşın gibi...

A.S: Evet, ben uzun vadeli ilişkilere girmeyi seviyorum. Tek bir iş yapıp gitmek tabii ki arada oluyor ama tercihim değil. Öyle olunca da müşteri profilimde seçiciyim açıkcası.

Ş.A: Fakat şu an göz bebeğin, yeni sergi mekanın galiba. Neler yapmayı planlıyorsun burada?

A.S: İlk sergim James White oldu. Çok başarılı gidiyor. James White'ın nisbeten küçük işlerini ve yeni çalışması olan fotoğraflarını sergiliyorum.

Ş.A: Bu ilk sergiden bir eser bana doğumgünü hediyesi olarak geldi arkadaşımdan . Güzel bir anı olacak! Bundan sonraki sergin ne üzerine belli mi?

A.S: Belçika'dan design ağırlıklı bir sergi olacak. Obje design seramik, mücevher, birçok güzel design'i bir araya getireceğiz. İlginç bir sergi olacak.

Ş.A: Büyük koleksiyonu olan müşterilerinden ikinci el güzel eserler bulmak da mümkün oluyor senin aracılığınla, biraz bahseder misin?

A.S: Evet sadece almak için değil, satmak için de müşterilerim geliyor. Hiç piyasaya düşmemiş çok özel eserler bazen müşterilerim arasında el değiştiriyor. Ben aracılık etmiş oluyorum . Şimdiki mekanımda böyle bir sergi düzenleme etme fikrim var. Senin de kapını çalacağım.

Ş.A: Peki senin de koleksiyonun var. Hatta serginle beraber aynı çatı altında. Buraya James White bakmaya gelenler arasında, senin koleksiyonundan da bir şey beğenen olursa?

A.S: Duygusal bir bağım olmadıkça satabilirim. Sanat dealer'i olunca hızlı hareket etmekte fayda oluyor bazen.

Ş:A: Türk Çağdaş Sanatı'na yakınlığın nedir? Hiç ilgilenen müşterin oluyor mu?

A.S: Türk Çağdaş Sanatı'nın takip ediyorum tabii ki ama o piyasada danışmanlık verecek bir bilgim yok. Kutluğ Ataman , Taner Ceylan gibi çok beğendiğim sanatçılarınız var.

Ş.A: Ama birçok Türk müşterin var öyle değil mi?

A.S: Evet, çok büyük birkaç koleksiyoner müşterim var Türkiye'den. Çok zengin bir geçmişe, kültüre sahip bir topluluksunuz; bunun etkilerini eser seçiminizde de görüyorum. Hem Türkiye'de yaşayan müşterilerimin koleksiyonlarına, hem de mesela evine eser seçimlerine bakınca, çok eklektik bir sonuç görüyorum. Bu da farklı fakat güzel geliyor.

Ş.A: Son olarak Art Basel Fuarı ile ilişkinden de bahseder misin?

A.S: Son 5 yıldır İngiltere'de yerleşik VIP'lerle fuar adına iletişimi yürütüyorum.

Ş.A: İngiltere'de yaşayan bir İsviçreli sanat danışmanı olarak senden daha uygun birini düşünemiyorum bu rol için! Andreas çok teşekkürler Umarım bu güzel yeni mekanında daha da başarılı projelere imza atarsın... Sergilediğin sanat eserleri arasında Gym sınıfı oluşturmak istersen haberim olsun!

Andreas Siegfried hakkında daha fazla bilgi için

web sitesi: www.siegfriedcontemporary.com

Sokak Sanatı

SOKAK SANATI, AMERİKA'DA İLK ADI GERİLLA SANATI OLARAK DOĞDU. GERİLLA SANATI DENMESİNİN NEDENİ İSE SOKAK SANATINA GÖNÜL VERENLERİN İLLEGAL YOLLARLA SOKAKLARA, PANOLARA, EVLERİN DUVARLARIN, ÇÖP TENEKELERİNE BİR ŞEYLER ÇİZMELERİ, KENDİLERİNİ KOVALAYAN POLİSLERE ZAMAN ZAMAN KARŞILIK VERMELERİDİR.

/ Hazırlayan: Eser BAYKUŞ

Aile Dex Gel

Sokak Sanatı

TENHA SOKAKLARIN, ESKİ KİRLİ APARTMANLARIN, TRAFOLARIN TERCİH EDİLDİĞİ ÖRNEKLERİ GÖRDÜĞÜMÜZDE PARİS'İN BANLİYÖLERİ, NEW YORK METROSUNUN DUVARLARI AKLA GELİYOR. MEGA KENTİ ELEŞTİREN VE DE TAMAMLAYICISI OLAN YENİ BİR SANAT FİLİZLENİYOR: "SOKAK SANATI". BEYOĞLU'NDA ÖNCELERİ CILIZ STENCİL VE GRAFFİTİ ÖRNEKLERİ VARDI, ŞİMDİYSE HER SOKAKTA BİR SÜRPRİZ BİZİ BEKLİYOR.

Graffiti nedir?

Sokak sanatı denince akla ilk gelen Graffiti! Graffitiyi kabaca açıklamak gerekirse; dünyada sanat dört duvar arasına sıkışıp kalmıştı. İşte graffiti buna tepki olarak meydana çıktı… Graffiti temel anlamıyla mağara duvarlarına yazılan yazılara verilen addır. Graffiti, "graffito" kelimesinin çoğuludur. Günümüzde mağara duvarlarında bulunan hayvan figürleri çeşitli semboller graffitiye örnektir. Graffiti, şablon, sticker yapıştırmaca, poster asmaca, mozaik, sokak enstelasyonları... Bunlar modern sokak sanatının önde gelenleri.

Graffitinin tarihi eski Mısır'a dayanıyor. Eski Mısır'da yolculuğa çıkanlar geçtikleri yerlerin duvarlarına adlarını ya da resimlerini çizerek iz bırakırlarmış. O zamanlar adı bu olmasa da bu yapılanlar dünyanın ilk graffitileri kabul ediliyor. İnsanoğlu Mısırlılardan bu yana geçtiği yerlere imzasını bırakmaya devam ediyor. Duvara yazı yazma, insanın şehire, dışarıya kendinden bir iz bırakma isteğinin bir uzantısı. İnsanların yaşam mekanını sadece eviyle sınırlamayıp sokakları da yaşam mekanı olarak gördüklerinin bir kanıtı.

Graffitinin doğuşu, Amerika'da New York'a dayanıyor. Graffiti sanatı 60'lı yıllarda iki ayrı grup tarafından kullanılan bir yöntemdi. Politik gruplar görüşlerini belirtmek için sokak çeteleri ise hükmettikleri bölgeleri belirleyip herkese duyurmak için sokak duvarlarına imzalarını bırakmaya başladılar. "Coolbread" ve "Cool Earl" adında iki genç isimlerini duyurmak ve kamuoyunda ilgi çekmek için "bombing" yani "bombalama diye de bilinen, şehrin tüm duvarlarına isimlerini yazma işlemini ilk uygulayan iki kişiydi.

Graffitinin şehir duvarlarından metrolara inmesi ise postacı olarak çalışan ve bu sebeple sık sık metroyla yolculuk etmek zorunda kalan ve kendine "TAKI-183" takma adını veren Yunanlı bir gencin vasıtasıyla oldu. Takı-183, yolculuk ettiği vagonlara sprey boyayla ismini yazmaya başlamasıyla neredeyse tüm New York metrosunda yazan bu isim halkın dikkatini çekmeye başladı. Ve kısa sürede "Takı-183" gibi isimler türedi; Julio 204, Frank 207 gibi… Önce takma ismi, ardından yaşadıkları caddeyi rakam olarak yazıyorlardı. Böylece kısa sürede bir rekabet ortamı doğdu. Kendilerine "writer" diye hitap eden ve henüz graffiti sanatına adım attıklarının farkında olmayan bu gençlerin daha dikkat çeken yazı türleri ve şekilleri kullanmaya başlamaları da yeni stillerin ortaya çıkmasını sağladı. Ve böylece "tag" adı verilen graffiti yazarı imzasına semboller, ilgi çekici resimler eklenmeye başladı. Zamanla kullanılan harflerin boyutları büyüdü ve harflerin içi desenlerle süslenmeye başlandı. Şehrin her yerini kafasına göre boyayan bu anonim sanatçıların medyanın da ilgisini çekmesiyle bir anda graffiti gündeme geldi ama kısa sürede ilgi kayboldu. Hugo Martinez isimli bir üniversite öğrencisi medya ilgisini kaybetse bile bu konuya olan ilgisini kaybetmedi ve "United Graffiti Artists" derneğini kurdu ve

.ARIN PAHALI OLMASINDAN ÖTÜRÜ
TEBEŞİRLERLE KALDIRIMLARA ÇİZİLEN ÇEŞİTLİ
/AŞ YAVAŞ YERİNİ ÜÇ BOYUTLU ÇİZİMLERE
BAŞLADI. SON ZAMANLARDA KİLİSE, DAVET
< RESSAMLARINA DUVARLARINI BOYATARAK
SLEK HALİNE GETİRMEYE ÇALIŞMAKTADIR.

ni bir sergide sanatsever kitlelere

ıler duvarlar rengarenk değişik
la süslendi. Illegal olarak yapılan bu
orklular hiç memnun olmasalar da
ı yaptıkları işin keyfini çıkarıyordu
ı graffiti sanatçılarının vandal olarak
başlamasına neden oldu. Graffiti
ıce Avrupa'ya daha sonra Asya
yayıldı. Writerlar videolar çıkarmaya

eşiyor

raffiti grubu ve ilk olusan gruptan biri
dependent Writers grubu (Bağımsız
ag'iyle gruplarının birleştiğini
ıffiti bombing movement", 60'lı
A, Cornbread ve CoolEarl tarafından
lında New York'da graffiti her
duruma geldi. 1976'lı yıllarda Lee
lara çizdiği resimlerden dolayı en iyi
tisti oldu. 1977'li yıllarda TDS, TMT,
, TS5, RTW, TMB, TFP, TC5 ve TF5
tekrar canlandırdılar. Lee Quinones
ı trenlerine yapmaktan vazgeçti ve
ol sahalarında devam etti. 12 Mayıs
rubu graffiti zaferlerini ilan etti. Diğer
rupları; The Bad Artists, The Writers
Magic INC, The Three Yard Boys,
Ebony Dukes, The Mad Bombers, The
ıe Mission Graffiti, The Rebels, The
ix Yard Boys ve The Crazy 5 NYC 'de

ıffiti

affitinin doğuşu Amerika olarak
ıya'da da aynı dönemde sokak sanatı
anıyordu. II. Dünya Savaşı'ndan sonra
elirlemek için yapılan Berlin Duvarı,
ar üzerinde bir baskı oluşturuyordu.
da özellikle "getto" ya da "varoş"
lan gençler Berlin Duvarı'na protesto
ızmaya başladılar. Ama yazıların
rotestoydu ve hiçbir sanatsal özellik
li yıllara gelindiğinde ise amaç sadece
eminden çıkmaya başladı. Berlin
affiti sanatçıları yani writer'lar artık
görselliğe önem vermeye başladılar.
göre 1960'ların sonlarında
970'lerin başlarında hip-hop
er ortaya çıkan graffiti, alt kültür
olarak değerlendirildi.
rim geçiren, teknik ve üslup
işime uğrayan graffiti, yazıdan resme,
tipografiden ikonografiye doğru bir
1980'lere gelindiğinde "pop art"ın
de hatrı sayılır bir etkisi oldu. Bu
il" bir şablon tekniği olarak daha
başlandı. Bu yazının ana eksenini
sanatçısı Banksy'nin de yoğun olarak
stencil olarak biliniyor.

indi

diği mekanın sokak olması, özel
ıa dahil kapalı bir alanda değil de
ıda bulunması, daha geniş kitlelere
ın tanıdı. Duvar resimleri geniş bir
bilmeye başladı ve özel mülkiyet için
ük ölçekli resim formatından sıyrıldı.
ı onun en çekici yanlarından biriydi.
ın galeriden ya da müzeden geçmez
tan geçer. Sanatçının işinin bir kısmı
ebilir kılmaktır." der dünyaca ünlü
Basquiat.

GRAFFİTİ AMERİKA'DA DOĞMASINA RAĞMEN SON ZAMANLARDA ALMANYA BU KONUDA BÜYÜK AŞAMA KAYDETTİ. HEM ALMAN HALKININ HEM DE YÖNETİMİNİN DESTEĞİYLE ÜLKE ÇAPINDA PEK ÇOK FESTİVAL DÜZENLENİYOR VE DÜNYA GENELİNDEN BİRÇOK WRİTER BU FESTİVALLERE KONUK OLARAK ÇAĞIRILIYOR.

GRAFFİTİ TÜRLERİ

Metro graffitisi
Kentsel bölgelerde metro trenleri başlıca hedeflerdir. Bu özellikle tüm şehri yeraltından dolaşabildiğiniz New York ve benzeri kentler için geçerlidir. Ülkemizde bu konuda uygulanan ciddi cezalar ve yaptırımlar, graffitinin metroya inmesine olanak vermemektedir.

Nakliye treni graffitisi
Nakliye vagonları ve diğer demiryolu araçları da bir diğer önemli hedeftir. Trenlere yazı yazmanın temelleri 20. yüzyılın başlarına dek gider. Trenlerle yolculuk eden berduşlar bindikleri trenin içine (az da olsa dışına da) tebeşirle isimlerinin baş harflerini yazarlarmış ve böylece onlardan sonra trene binen berduşlar kimin orada bulunduğunu ve ne yöne gittiğini öğrenirlermiş. Nakliye trenlerine grafiti yapılması kırsal bölgelerde daha çok oluyor.

Sokak sanatı ve post-graffiti
1980'lerde ve 1990'ların başında Cost ve Revs adındaki iki grafiti sanatçısı yeni teknikler içeren bir grafiti stili oluşturdular. Bu akımın adı sokak sanatı oldu. Sokak sanatçıları enstalâsyonlarında boyanın yanında sticker, stensil, poster gibi ortamları da kullanıyorlardı. Bütün işler belli bir amaç çerçevesinde ve illegal olarak yapılıyordu. Bir kısmı sadece isim yazarak veya kendilerini bir imajla temsil ederek var olmaya çalışıyordu; ancak genellikle bu yolu kullananların amaçları politik mesajlar vermekti.

Radikal ve politik graffiti
Bazı kesimler grafitiyi sadece bir sanat dalı olarak değil, yaşam stili olarak görmeye başlamıştı. Böylelikle grafiti'nin otoriteye karşı bir asilik hareketi olarak gelişmesi de başlamış oldu. Sokak ve yeraltındaki gelişmeyle paralel olarak sanat galerilerinde ve kolejlerde de ilerleyen grafiti, 1990'larda taktiksel medya hareketleri, kültürel tıkanıklarda kendini gösteren bir politik form içine girdi.

Bilgisayarda yaratılmış graffiti
Çoğu insan grafiti sanatçılarını vandal olarak gördüğü için birçok sanatçı bilgisayarda yaratılmış grafiti yapmaya başladı. Bilgisayarda yapılan grafikler teknik olarak sayılmasa da, stil açısından benzerlikleri yüzünden bu isimle anılıyorlar.

Banyo graffitisi
Genel tuvaletlerde, özellikle üniversite kampüslerinde karşılaşılan bir tür. Daha çok müstehcen şeyler içeriyor. Bildiğimiz örnekler ise tuvalet kapı ve duvarlarına yazılan yazılar, atılan paraflar.

Drunk shaming
Uyuyan sarhoş insanların üstüne yazılan yazılar veya tüylerinin tıraş edilmesiyle yapılır. Müstehcen ve saldırgan bir tür.

Ağaç graffitisi
Ağaçların kabukları kazınarak veya boyanarak yapılır.

ÖNCELERİ SİRKECİ, HALKALI, HAYDARPAŞA GARI'NDA SUNUMLARINI GÖRMEYE ALIŞTIĞIMIZ YAZICILAR, ŞİMDİLERDE BEYOĞLU SOKAKLARINI DÖNÜŞÜME UĞRATMAKTALAR. İSTİKLAL CADDESİ'NİN ARKA SOKAKLARINDA, TÜNEL'DE, CİHANGİR'DE STENCİL VE GRAFFİTİ ÖRNEKLERİNİN YAYGINLAŞTIĞINI GÖRÜYORUZ.

TÜRKİYE'DE GRAFFİTİ

Türkiye'de graffitinin başlangıcı 90'lı yılların ortalarına dayanıyor. Türkiye'de ilk graffiti örnekleri Istanbul'da görüldü. "S2K" grubundan "REZ" Istanbul'un her yerine adını yazmaya yani tag atmaya başladı. Bir yıl boyunca şehri bombalayan yani şehrin her yerine adını yazmaya başlayan REZ'in ardından "JEMY" de şehri bombalamaya başladı. Hemen ardından VIGO, HOMER, TURBO, TAXIM, KAIM, NOTE, BUD, PAYN gibi writer'lar türedi. "S2K" grubu da bu yeni writer'larla zaman geçtikçe büyümeye başladı. Bu arada HOMER ve TAXIM Turkiye'de ilk kez bir treni bombaladılar.

EKO GRAFFİTİ

Graffiti de artık çevreye duyarlı bir hal aldı. Yosun kullanılarak yapılan graffitiler yeşil karakterlerinden dolayı "yeşil-graffiti ya da yosun-graffiti olarak da adlandırılıyorlar. Sprey boyalar gibi kimyasal maddelerin değil; kağıt, yaprak ya da plastik atıkların malzeme olarak kullanıldığı bu çalışmalar ekolojik ilişkilerin ve geri dönüşüm kavramının önem kazandığı bu dönemde, sade ama etkili bir şekilde sokaklarda yaşamaya başladı. Ayrıca bu tasarımlar kentsel peyzajı da etkileyerek yeni bir tasarım elementi olma yolundalar.

Eko graffitinin doğuşu ressam ve grafik tasarımcısı olan Anna Garforth ile başlıyor. Garforth, internette rastladığı yosunlu harcın tarifini görünce bunu kendi sanatında nasıl kullanabileceğini düşünmeye başlar. Bu tarifi hazırlamanın uzun sürdüğünü fark ettiği zaman hızlı ve bir o kadar etkili bir yöntem geliştirir. Yosunu bakterilerle ayrışabilen bileşenlerden oluşan bir malzemeyle duvara tutturarak onun çoğalıp büyümesini sağlar.

GRAFFİTİ TERİMLERİ

Writer: Graffiti yapan kişi
Tag: Writer'ın takma ismi / imzasi
a.k.a.: "Also known as" diye de bilinir. Ikinci adlar için kullanılır.
Crew: Writer ekibi
Can: Sprey boya
Cap: Boyayı farkli kalınlıklarda sıkmaya yarayan sprey baslığı
Legal: İzinli yapılan çalışma
Illegal: Kaçak yapılan çalışma
Bomb/Bombing: Bir yere kaçak graffiti yapmak, tag'le doldurmak
Blackbook: Taslak defteri
Sketch: Kağıda yapılan graffiti taslağı
Piece: Graffiti çalışması
Throw ups: Gaffiti'nin basiti, tag'in büyüğü
Panel: Tren vagonunun iki kapısı arasında, cam altına yapılmış çalışma
Walls: Duvar çalışması
Wild style: Karışık, okunması zor stil
Simple style/Public: Basit çalışma, okunuşu basit stil
Fill-in': iç doldurma
Outline: Çalışmanın dış çizgileri
Respect: Saygılar
Back-on: Tren üzerine çıkıp yapılan çalışma
Battle: Kapışma, yarışma
Bite: Bir writer'ın stilini kopyalamak, çalmak
Buff: Graffitinin temizlenmesi
Bunny: Bayan graffitici grubu
Burn: Daha iyi yapmak
Burner: Çok iyi yapılmış çalışma
Chuck-up: Bir yeri hızlıca outline ile kaplamak
Donut: Tren kapısı civarındaki çalışma
End2end: Tren vagonu boyunca yapılan çalışma
Going Over: Bir graffitinin ya da tag'in üzerini başka writer'ın kendi graffitisi ya da tag'iyle kaplaması
Hang outs: Tren çalışırken açık pencere ya da kapıdan tren dışına tag atmak.
Highlights: Çalışmanın ışıklandırılması
Ink stains: Kalın yazan keçeli kalemler
Kill: Her yeri boyamak
King: Usta writer
Lay-up: Gece ve hafta sonları trenlerin park edildiği yer.
Nark: Yetkililere ihbar eden kişi
One: Herhangi bir grupta olmayan writer
Quick bombin': Hızlı bombalamak
Quick piece: Hızlı yapılan çalışma
Rack: Çalmak
Rainbow: Tren kapısı üzerinde tag atmak
Roof top: Çatılara yapılan illegal çalışma
Run-up: Tren istasyona girdiginde arkasına çıkıp bombalamak
Sketch: Taslak
Skinny: Sprey başlığı
Slash: Bir calışmanın üzerine tag atmak
Sticker bomb: Tag atılmış etiketi bir yere yapıştırmak
T2B (top to bottom): Baştan aşağı kadar boyanan tren paneli
Taggin': Tag atmak / imza atmak
Toy: Çaylak writer
Window down: Pencere altına yapılan çalışma

ESKİ ÇAĞLARDA YAŞAYAN İNSANLAR MAĞARA DUVARLARINA RESİMLER YAPARLARDI YANİ DUVAR RESMİ, İNSANLARIN YÜZYILLARDIR KENDİLERİNİ İFADE ETMEK İÇİN KULLANDIKLARI BİR SANAT TÜRÜ. ANCAK 1970'LERDEN SONRA ŞEHİR SOKAKLARINDA, TRENLERDE, KALDIRIMLARDA YERİNİ ALDI. BAZILARI TARAFINDAN VANDALİZM OLARAK KABUL EDİLSE DE GRAFFİTİ AKIMININ YETENEKLİ VE ETKİLEYİCİ SANATÇILARI ORTAYA ÇIKARDIĞI BİR GERÇEK. ONLAR GRAFFİTİNİN SUNDUĞU ÖZGÜRLÜKTEN SINIRSIZCA BİRŞEYLER ÜRETMEKTEN ETKİLENİYORLAR. İŞTE EN GÜZEL ESERLERİ YAPAN 10 GRAFFİTİ SANATÇISI...

/ Hazırlayan: Eser BAYKUŞ

DÜNYANIN ÖNDE GELEN GRAFFİTİ SANATÇILARI

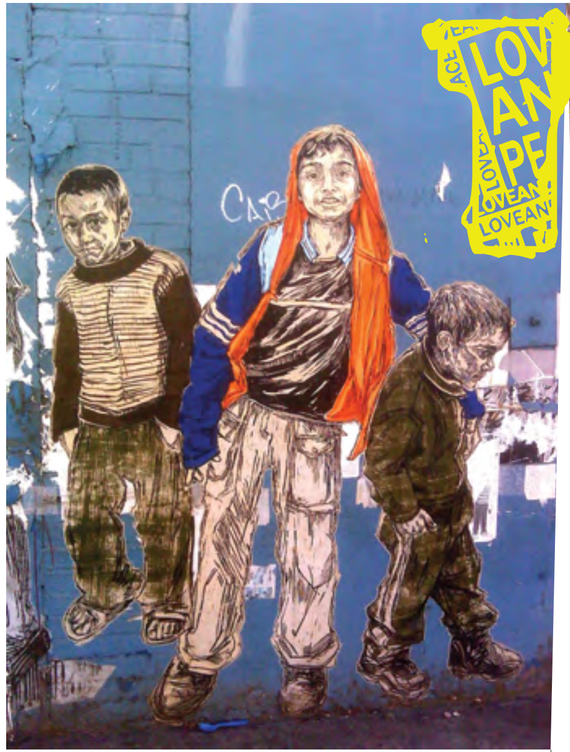

SWOON

Neredeyse tüm toplumda olduğu gibi graffiti de erkek egemen bir yapıya sahipken ortaya çıkan "Swoon", sokak sanatının akışını değiştiren kadın sanatçılardan ilk akla geleni.

Kadın sanatçılar çeşitli nedenlerden dolayı graffiti dünyasında yeteri kadar temsil edilmemiştir. Ancak kadın sanatçı Swoon kendine hem sokak sanatında hem de daha geleneksel sanat dünyasında iyi bir yer edinmiştir. Kendine has uslubuyla yaptığı kadın resimleri ve ruhani sahneler 1990'ların sonlarından beri New York sokaklarında belirmeye devam ediyor. Swoon aynı zamanda Toyshop ve Miss Rockaway Armada sanat topluluklarını kurmaya da yardım etmiş. Eserleri dünyaca ünlü galerilerde dolaşsa da sokak sanatının onda çok farklı bir yeri olduğunu söylüyor.

LADY PINK

"KADINLAR DA GRAFFİTİ YAPAR" SÖZÜNÜ DÜNYAYA KANITLAYAN LADY PİNK, BUGÜN WRITER'LAR ARASINDA YAŞAYAN BİR EFSANE OLARAK KABUL EDİLİYOR.

1970'lerde kadınlar graffiti yapmazlardı, bu nedenle Lady Pink lakaplı sanatçının o dünyaya girebilmesi için kendini kanıtlaması gerekiyordu. Erkeklerle uyum sağlayabilmesi duvarlardan ve tellerden atlayabilmesi ve sprey boyayla harikalar yaratabilmesi gerekliydi. New York'taki her graffiti yazarının saygısını kazanması ve ilk graffiti gösterilerinde yerini alması yalnızca birkaç ay sürdü. Karanlık tünellerde gezinerek sanatıyla kendini ifade eden Lady Pink günümüzde ressam kocası ile beraber duvar resmi şirketi işletiyor rengarenk duvar resimleri yapıyor ve çocuklar için duvar resmi atölyelerini yönetiyor.

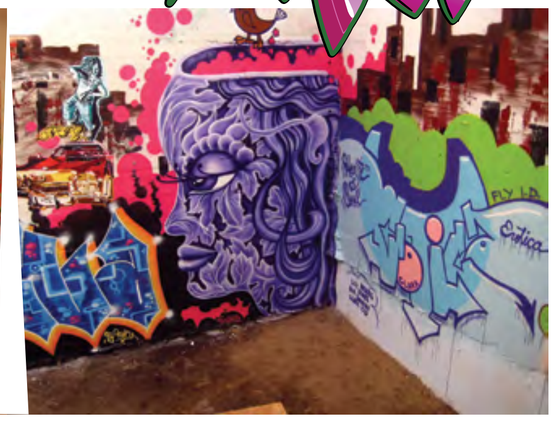

KET

GRAFFİTİNİN NEW YORK'TA HIZLA YAYILMASINI SAĞLAYAN KET, BUGÜN İLERLEYEN YAŞINA RAĞMEN GRAFFİTİ YAPMAYA DEVAM EDİYOR. TABİ İLLEGAL YOLLARDAN...

1970'lerde ve 1980'lerde New York'ta büyümüş çoğu insan için graffiti kendilerini ifade etme biçimidir özgürlüklerini savunmaktır ve sanat dünyasında tanınabilme fırsatıdır. Alain Mariduena için graffiti ile kaplı metro vagonlarına bakmak insanların eserlerini görmek için para vererek sanat müzesine gitmekten çok daha iyidir. Daha çok "Ket" lakabıyla tanınan Marideña 1980'lerde Brooklyn'de metro trenleri üzerinde çok eser üreten bir sanatçıydı. Ulaşımdan sorumlu yetkililer metro graffitiden tamamen temizlenene dek hiçbir trenin işlemeyeceğini söyleyince KET New York graffitisinin kalitesinin büyük bir darbe aldığını dile getirmişti. KET çocuğu olduktan sonra yasadışı sokak sanatıyla olan ilgisini kesti ve modayla ilgilenmeye başladı. Yasal duvar resimleri yapmaya da devam etti.

BANKSY

Banksy, kuşkusuz zamanımızın en ünlü graffiti sanatçısı. Gerçek adı bilinmeyen, henüz tek bir fotoğrafı bile basına yansımayan Banksy'nin eserleri milyon dolara alıcı buluyor…

Dünyanın en çok bilinen graffiti sanatçılarından olan Banksy'nin resimleri dünyanın her yerindeki duvarlarda bulunabiliyor. Birkaç iddiaya göre kimliği ifşa edilmiş olsa da gerçek adı hala bilinmiyor. Bansksy'nin tarzı taşlamalı ticari anlayışla polisle ve savaşla alay eder özellikte. Ingiltere'nin güneyindeki sokaklarda yazmaya ve çizmeye başlamış olsa da birkaç galeri sergisi olmuş graffiti eserleri ile ilgili 5 kitabı yayınlandı.

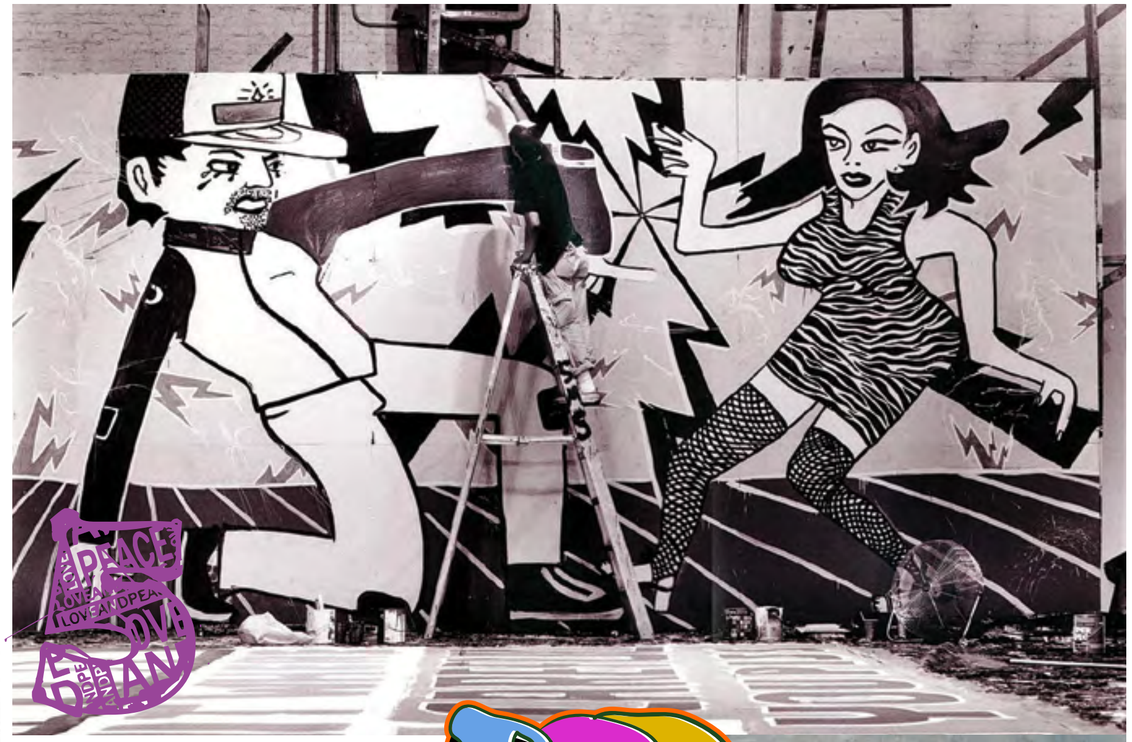

ESPO

ESPO olarak bilinen Steve Powers New York'ta çok tanınan bir sanatçıdır. Cesur graffiti resimleri genellikle gözü pek yazılarla harmanlanmıştır. Altı kez tutuklanarak ceza aldıktan sonra yasadışı duvar resimleri yapmayı bıraktıysa da unutulmamıştır. Birçok sabıka kaydı nedeniyle sanat okulunu bitirememiş olan Espo hiçbir zaman kurallara tam olarak uyan bir vatandaş olmamıştır. Ancak sanat dünyasındaki başarıları yeteneği ve vizyonu ona ayrıcalığını kazandırmış olan etmenlerdendir.

GRAFFITI İÇIN OKULUNDAN ATILAN, PEK ÇOK KEZ HAPSE GIREN, HAYATI BELGESELLEŞTIRILEN "ESPO" YANI STEVE POWERS, SOKAK SANATININ UNUTULMAZ ISIMLERINDEN BIRIDIR.

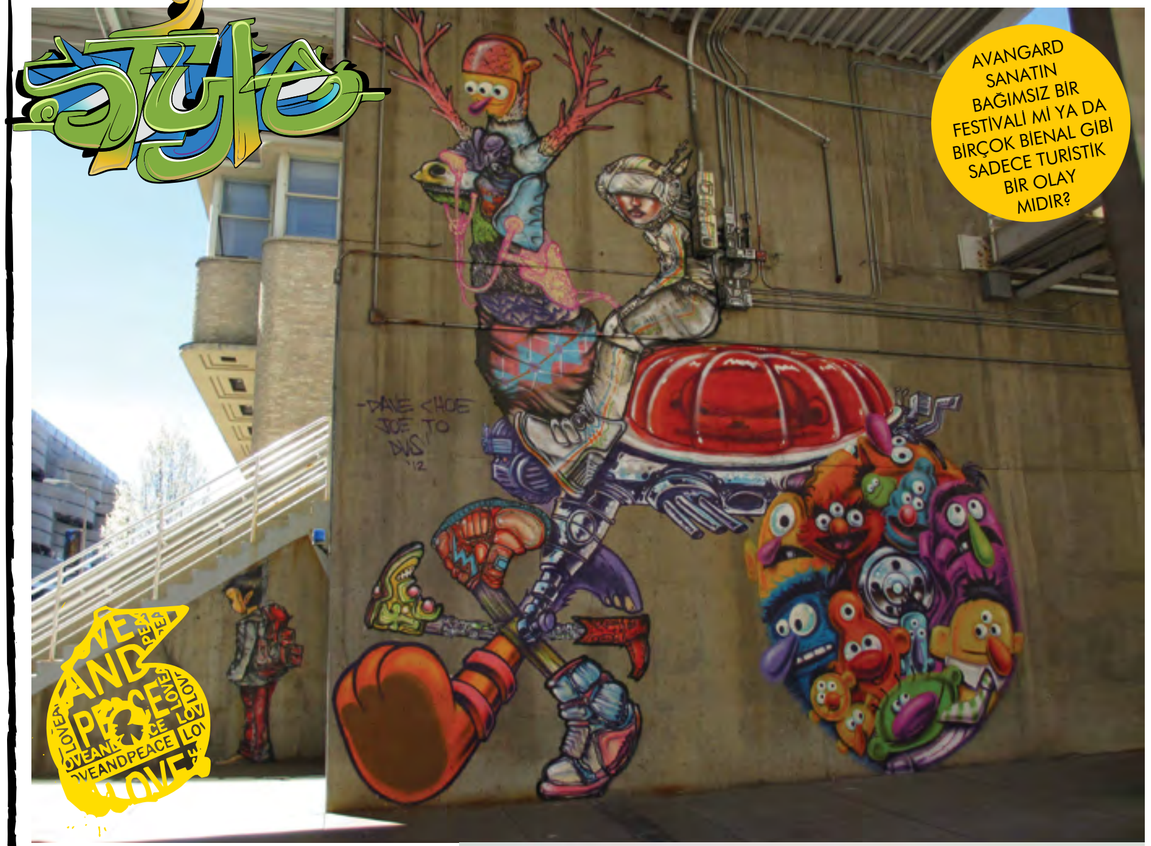

AVANGARD SANATIN BAĞIMSIZ BIR FESTIVALI MI YA DA BIRÇOK BIENAL GIBI SADECE TURISTIK BIR OLAY MIDIR?

DAVID CHOE

Facebook sayesinde bir anda milyoner olan David Choe, geçtiğimiz ay neredeyse tüm dünya basınında haber olarak bir anda ünlü oluverdi…

35 yaşındaki duvar ressamı David Choe'nun hikayesi oldukça ilginç. Facebook ilk kurulduğu zamanlarda Mark Zuckerberg kendisinden Facebook ofisinin duvarlarına graffiti yapmasını istemiş ve bunun karşılığında kendisine ya birkaç yüz dolar ödemeyi veya Facebook'un hisselerinden ufak bir pay vermeyi teklif etmiş. Choe ise o günlerde henüz yolun başında olan ve ileride bu kadar popüler bir sosyal platform olacağı kimsenin aklına gelmeyen Facebook'un hisselerinden pay almayı kabul etmiş ve Facebook'un California'da bulunan ilk ofis binasının duvarlarına resimler yapmış. Karşılığında ise kendisine Facebook'un % 0,1 dolaylarında hissesi verilmiş. Bugün yaklaşık 10 milyar dolar fiyat biçilen Facebook, muhtemelen gelecek yıl halka arz edilmesiyle birlikte 35 yaşındaki Kore asıllı ressam Choe'ya 200 milyon dolar kazandıracak.

JEAN-MICHEL BASQUIAT

Jean-Michel Basquiat! O gerçek anlamda bir efsane… Sokak sanatı denince ilk akla gelen isimlerden biri olan Basquiat, sanat tarihine geçmiş isimlerden biri.

Amerikalı graffiti sanatçısı Basquiat, her ne kadar 80'lerde tablolar çizmeye başlasa da adı hep graffiti ile özdeşleştirildi. Basquiat, 1978'de okulunu ve ailesini terk etti. New York'ta sokak satıcılığı yaparak ve çeşitli işlerde çalışarak yaşamaya başladı. O dönemdeki arkadaşlarından Al Diaz ile birlikte, SAMO takma adı altında güney Manhattan sokaklarında graffitiler yapmaya başladı ve o çevrede bir anda ün kazandı. Para kazanmak için, New York müzeleri önünde, kendi çizdiği resimleri içeren posta kartları ve tişörtler sattı.

AVANGARD SANATIN BAĞIMSIZ BIR FESTIVALI MI YA DA BIRÇOK BIENAL GIBI SADECE TURISTIK BIR OLAY MIDIR?

KEITH HARING

Keith Haring, ABD'li eserlerini 1980'li yıllarda New York sokak kültürüne yansıtmış olan ressam ve Graffiti sanatçısı. Keith Haring'in kariyer hayatı, New York alt geçitlerine tebeşir ile çizdiği grafikler ile başladı. Yaptığı çizimler Tseng Kwong Chi adlı fotoğrafçı sayesinde ün kazandı ve bu zaman zarfında "The Radiant Baby" emekleyen bebek simgesi onun sembolü haline geldi. Onun çizimleri hayata dair önemli mesajlar vermekteydi. 1980 yılında New York'daki Club 57'de eserlerini sergilemeye başladı. 1981 yılında kara kağıt üzerine ilk kabataslak tebeşir çizimlerini yapmış oldu. 1981 – 1982 yılları arasında ilk özel sergisini Tony Shafrazi sanat galerisinde yaptı. Bu arada Kenny Scharf, Madonna, Futura 2000 ve Jean-Michel Basquiat gibi ünlülerle arkadaş oldu. 1984 yılında Avusturalya'yı ziyaret etti ve kendine özgü sanatıyla Melbourne'de duvar resimleri yapmaya başladı. Keith Haring 1985 yılında çeşitli ülke ve şehirlerde eserleri sergilenmeye başladı. Keith Haring'in sanatı Absolut votka ve Swatch saatleri reklamları için ilham kaynağı olmuştur. AIDS ile savaşı desteklemiş olan Keith Haring 1990 yılında bu hastalık nedeniyle hayatını kaybetti.

ROA

SON ZAMANLARDA MODA DÜNYASININ DA İLHAM PERILERINDEN BIRI OLAN BELÇIKALI GRAFFITI SANATÇISI ROA, TEKNIK OLARAK EN ÇOK ELEŞTIRILEN AMA BUNUN YANINDA EN ÇOK DA TAKLIT EDILEN ISIMLERINDEN BIRI.

Belçikalı graffiti sanatçısı Roa'nın eserleri bugün Amerika, Belçika, Polonya, Fransa, Almanya ve İngiltere'de bulunuyor. Özellikle hayvan figürleri çizen Roa'nın duvarları süsleyen hayvanlarına "alacakaranlık kuşağı" diyorlar. Oldukça gerçekçi çizilmiş fare, domuz, karga vb. hayvanlar başıboş bir şekilde şehirdeler. Hepsinin ortak özelliği hareket halinde değil duran bir pozisyonda resmedilmiş olmaları. Ya uyuyorlar ya da sadece duruyorlar. Sanki her an gözlerini açıp üzerinize doğru hareket edecekler gibi... Bu ürkütücü ve tüm dünyanın hayran olduğu graffitiler "huzur kaçıran mükemmellik" şeklinde tanımlanıyor.

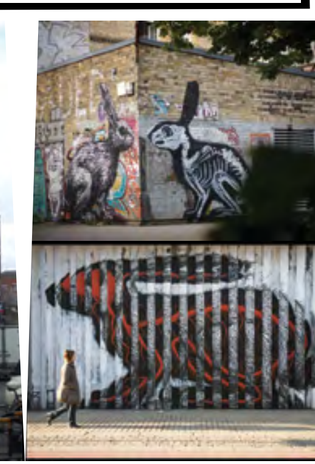

LOVE
PEACE

JIZEK LE RAT
STENCILS

İstanbul Modern'de, BURHAN DOĞANÇAY retrospektifi "Kent Duvarlarının Yarım Yüzyılı"

İstanbul Modern, yeni sergisinde çağdaş Türk sanatının önde gelen isimlerinden Burhan Doğançay'ın 50 yıllık çalışmalarından oluşan kapsamlı bir sergi sunuyor.

İstanbul Modern, yeni sergisinde çağdaş Türk sanatının önde gelen isimlerinden Burhan Doğançay'ın 50 yıllık çalışmalarından oluşan kapsamlı bir sergi sunuyor. Kent Duvarlarının Yarım Yüzyılı: Burhan Doğançay Retrospektifi, sanatçının 14 ayrı dönemini ve dünyanın önde gelen müzelerinin koleksiyonlarında bulunan 120 çalışmasını izleyiciyle buluşturuyor. Yıldız Holding'in sponsorluğunda gerçekleşen sergi, Doğançay'ın yarım yüzyıllık sanatsal birikimini aktarıyor. 23 Eylül 2012 tarihine kadar devam eden, İstanbul Modern Süreli Sergiler Salonu'nda yer alan serginin küratörlüğünü Levent Çalıkoğlu yapıyor.

"Duvarlar toplumun aynasıdır" diyen Burhan Doğançay, 1960'lardan bugüne duvarlar aracılığıyla modern ve çağdaş kent kültürünün toplumsal, kültürel ve politik dönüşümünü araştırıyor. Bir kent gezgini olarak yarım yüzyıldır dünyanın farklı şehirlerindeki duvarların izini sürüyor. Zamanın her türlü müdahalesine açık bu yüzeyleri bir antropolog gibi inceliyor. Kamusal alandaki duvarların kişisel anlatı ve mesajlarla biçimlenmesini resmediyor, kent hayatındaki toplumsal dönüşümlere sosyal ve politik imgelerle işaret ediyor. Doğançay'ın çalışmalarındaki çeşitlilik, farklı üslup ve tekniklerle işlediği serilerde yansıma buluyor. Burhan Doğançay eğitim yıllarından bu yana dünyanın dört bir yanında gezerek kent kültürünü araştırıyor, 70'li yılların ortasından bugüne, fotoğraf makinesiyle seyahat ettiği 114 ülkedeki duvarların kaydını tutuyor. Kent duvarlarını tuval yüzeyinde yeniden yaratan Doğançay'ın son 50 yıllık çalışmaları fotoğrafçı kimliğiyle paralel ilerliyor. Çalışmalarında merkez aldığı kent duvarlarını fotoğraflarla arşivliyor, bu birikimden yararlanarak duvar sanatını icra ediyor. ▶

Dikenli Afişler, 1989
Tuval üzerine kolaj, akrilik ve fümaj
127 x 127 cm.
Dr. Nejat F. Eczacıbaşı Vakfı Koleksiyonu

James Dean, 2008
Tuval üzerine akrilik, kolaj, fümaj, zımbalanmış ahşap çerçeve ve kahve lekeleri
146 x 146 cm.
Sanatçı Koleksiyonu

Kent Duvarlarının Yarım Yüzyılı: Burhan Doğançay Retrospektifi, sanatçının 14 ayrı dönemini ve dünyanın önde gelen müzelerinin koleksiyonlarında bulunan 120 çalışmasını izleyiciyle buluşturuyor. Yıldız Holding'in sponsorluğunda gerçekleşen sergi, Doğançay'ın yarım yüzyıllık sanatsal birikimini aktarıyor.

"İNSAN DENEYİMİNİN ANITLARI VE ZAMANIMIZIN BİR ARŞİVİ"

Burhan Doğançay'ın sanat serüveninin odağında önce New York duvarları, 1970'lerden itibaren dünya duvarları bulunur. Resim, heykel, fotoğraf, duvar halısı gibi farklı malzeme ve tekniklerle çalışmasına karşın, özellikle kolaj ve boya tekniği üzerinde yoğunlaşır.
Kent duvarları tekrarlanan bir tema olmasına rağmen, bunlar çeşitli üsluplarla yorumlanır. Ağırlıklı olarak 'kolaj' ve 'fümaj' tekniklerliyle çalışan Doğançay serilerinde duvarları yeniden üretir. Sanatçının kapılardan, fayanslara, yapıtlar üzerine gerilen siyah plastikten, farklı renklere, graffitiye ve afişlere uzanan geniş bir malzeme anlayışı vardır. Gözlemlediği çağdaş kent hayatını yansıtan duvarların yıpranmış dokusu, "bir tür toplumsal DNA ya da evrensel bilincin izi" olarak değerlendirilebilir. Kent duvarları, Doğançay için "Zamanın akışının belgeleridir, sosyal, siyasal ve ekonomik değişimi yansıtırlar, aynı zamanda doğa güçlerinin saldırılarına ve insanların bıraktıkları izlere tanıklık ederler. Kent duvarlarını insan deneyiminin anıtları yapan ve zamanımızın bir arşivi haline getiren de budur."
Doğançay monografisini yazan Roy Moyer, "Duvarın ötesinde ne var?" diye sorarak şöyle yanıtlar: "Doğançay'ın tasvir edilmeyen olayları hayal ettirtebilme yönünde dikkate değer bir becerisi var… Resmin yüzeyini kullanarak kişiye kendisine gösterilmeyenleri tahmin ettirmeyi başarıyor. Tuvalin ön ve arka yüzü arasında muzip bir belirsizlik yaratıyor.... Doğançay'ın bütün eserleri, onun trajik, bozulmuş, sahte ve terk edilmiş olan karşısındaki kaygısını araştırmasını yansıtır. Onun kent resimleri kentin çürümüşlüğü ve yıkımını akla getirir; kent yaşamının iflas ettiğini ve kontrolden çıktığını, parçaları yeniden bir araya getirmemizin mümkün olmadığını hissettiren yabancılaşma duygusunu çağrıştırır."
1965 yılında New York'taki Solomon R. Guggenheim Müzesi'nin Doğançay'ın bir yapıtını satın almasıyla sanatçının çalışmaları ilk kez büyük bir müzenin sürekli koleksiyonunda yer aldı. Günümüzde sanatçının duvar resimleri, dünyanın önde gelen müzelerinde, önemli kurum ve özel koleksiyonlarında bulunuyor.
Burhan Doğançay'ın eserleri, Boston'daki Museum of Fine Arts, Londra'daki Victoria & Albert Müzesi, Paris'teki Pompidou Center, Londra'daki British Museum, Münih'teki Pinakothek der Moderne, Stockholm'deki Moderna Museet, New York'taki Guggenheim Müzesi gibi dünyanın önde gelen 70'ten fazla müzenin koleksiyonunda yer alıyor.
2004 yılında Burhan Doğançay'ın taşbaskı çalışmalarının New York'taki Metropolitan Müzesi'nin daimi koleksiyonuna girmesinin ardından, 2012 senesinde ise Ribbon Mania isimli yapıtı müzenin resim koleksiyonuna alınan ilk Türk çağdaş sanat yapıtı oldu.

BASIN TOPLANTISI

Sergiyle ilgili basın toplantısına Burhan Doğançay, İstanbul Modern Yönetim Kurulu Başkanı Oya Eczacıbaşı, Yıldız Holding Kurumsal İletişim Genel Müdürü Zuhal Şeker ve İstanbul Modern Şef Küratörü ve küratör Levent Çalıkoğlu katıldılar.
İstanbul Modern Yönetim Kurulu Başkanı Oya Eczacıbaşı, İstanbul Modern'in Kent Duvarlarının Yarım Yüzyılı: Burhan Doğançay Retrospektifi ile Burhan Doğançay'ın ülkemizdeki en kapsamlı sergisiyle, elli yıllık sanatsal yaşamından kesitler sunduğunu belirterek, "Burhan Doğançay'ın Türkiye'deki ilk retrospektifi, 2001 yılında Dr. Nejat F. Eczacıbaşı Vakfı tarafından Dolmabahçe Kültür Merkezi'nde düzenlenmişti. Böyle bir serginin bir müzede sergilenmesini arzu eden Burhan Doğançay'ın isteğini, yıllar sonra İstanbul Modern'de gerçekleştirmekten dolayı büyük mutluluk duyuyoruz. 1987 yılında 1.İstanbul Bienali'nde sorumlu olduğum Askeri Müze'de aynı salonda yan yana sergilenen Muhteşem Çağ, Madonna ve Mavi Senfoni bu sergide yine bir arada yer alıyor" dedi.
İstanbul Modern'in Fikret Mualla ile başlayan, Cihat Burak, Fahrelnissa Zeid ve Nejad Devrim, Sarkis ve Kutluğ Ataman ile devam eden retrospektif geleneğini gelecek yıllarda da sürdüreceğini vurgulayan Oya Eczacıbaşı, Burhan Doğançay Retrospektifi'nde de sergiye paralel eğitim programları, sergi konuşmaları, atölyeler, film gösterimleri gibi çeşitli etkinliklerin düzenleneceğini söyledi.
Oya Eczacıbaşı, sergide Burhan Doğançay'ın dünyanın önde gelen 13 müzesinin koleksiyonlarında bulunan çalışmalarının İstanbul Modern'de bir araya geldiğine dikkat çekti: "Solomon R. Guggenheim Müzesi'nden British Museum'a, Pinakothek der Moderne'den Louisiana Modern Sanat Müzesi'ne kadar çeşitli müzelerle yaptığımız işbirliği, Burhan Doğançay'ın sanat serüveninin değişimini ve gelişimini bütünlüklü olarak sunma olanağı sağlıyor. Dünyanın en önemli müze koleksiyonlarına ait çalışmalarla oluşturduğumuz serginin, sadece Burhan Doğançay'ın çağdaş sanat ortamındaki yerini gündeme getirmekle kalmayacağına aynı zamanda yaşadığımız zamanı daha iyi yorumlayabilmek açısından özellikle genç kuşak izleyiciler için eşsiz bir fırsat olacağına inanıyoruz."
Yıldız Holding Kurumsal İletişim Genel Müdürü Zuhal Şeker "Yıldız Holding olarak 1944 yılından bu yana ekonomide katma değer yaratan çalışmalarımızın yanı sıra, toplumsal kalkınmanın sadece iktisadi çalışmalarla sınırlı kalamayacağı bilinciyle hareket ederek, toplumun sosyal gelişimine duyarlı hareket ediyoruz. Bu sebeple 68 yıldır, Türkiye'nin ekonomik gelişimine olduğu kadar kültürel ve sanatsal gelişimine de destek sağlayacak çalışmaların içinde yer almaya özen gösteriyoruz. Kültür - sanat ve sosyal alanlardaki etkinliklerimiz çerçevesinde 2010 yılında '1400. Yılında Kuran-ı Kerim', 2011 yılında ise 'Hat Sanatının Şaheserleri Hilye-i Şerifeler' sergilerini yaptık. 2011 yılının Eylül ayında ise Art Beat İstanbul'a destek verdik. Bu sene kültür-sanat alanındaki projelerimize,çağdaş Türk sanatının önde gelen isimlerinden Burhan Doğançay'ın 50 yıllık çalışmalarından oluşan 'Kent Duvarlarının Yarım Yüzyılı: Burhan Doğançay Retrospektifi' ile devam ediyoruz. Bu sergi ile uluslararası anlamda da çok büyük başarılara vakıf olmuş sanatçımız Burhan Doğançay'ın eserlerini Türk izleyicisiyle buluşturmaktan dolayı çok mutluyuz" dedi.
Serginin küratörü ve İstanbul Modern Şef Küratörü Levent Çalıkoğlu, Burhan Doğançay'ın modern ve çağdaş kent kültürünün ana sembollerinden biri olan duvarlar aracılığıyla yaşadığımız zamanın kaydını tutan az sayıdaki sanatçıdan biri olduğunu ve tarihin nabzının nasıl attığını anımsattığını vurgulayarak, "Sanatçı için bilgi ve dışavurumun paylaşım platformu olan duvarlar, yerleşik kültürün günah çıkarma odaları işlevini görüyor. Bu duvarlar, sloganların çarpıştığı politik bir karşılaşma sahası, aşıkların içini döktüğü mahrem bir yüzey, sinema afişlerinin tabakalaştığı bir fresk veya şiddetin, erotizmin ve yalnızlığın her türlü sembolüyle yüklü karışık bir sosyal ağ görevi görüyor. Doğançay, yazma, karalama, sorumsuzca ve gönlünce takılma, sistemin dönüşümü için mücadele etme, gerçekliği manipüle etme, ötekini tavlama, iktidarın görünmeyen kollarını ifşa etme gibi sonsuz bir işlerliğin mekanı olan duvarları bir antropolog edasıyla inceliyor ve onlardan yeni gerçeklikler kurguluyor" dedi.
Levent Çalıkoğlu, referansları sokak kültürü olmasına karşın Doğançay'ın tüm çalışmalarının sanatsal bütünlük ve imge kurgusu açısından kişisel hayal dünyasının dışavurumundan doğduğuna değindi: "Bildiğimiz, belleğimize yapışan, görsel tarihin ikonik anlarından beslenen bu imgeler hem modern zamanların ruhunu ve büyüsünü taşıyor hem de çağdaş dünyanın yönsüz, başıboş doğasını ele veriyor. Doğançay, değişken üslup ve tekniklerle modernden doğan ama aynı zamanda çağdaş sanatın enerjik diliyle şekillenen yaratıcılığını her daim güncelliyor. Yaşadığımız zamanda sokak kültürü ile sanat, gelip geçicilik ile zamansızlık, bellek ile bilinçaltı arasındaki sınırları birbirine yakınlaştırıyor."
Çalıkoğlu, Doğançay'ın çalışmalarında iktidarın yaşamlarımıza dolanan kollarını duvarlar aracılığıyla teşhir eden bir dil ürettiğini söyledi: "İzleyeni gerçekliğin teşhirine davet ettiği anda aslında izlediğinin bir kurgu olduğunu ve sanatsal bir dille kuşandığını usulca hatırlatıveriyor."

SERGİ, BURHAN DOĞANÇAY'IN 14 DÖNEMİNİ İÇERİYOR

Eleanor Flomenhaft'la yaptığı bir röportajda Doğançay, 1963 yılında Manhattan'da, Doğu 86. Cadde'de yaşadığı önemli bir anıyı aktarır: "Küçük bir duvar gördüm ve hayatımda karşıma çıkan en güzel soyut resim olduğunu düşündüm. Üzerinde bir afişin kalıntıları vardı. Üzerindeki küçük gölgelerle duvarın kendisi de başka türlü bir doku kazanmıştı. Rengi ağırlıklı olarak turuncuydu, biraz mavi, yeşil ve kahverengi de vardı. Ayrıca yağmur ve çamur izleri de göze çarpıyordu."
Eskiz defterini çıkaran sanatçı birkaç metrekarelik bu duvar parçasında gördüklerini defterine çiziktirir. Hemen stüdyosunda yaptığı eskizi bir sanat eserine dönüştürme çalışmalarına başlayarak her yırtık afiş parçasını, kiri ve lekeyi resmin yüzeyinde yeniden oluşturur. Burhan Doğançay'ın dünyanın çeşitli kentlerindeki duvarlarından esinlenen çalışmalarına ve fotoğraflarına uzanan elli yıllık sanatsal serüveni bu anısıyla başlar.
Sanatçının 1963 yılında başladığı "Genel Kent Duvarları" serisi, hem sergiye hem de Doğançay'ın duvar sanatına bir giriş sunuyor. Kent Duvarlarının Yarım Yüzyılı: Burhan Doğançay Retrospektifi, "Kapılar", "Sapak", "New York Metro Duvarları", "Hücum", "Kurdeler", "Koniler", "Boyacı Duvarları", "GREGO Duvarları", "Formula 1", "Çifte Gerçekçilik", "Alexander'ın Duvarları", "New York'un Mavi Duvarları" ve 2008 yılından bu yana sürdürdüğü "Çerçeveli Duvarlar" serisiyle devam ediyor.
Genel Kent Duvarları Serisi (1963- devam ediyor) "Her sanatçı duvarlarla ilgilenir çünkü onlar toplumumuzun aynası ve parçasıdır" diyen Burhan Doğançay, bu ilk serideki resimlere kent duvarlarının aslına uygun yorumlarıyla başlar. Amacı, hem olaylara, eylemlere ve gelip geçen duygulara dair duvarların sunduğu tarihsel kanıtları hem de rastlantısal kompozisyonun içkin güzelliğini kaydetmeyi denemektir. Erken dönem çalışmalarından bazıları, Doğançay'ın sokakta karşısına çıkanları etkili bir biçimde yansıtır: "Doğal koşulların etkilediği, doğanın bizzat resmettiği ve rastlantısal güzelliği için seçilen soyut dışavurumculuk." Karışık malzemeyi, özellikle de kolajı giderek daha sık kullandığı bu duvarlar, "Savaşa Hayır," "Graffiti suç ▶

"Duvarlar toplumun aynasıdır" diyen Burhan Doğançay, 1960'lardan bugüne duvarlar aracılığıyla modern ve çağdaş kent kültürünün toplumsal, kültürel ve politik dönüşümünü araştırıyor.

Büyük T, 1991
Tuval üzerine akrilik ve siyah plastik
129.5 x 162.6 cm.
Dr. Nejat F. Eczacıbaşı Vakfı Koleksiyonu

Duvarlardan 70: No. 45, 1970
Tuval üzerine akrilik
152.4 x 152.4 cm.
Dr. Nejat F. Eczacıbaşı Vakfı Koleksiyonu

Mavi Senfoni
Tuval üzerine kolaj, akrilik, guvaş ve fümaj
164 x 287 cm (64.6 x 113 in.)
Yıldız Holding A.Ş. Koleksiyonu

Doğançay kamusal alandaki duvarların kişisel anlatı ve mesajlarla biçimlenmesini resmediyor, kent hayatındaki toplumsal dönüşümlere sosyal ve politik imgelerle işaret ediyor.

Dikkat. 1993
Tuval üzerine kolaj, akrilik, metal kapı kolu ve karışık teknik
127 x 152.4 cm.
Dr. Nejat F. Eczacıbaşı Vakfı Koleksiyonu

Gelecek Yok, 1999
Tuvale marufle masonit fayanslar üzerine karışık teknik
122 x 122 cm.
Sanatçı Koleksiyonu

Burhan Doğançay eğitim yıllarından bu yana dünyanın dört bir yanında gezerek kent kültürünü araştırıyor, 70'li yılların ortasından bugüne, fotoğraf makinesiyle seyahat ettiği 114 ülkedeki duvarların kaydını tutuyor.

değildir," "Frieden durch Liebe" (Sevgiyle Barış) ve tipik "Afiş Yapıştırmak Yasaktır" gibi çeşitli mesajları taşır.
Doğançay, dünyanın çeşitli yerlerinde yolculuk yaparken topladığı malzemeyi de kullandığından, başka diller de sık sık işin içine girer. Siyasal, toplumsal, felsefi ve sanatsal akımlara ve geleneklere göndermelerde bulunan yapıtlar mizahi ya da hüzünlü olabilir veya başka duygulara hitap edebilir.
Kapılar Serisi'nde (1965- 2010) tokmakları ve kolları, kilitleri ve menteşeleri, hatta asma kilitleri ve zincirleri genellikle yerli yerinde olan tek veya çift kanatlı kapılar yer alır. Sanatçı tarafından yeniden yaratılan bu kapıların her birinin anlatacak bir öyküsü var gibidir.
Sapak Serisi (1966-1995) 60'lı yılların ortasında az sayıda Sapak çalışması yaratan sanatçı, 90'ların ortasında bu konsepti yeniden ele alır. Alternatif bir yolu göstermek için dikilen, üzerinde "sapak" yazan ve gidilecek yönü gösteren bir ok bulunan ahşap bariyerler ya da çitlerden esinlenen sanatçının 90'larda tamamladığı resimler sadece yakın geçmişimizi sorgulamakla kalmaz, aynı zamanda ilerlemekte olduğumuz görünmez ve bilinmeyen geleceği de işaret eder.
New York Metro Duvarları Serisi'nde (1967-2002) sanatçı, her gün metro sistemini kullanan sayısız insanın izlerini bıraktığı metro duvarlarıyla etkileşimini inceler ve bunları birleştirmeye çalışır.
Hücum Serisi'ndeki (1972-1977) ağırlıklı olarak kırmızı rengin kullanıldığı bu eserler iki katmanlıdır ve alttaki katman üsttekine "hücum ediyor" gibiyken, üstteki katman da kıvrılarak alttakinden adeta uzaklaşır. Üstteki katmandan düşen gölgeler şaşırtıcı üç boyutlu etkiler yaratır.
Kurdeleler Serisi'nde (1972–1989) sanatçı, gri ya da canlı mavi gibi düz renkli veya ışık-gölgeyi simgeleyen beyaz ve siyah renkli zeminler çalışmaya başlar, ışık ve gölgeyle ikna edici oyunlar oynar, bu çalışmaların temelinde duvarlar üzerine gözlemleri yer alır. "Gerçeklik artık yüzey değil, onun ardında yatandı; duvarların içinden fırlayan öğeler bizim bulunduğumuz uzamı işgal ediyordu." Kurdeleler Serisi'ndeki, yüzeyin daha ilerisine uzanan çalışmalar, bu hacim mücadelesini güçlü ve etkili bir biçimde sunar. Arka plandaki tırtıklı bir yırtığın içinden bizim alanımıza fırlayan çok sayıda yırtılmış kâğıt şeridi ya da kurdelenin kendisi ya da gölgeleri kaligrafiyi akla getiren zarif şekiller oluşturur. Sanatçının bir önceki serisi olan Hücum gibi, Kurdeleler da trompe l'oeil kolaj olarak değerlendirilebilir: kolaja benzer fakat aslında işin içinde göz yanılması vardır. Kurdeleler Serisi, Doğançay'ın 80'li yıllarda çalışacağı metal gölge heykeller ile Aubusson duvar halıları için temel oluşturur.
Koniler Serisi'nde (1972–1990) sanatçı, yırtık kâğıttan konileri, geriden görülecek biçimde konumlandırılmış yırtılmış afiş parçaları ve başka öğelerle birlikte kolaja benzer bir teknikle zemine yapıştırır. Koniler resimlerinin çoğu küçük ölçeklidir fakat olağanüstü bir görsel etki taşırlar. Fümaj tekniğini çok sık kullanan az sayıdaki çağdaş sanatçıdan biri olan Doğançay, bu teknikle 600'den fazla eser üretmiştir. Bu eserlerin yaklaşık dörtte biri Koniler serisinde yer alır.
Boyacı Duvarları Serisi'ni (1982–1993) hazırlarken Doğançay, Türkiye ve Doğu Avrupa'da evleri boyamaya gelen boyacıların, ev sahibinin renkleri test etmesi için duvarlara sürdükleri renk örneklerinden esinlenir.
GREGO Duvarları Serisi'nde (1988–2012) 1980'lerin ortasında bir gün SoHo'da yürürken, graffiti sanatçısı GREGO'nun imzasını taşıyan rengarenk boyanmış duvarı gören Doğançay büyülenir. Mondrian'ı akla getiren ana renklerle boyanmış rengârenk tuğlalar, toplumsal ya da siyasal nitelikteki görüşlerini doğrudan ve cüretkar bir biçimde aktarmak için bir iskelet ya da çerçeve oluşturmaktadır. GREGO kısa süre içinde Doğançay'ın ikinci kişiliğine dönüşür ve duvarların yoldan geçenlere önemli meseleleri nasıl aktardığını çalışmaları aracılığıyla göstermesini sağlar, yeni bir aktarım yöntemi keşfederek, yirminci yüzyılın sonunda yaşayan bir kenar mahalle çocuğunun büyük olasılıkla haberdar olmadığı kültürel göndermeler ve imgeler ortaya koyar. GREGO'nun tarzı ve dağarcığını her zaman özenle korur; atom bombası, uyuşturucu, şiddet ve suç gibi meseleler resimlerde ön plana çıkararak toplumun eksikliklerini ve modern dünyanın trajedilerini vurgular.
Formula 1 Duvarları Serisi'nde (1990–1991) Doğançay, Formula 1 serisindeki çalışmaları yaparken 80'lerin sonunda Monaco'ya gittiği zaman izlediği Formula 1 Grand Prix'sinde, yarış sırasında piste dönüştürülen caddelerdeki duvarların, sürücülerin dikkatinin dağılmasını engellemek amacıyla siyah plastikle kaplanmasından esinlenir.
Çifte Gerçekçilik Serisi'ndeki (1990–2009) çalışmaların hepsi, Doğançay'ın duvarlarda bulduğu ve ışık gölge oyunlarına karşı duyduğu süregelen ilgiyi gösteren, çeşitli nesneleri içerir. İlk bakışta anlaşılmayan ışık ve gölge oyunlarına yer verdiği bu serideki çalışmaların çoğunda göze çarpan etiketler, yapıştırmalar ve başka kolaj malzemeleri, eserlere Sürrealist ya da Dadaist bir dokunuştan da fazlasını ekler.
Alexander'ın Duvarları Serisi'nin (1995–2000) esin kaynağı, Manhattan'daki, 1992 yılında kapanan Alexander's adlı büyük mağazadır. Yıkılmayı bekleyen bina, kozmetik bir müdahaleyle boyanan tahta perdeyle çevrelenir, bu perde kısa süre içinde gelip geçenlerin bıraktığı izlerle kaplanır ve hava koşullarının azizliğine uğrar. Daha sonra, tahtalar siyah kâğıtla kaplanır. Kâğıt yıpranıp yırtılmaya başlayınca, siyah zemindeki delikler, çatlaklar ve yırtıklardan alttaki posterlerin renkleri, çıkartmalar ve graffitiler görünmeye başlar. Yırtık ve deliklerden görünen parlak renkler, Doğançay'a harika bir bahçenin çiçeklerini anımsatır. Sanatçı, bunun gibi "güzel, inanması zor ve devasa" duvarların her zaman peşindedir. Altmış tane büyük ölçekli resim ve çok sayıda eskizden oluşan bu seri, genellikle sanatçının duvar sanatının en gelişkin örneği olarak değerlendirilir.
New York'un Mavi Duvarları Serisi (1998–2004) New York Metro Duvarları Serisi'nin devamı olarak da değerlendirilebilir ama başka bir zaman dilimini yansıtır ve görsel olarak da farklıdır. Bu serinin esin kaynağı, metro istasyonlarını büyük çapta bir tadilattan geçiren New York Metropolitan Ulaşım Müdürlüğü'nün bazı metro platformlarına diktiği maviye boyalı tahta perdelerdir.
Çerçeveli Duvarlar Serisi'ndeki (2008–devam ediyor) çalışmaları diğerlerinden ayıran dikkat çekici özellik, etraflarını saran kaotik yorumlar ve imgelerle taban tabana zıt görünen, tarihi veya güncel popüler kişiliklerle sıradan insanların portrelerini çevreleyen ahşap çerçevelerdir.

PRESTEL'IN YAYIMLADIĞI KİTAP, DÜNYADA SATIŞA SUNULUYOR

Yıldız Holding sponsorluğunda hazırlanan, Münih merkezli yayınevi Prestel'in yayınladığı ve dünya çapında satışa sunduğu kitapta, sergi küratörü Levent Çalıkoğlu, Southhampton Üniversitesi Sanat Tarihi Bölümü'nden Profesör Brandon Taylor, Art in America dergisi editörü Richard Vine ve yazar, editör ve grafik tasarımcı Clive Giboire'ın yazıları bulunuyor.
Levent Çalıkoğlu, Tarihin Kaydı ve Duvarların Anatomisi adlı yazısında sanatçının 50 yıllık sanat kariyerini anlatıyor.
Southhampton Üniversitesi Sanat Tarihi Bölümü'nden Profesör Brandon Taylor, 2008 yılında Doğançay'ın yapıtlarını kaleme aldığı Urban Walls isimli kitaptaki analizlerine bu katalogda devam ediyor. Brandon Taylor, Burhan Doğançay'ın duvarların yüzeylerinde karşılaştığı renkler ve dokulara minimum düzeyde müdahale ederek çalşmalarını üretmeyi tercih ettiğini belirtiyor. Kent duvarlarını ve yıpranmış kapıları yeniden inşa etmesinin nedenini ise kültürün özünde bulunan hasar verme isteğine ve savurganlığa bağlayarak açıklıyor "Doğançay'ın çalışma tarzı arşivcilik ruhuna uygun simülasyonu akla getiriyor, çöplerden işe yarar şeyler bulmaya çalışan birinden çok bir koleksiyoncunun gözünü yansıtıyordu. Doğançay'ın kent yüzeyleri karşısındaki tavrı, aksine renk ve çizginin soyut değerlerinin hakimiyetindeydi, hatta bir gezginin meraklı gözlerinin yönetiminde, kentin belli yerlerindeki gerçek zaman ve uzamın canlandırdığı ışıklı bir yoğunluktu. Böyle antropolojik bir bakış, gerçeğe benzetmenin yorucu çabasıyla birlikte, Doğançay'ın sanatına çağdaşı olan Amerikalı sanatçıların eserlerinde genellikle rastlanmayan türden bir belgesel niteliği kazandırır."
Art in America dergisi editörü Richard Vine da sergideki serilere ve yapıtlara birebir referans vererek sanatçının çalışmalarını biyografik anlatılar eşliğinde açıklıyor: "Bir kentin dış duvarlarında iz bırakmak ne demektir? Ciddi bir sanatçı, bu kimi zaman ticari, kimi zaman resmi, kimi zaman da toplumsal-gerilla eylemini kolaj, çizim, baskı, resim, hatta duvar halısı tasarımı gibi "yüksek" sanat tarzlarında tekrarlamaya neden hayatının büyük bir bölümünü adar? Türkiye'nin önde gelen modernistlerinden Burhan Doğançay'nın yarım yüzyıllık kariyerinin gizemi buradadır. Burhan Doğançay'ın sanatı, insanoğlunun ayrılıklara karşı durabilme, dünyadaki yerleri ve insanları birbirine açma ve sanatın, üzerinde yer aldığı duvarları aşacak (ve sonunda onları ortadan kaldıracak) evrensel bir dil olabilme mücadelesine katkıda bulunur."
Yazar, editör ve grafik tasarımcı Clive Giboire, Doğançay'ın tüm serilerini analiz eden yazısıyla sanatçının geliştirdiği teknikleri inceliyor: "Doğançay sıklıkla bitmiş olayların kalıntı ya da yıkıntılarını, uzun zaman önce gerçekleşmiş faaliyetleri betimleyerek, tutku buharlaşıp yok olduğunda, duygular tükendiğinde ya da basitçe hayat devam ettiğinde geride neler kaldığını gözler önüne serer. Hiçbir şeyin hiçbir zaman göründüğü gibi olmadığını ima etmek, onun eserlerinin özünün bir parçasıdır."
Clive Giboire, Doğançay'ın bu yolculuğa basit bir gözlemci ve duvar kayıtçısı olarak başlamış olsa da, geniş bir fikirler, duygular ve coşkular yelpazesini eserleri aracılığıyla ifade edebileceği noktalara büyük bir hızla ulaşmayı başardığını ifade ediyor: "Sanatçının imgelemi genişlemeye devam ederken, hem içerik hem tekniğin güdülemesiyle seriler ortaya çıkmıştır. 14 serinin hepsini bir araya getiren bu retrospektif sergi, Doğançay'ın çalışmalarının içeriğiyle tekniği arasındaki yakın bağı açıkça gözler önüne seriyor. Hücum, Kurdeleler ve Koniler gibi bazı serilerde teknik, yoğunluk ve duygu açısından konuyla neredeyse ayrılmaz bir bütün haline geliyor."

EBRU ORTAÇDAĞ, AYŞEM AKINCI

İNŞAAT SATIŞ VE PAZARLAMA DANIŞMANI

EBRU ORTAÇDAĞ

VE SATIŞ MÜDÜRÜ

AYŞEM AKINCI

42 MASLAK PROJESİNİN İÇERİSİNDEKİ MULTI OFFICE KONSEPTİNİ ANLATTILAR...

BAY İnşaat, Maslak'ta inşa ettiği 42'şer katlı iki kulede yükselen, rezidans, otel, AVM ve ofis olmak üzere dört farklı konsepti içinde barındıran 42 Maslak'ta, 'Multi Office' konseptini geliştirdi. Bay İnşaat Satış ve Pazarlama Danışmanı Ebru Ortaçdağ ve Satış Müdürü Ayşem Akıncı 42 Maslak projesinin içerisinde yer alan multi ofis konseptini anlattılar...

Yeni Projeniz 42 Maslak'tan kısaca bahseder misiniz?

Ebru Ortaçdağ: Bay İnşaat'ın şehrin merkezindeki 5. Projesi olan 42 Maslak, 250.000 m2 inşaat alanına sahip. 42 Maslak; rezidans, otel, AVM ve ofis olmak üzere 4 farklı konsepti içinde barındıran ve herşeyin bir arada bulunduğu karma bir projedir. Projede 442 Adet rezidans daire, 16 tower penthouse, 5 yıldızlı otel, toplam 59 bin m2 A++ Ofisler ve 32 bin m2 lik SHOPS&ART adını verdiğimiz tamamı tasarım mağaza, yeme-içme, sanat galerileri, gösteri merkezi ve eğlence alanlarından oluşuyor. Arful Living sanat konsepti ile ile tasarlanan 42 Maslak projesinin tüm fonksiyonları ile 2014 yılında tamamlanmasını hedefliyoruz.

Yatırımcılar için yepyeni bir finansman modeli ortaya çıkardınız. Bu modelinizden bahseder misiniz?

E.O.: Bay İnşaat – 42 Maslak Projesinin içerisinde 59 bin metre kare ofis alanı bulunmakta. Ofis yatırımcılarından gelen talepler doğrultusunda 76 ile 188 metrekare arasında değişen büyüklüklerde ▶

'Multi Office' adında farklı bir ofis konsepti geliştirdik. Buna Türkiye'de ilk olma özelliğine sahip olan Extended Stay isimli değerli bir yatırım aracı olan finansman modeli ekledik. Tam donanımlı ofis hizmeti veren ancak aynı zamanda rezidans olarak da kullanılabilen küçük metrekareli ofis modelimiz 'Multi Office'ler yatırımcılar için ideal bir yatırım fırsatı olma özelliği taşıyor.

Ayşem Akıncı: Evet doğru yeni bir yatırım finansman modeli ortaya çıkardık. 42 Maslak 'Multi Office'ler ticari tapulu, küçük metrekareli ofis alanları. Bunları kendi ofisleriniz kullanabildiğiniz kısa ve orta vadeli konaklamalarda hem ofis servisi hem de bir rezidans hizmeti alabileceğiniz tamamen farklı bir konsept. Biz "Extenden Stay" modeli ile yatırımına hızlı bir geri dönüş bekleyen kişileri hedefliyoruz.
Bu sistemin kullanıcıları iş yapmak için İstanbul'a gelmiş, yoğun toplantı trafiği olan kişiler ve kurumsal şirketler olacaktır.

Bay İnşaat - 42 Maslak Multi Office'in diğer ofislerden farkı nedir?

E.O.: 42 Maslak'taki 'Multi Office'lerin en önemli farkı komple anahtar teslim ticari tapulu bir ofis / rezidans olması. "Multi Office" konseptimiz Türkiye'de bir ilk olmasına rağmen sıklıkla Home Office anlayışı ile karıştırılıyor. Bu nedenle "Multi Office" konseptinin ve Extended Stay modelinin tanımının iyi yapılması gerekiyor. 42 Maslak planlanmıştır. Bu ofisler, projemiz içinde ayrı bir yönetim şirketi tarafından yönetilen kendine ait VIP Lobi girişine sahip, concierge ve sekreterya servisleri olan, full concierge otomasyonu ile akıllı ofis teknolojisine sahip, toplantı odalarından, fitness salonuna ve laundry odasına kadar A++ Ofis standardı olan VIP Rezidans donanımları ile teslim edilecek 76 m2 ile 188 m2 arasında değişen ofislerdir. Ayrıca Multi Officelerin; otopark, vale parking, fiber kablo alt yapısına sahip IT hizmetleri, ofis yönetim otomasyonu, donanımlı güvenlik hizmetleri ve bellboy hizmetleri de bulunmaktadır. Kısacası 42 Maslak "Multi Officeler" hizmetlerini hatta daha fazlasını size sunuyor. "Multi Office"ler kullanıcılarına üst düzey VIP Servis sunacak bir anlayışla kurumsal şirketinizde alışkın olduğunuz tüm Office hizmetlerini hata daha fazlasını size sunuyor.

A.A.: Bu arada 42 Maslak Multi Officelerin içinde geliştirdiğimiz "extended stay" yatırım finansman modeli Türkiye'de bir ilk... Extended stay modelini seçen yatırımcıların ofisleri, yetki belgesi verdikleri yönetim şirketi tarafından haftalık veya aylık olarak kısa periyodlarda kiralanacaktır. Multi Officelerin kullanıcılarına sunduğu tüm hizmet konforunun yanı sıra Housekeeping servisi ve kendisine ait sekreterya hizmeti de bulunması, iş adamalarını 5 yıldızlı otellerin Executive katlarından daha avantajlı hizmet imkanı ile tam donanımlı ve konaklamalı kısa dönemli ofis sahibi yapacaktır.

Ofis alanları sanat konseptinden etkilendi mi? Nasıl?

E.O.: Bay İnşaat – 42 Maslak Projesi 250 bin metrekare inşaat alanına sahip. Sanat 250 bin metre alanın tamamına yayılacak. 42 Maslak'ta sanat yalnızca birkaç tane sanat galerisinden ibaret değil, projenin bütününe yayılan bir anlayışla yükseliyor. Bunların arasında ofis sokağı dediğimiz yeşil bir bahçe ve gölet alanları var. Buralarda alışveriş merkezinin koridorları ve kendi sütunları dahil ayrı ayrı sergilerin yapılabileceği gösteri alanlarının bulunduğu açık hava ve kapalı yerlerdir. 42 Maslak'a girdiğiniz andan itibaren her noktada farklı sanat eserleriyle ve periyodik olarak değişen farklı sanat sergileriyle karşılaşıyor olacaksınız.

OFİSLER

OFİS SOKAĞI

A.A.: Bu sanat çalışmaları yalnızca alışveriş merkezinin açık ve kapalı alanlarında değil, özel peyzajla düzenlenen ofis sokaklarında ve ofis blokları arasında yer alan pool cafe ve civarında olacaktır. Projenin tamamı sanat konseptinden çok etkilendi. Bu nedenle, 42 Maslak projesinin her alanında çağdaş sanatın etkisini görmek mümkün. Örneğin çalışanlar iş çıkışı kullandıkları ofis sokaklarında açık sergi alanlarının arasından geçerek, sokak müzisyenlerini dinleyebilecekler. Sohbet için ya da akşam yemeği için tercih ettikleri restoranların çıkışlarında 42 Maslak'ta gerçekleşen bir konsere ya da bir tiyatro gösterisine biletlerini alıp gidebilecekler. Kısacası 42 Maslak iş dünyasının standartlarında da ezber bozan bir konseptle hayata geçiriliyor.

Multi Office projesine ilgi nasıl? Satışlar başladı sanırım?

A.A.: Müthiş, bir buçuk ay oldu. Büyük bir lansman şeklinde tanıtımını yapmadık. Öncelikle satışlarına yakın çevremizden başladığımız 42 Maslak Multi Officelere ilgi gerçekten büyük. Sadece 91 adet bulunması da tabiî ki herkesi hızlı hareket etmeye teşvik ediyor. Şu anda İstanbul'da böyle bir butik yeni bir proje içerisinde bu anlamda geliştirilen başka bir ofis konsepti yok.

E.O.: Projeye olan ilgi yüksek. Maslak çok merkezi bir alan ve gittikçe de yükselen bir değer. Bir taraftan şehrin merkezinde iken diğer taraftan Belgrad ormanının yanı başında bulunması. Metroyla Galata'ya, Nişantaşı'na ve Şişhane'ye yakınlaşması Maslak'ın değerini daha da arttırıyor. Maslak'ın ilgi odağı haline gelmesinde Marinaların İstinye'ye ve Tarabya'ya geliyor olması da önemli bir etken. 42 Maslak, Maslak'ın öncü projesi olarak burada büyük bir değişim başlatıyor. Bunun da fark ediliyor olması da bizi sevindiriyor.

42 Maslak projesi için sanat danışmanlarından destek aldınız mı?

E.O.: Aldık ve alıyoruz da. Yerli ve yabancı uluslararası çok önemli sanatçılardan, küratörlerden ve danışmanlardan fikirler alıyoruz ve projemiz süresince de almaya devam edeceğiz.

Röportaj: Mine YURDABAK
Fotoğraflar: Bayazıt ŞİMŞEK

RESTORANLAR VE BARLAR SOKAĞI

SHOP & ARTS

JONES LANG LASALLE TÜRKİYE BAŞKANI

AVİ ALKAŞ

BAY İNŞAAT-42 MASLAK PROJESİNDE YER ALAN ALIŞVERİŞ MERKEZİ KONSEPTİNDE, İMZASI BULUNAN JONES LANG LASALLE TÜRKİYE BAŞKANI AVİ ALKAŞ, BAY İNŞAAT-42 MASLAK'TAKİ SHOP&ART KONSEPTLİ ALIŞVERİŞ MERKEZİNDEKİ YENİLİKLERİ VE FARKLILIKLARI ANLATTI.

Bay İnşaat-42 Maslak projesinde yer alan alışveriş merkezi konseptinde, imzası yer alan Jones Lang LaSalle Türkiye Başkanı Avi Alkaş, "Shops& Arts konseptli alışveriş merkezinde dünya mutfaklarını özellikli sanat ve tasarımı ön plana çıkaran mağazaları, ziyaretçilere ve alışverişçilere kendilerini iyi hissettirecekleri değişik birimleri bir araya getirmek çabası içerisindeyiz" diyor. Avi Alkaş'la, Bay İnşaat-42 Maslak'taki Shop&Art konseptli alışveriş merkezindeki yenilikler, farklılıklar üzerinde konuştuk.

Bay İnşaat-42 Maslak projesinde yer alan alışveriş merkezi konseptinde sizin imzanız yer alıyor. Konsepti geliştirirken nelere dikkat ettiniz? Konseptten bahseder misiniz?

Günümüzdeki sayısal çoğalma sürecinde alışveriş merkezlerine yeni yeni birimler eklenirken 42 Maslak projesinde özellikle konsepti oluşturma çabaları içerisinde, ziyaretçilerin alışverişçilerin hoşça vakit geçirebilecekleri boş zamanlarını değerlendirebilecekleri ihtiyaçlarını giderirken, yeme –içme için bir araya geldiklerinde buradaki farklı uygulamaları bulacakları bir mağaza kurgulaması içine girdik dolayısıyla yakın bölgedeki benzerlerinden, mevcutlarından farklı olarak da burada bir ayrışma farklılaşma süreci sağlamaya çalışıyoruz.

Bay İnşaat-42 Maslak'taki Shop&Art konseptli alışveriş merkezindeki yenilikler, farklılıklar neler olacak?

Shops& Arts konseptli alışveriş merkezinde dünya mutfaklarını özellikli sanat ve tasarımı ön plana çıkaran mağazaları, ziyaretçilere ve alışverişçilere kendilerini iyi hissettirecekleri değişik birimleri bir araya getirmek çabası içerisindeyiz. Bütün bunları yaparken de gerek etnik farklı mutfakları gerek değişik dünyanın ve Türkiye'nin önde gelen tasarımcılarının ürünlerinin bir araya getirilebileceği özellikli ▶

SHOP & ARTS

BURADA BELİRLİ BİR SANAT AKIMINDAN ETKİLENMEK YERİNE ASLINDA FARKLI FARKLI AKIMLARIN KENDİLERİNİ BULABİLECEKLERİ KENDİLERİNİ İFADE EDEBİLECEKLERİ SANATIN TOPLUM İLE BULUŞACAĞI SANATIN FARKLI UYGULAMALARININ KAH MODERN SANATIN KAH GÜNCEL YAKLAŞIMLARIN ÇEŞİTLİ ETKİNLİKLER İLE İZLEYİCİLER İLE MERAKLILARIYLA BULUŞACAĞI PAYLAŞILABİLECEĞİ ALANLAR OLUŞTURACAĞIZ.

mağaza yaparken bütün bu özellikleri kendi içinde bulundurabilecek olan bir büyük mağaza konsepti çalışması içerisindeyiz.

Shop & Art'ın konseptini geliştirirken etkilendiğiniz / ilham aldığınız sanat akımları oldu mu? Alışveriş merkezine sanatı nasıl entegre ettiniz?

Burada belirli bir sanat akımından etkilenmek yerine aslında farklı farklı akımların kendilerini bulabilecekleri kendilerini ifade edebilecekleri sanatın toplum ile buluşacağı sanatın farklı uygulamalarının kah modern sanatın kah güncel yaklaşımların çeşitli etkinlikler ile izleyiciler ile meraklılarıyla buluşacağı paylaşılabileceği alanlar oluşturacağız. Dolayısıyla burası aynı zamanda kendi içinde bir kültürel merkez, kendi farklı birimlerinin farklı etkinliklerine mekan olacak. Yeme –içme birimlerinin dahi kendi etkinliklerini kurgulayabilecekleri farklılıklarını sergilemeleri görüşmelerini sürdürüyoruz.

Shop & Art'ta sanatseverler neler bulabilecek?
(Galeriler, özel sergi alanları vb)

Bay İnşaat-42 Maslak'ta yer alacak Shop&Arts Alışveriş ve Yaşam Merkezi, sanatseverlerin gerek galerilerle gerek özel sergileme alanları ile Buluşma - Kavuşma - Uzağı Yakınlaştırma ve İyi Hissetme olgularını hep bir araya getirebileceğimiz bir mağaza çeşitlenmesini, buna uygun bir yönetim anlayışının egemen kılınmasını sağlayacağımıza inanıyorum, tüm çalışmalarımız hep bu yönde oluşuyor.

GÜNSELİ KATO

CEYLİN-EROL ÖZMANDIRACI-DEMET SABANCI ÇETİNDOĞAN-GABİ DOENYAS

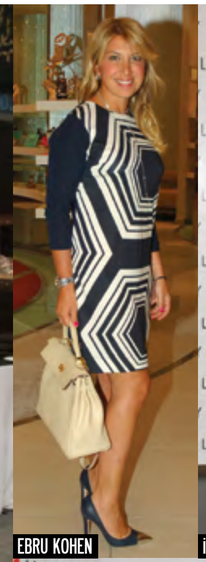
EBRU KOHEN

İPEK KEFELİ

ÖZBEN ÖNAL YÜKSEL

YELDA AYAZ, TAĞ BAYKARA, GONCA KARAKAŞ, HİLAL MOCAN, MEHTAP ELAİDİ

ÜNLÜ RESSAM VE MİNYATÜR SANATÇISI GÜNSELİ KATO'NUN FIRÇASINDAN

DİKKAT! VİTRİNDE İNŞAAT VAR!

BAY İNŞAAT'IN 42 MASLAK PROJESİ, DÜNYACA ÜNLÜ RESSAM VE MİNYATÜR SANATÇISI GÜNSELİ KATO'NUN FIRÇASI İLE HARVEY NİCHOLS VİTRİNLERİNDE YORUMLANDI.

Sanata verdiği önemi her projesinde ön plana çıkaran Bay İnşaat – 42 Maslak projesi yine sanat alanında farklı bir çalışmaya imza attı. Sanatla iç içe bir yaşam sunan Artful Living konsepti ile hayata geçirilen Bay İnşaat – 42 Maslak Projesi bu kez ünlü ressam ve minyatür sanatçısı Günseli Kato'nun fırçası ile yorumlandı.

Harvey Nichols İstanbul ve Ankara mağazalarının vitrinlerine kurulan şantiye dekorunda beton üzerine canlı performans sergileyen Günseli Kato iki çalışmada da birbirinden farklı eserler yaptı. Kato'nun bu özel çalışmasını izlemeye gelenler arasında sanat camiası başta olmak üzere, cemiyet ve iş dünyasından da önemli isimler yer aldı. Bay İnşaat'ın 42 Maslak projesi dünyaca ünlü ressam ve minyatür sanatçısı Günseli Kato'nun fırçası ile Harvey Nichols vitrinlerinde yorumlandı. Sanata verdiği önemi her projesinde ön plana çıkaran Bay İnşaat – 42 Maslak projesi yine sanat alanında farklı bir çalışmaya imza attı. Sanatla iç içe bir yaşam sunan Artful Living konsepti ile hayata geçirilen Bay İnşaat – 42 Maslak Projesi bu kez ünlü ressam ve minyatür sanatçısı Günseli Kato'nun fırçası ile yorumlandı. Uluslararası arenada lüks modanın temsilcisi Harvey Nichols'ın İstanbul ve Ankara mağazalarında gerçekleşen etkinlik birçok sanatseveri bir araya getirdi. Harvey Nichols İstanbul ve Ankara mağazalarının vitrinlerine kurulan şantiye dekorunda beton üzerine canlı performans sergileyen Günseli Kato iki çalışmada da birbirinden farklı eserler yaptı. Kato'nun bu özel çalışmasını izlemeye gelenler arasında sanat camiası başta olmak üzere, cemiyet ve iş dünyasından da önemli isimler yer aldı.

İstanbul'da düzenlenen etkinliğe Demet Sabancı Çetindoğan, Jülide Ateş, Sibel Karakaş, Ebru Kohen, Şeli Elvaşvili, Tuğçe Kazaz, İzi Hekimoğlu, Melike Odman Sabuncu, Esra Kaktüs, Beyza Aslan, Mehtap Elaidi gibi isimler başta olmak üzere pek çok ünlü katıldı. Sanatçının canlı performans ile yaptığı eserler İstanbul Kanyon Alışveriş Merkezi'nde ve Ankara Kentpark Alışveriş Merkezi'nde bulunan Harvey Nichols mağazalarının vitrininde 1 ay süresince sergilenecek. İstanbul'da düzenlenen etkinliğe Demet Sabancı Çetindoğan, Jülide Ateş, Sibel Karakaş, Ebru Kohen, Şeli Elvaşvili, Tuğçe Kazaz, İzi Hekimoğlu, Melike Odman Sabuncu, Esra Kaktüs, Beyza Aslan, Mehtap Elaidi gibi isimler başta olmak üzere pek çok ünlü katılırken Ankara'da düzenlenen etkinlikte ise Aylin Özal, Deniz-Ebru Demiryürek, Esra Günal, Beliz Büyükhanlı, Gülennur Aydın, Damla Tüfekçi gibi isimler Günseli Kato'yu izlemeye gelenler arasında yer aldı. Aynı zamanda etkinliğin ev sahipliğini yapan Bay İnşaat, Harvey Nichols ve Effect Halkla İlişkiler yöneticileri de davetlerde hazır bulundu.

Sanatçının canlı performans ile yaptığı eserler İstanbul Kanyon Alışveriş Merkezi'nde ve Ankara Kentpark Alışveriş Merkezi'nde bulunan Harvey Nichols mağazalarının vitrininde 1 ay süresince sergilenecek.

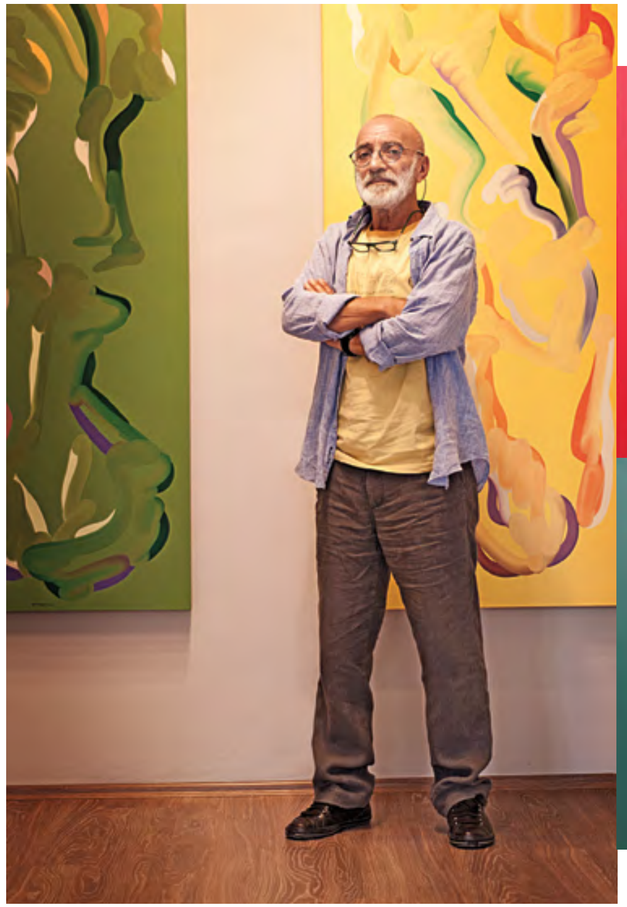

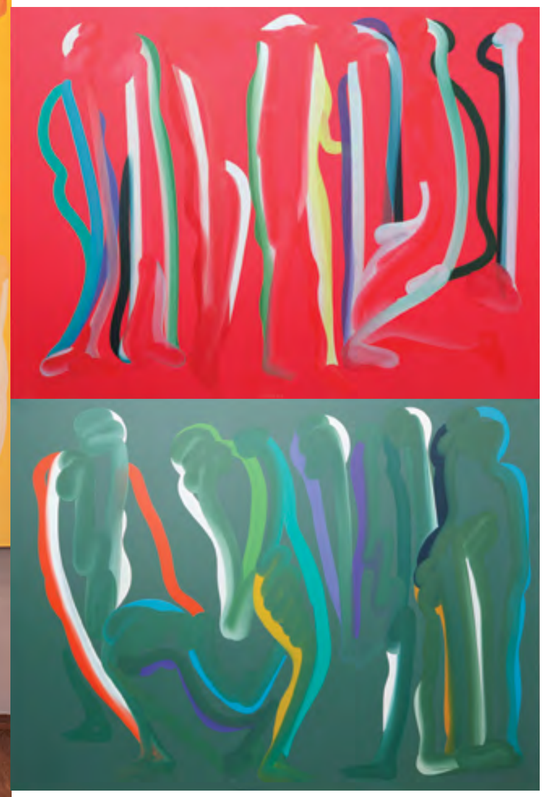

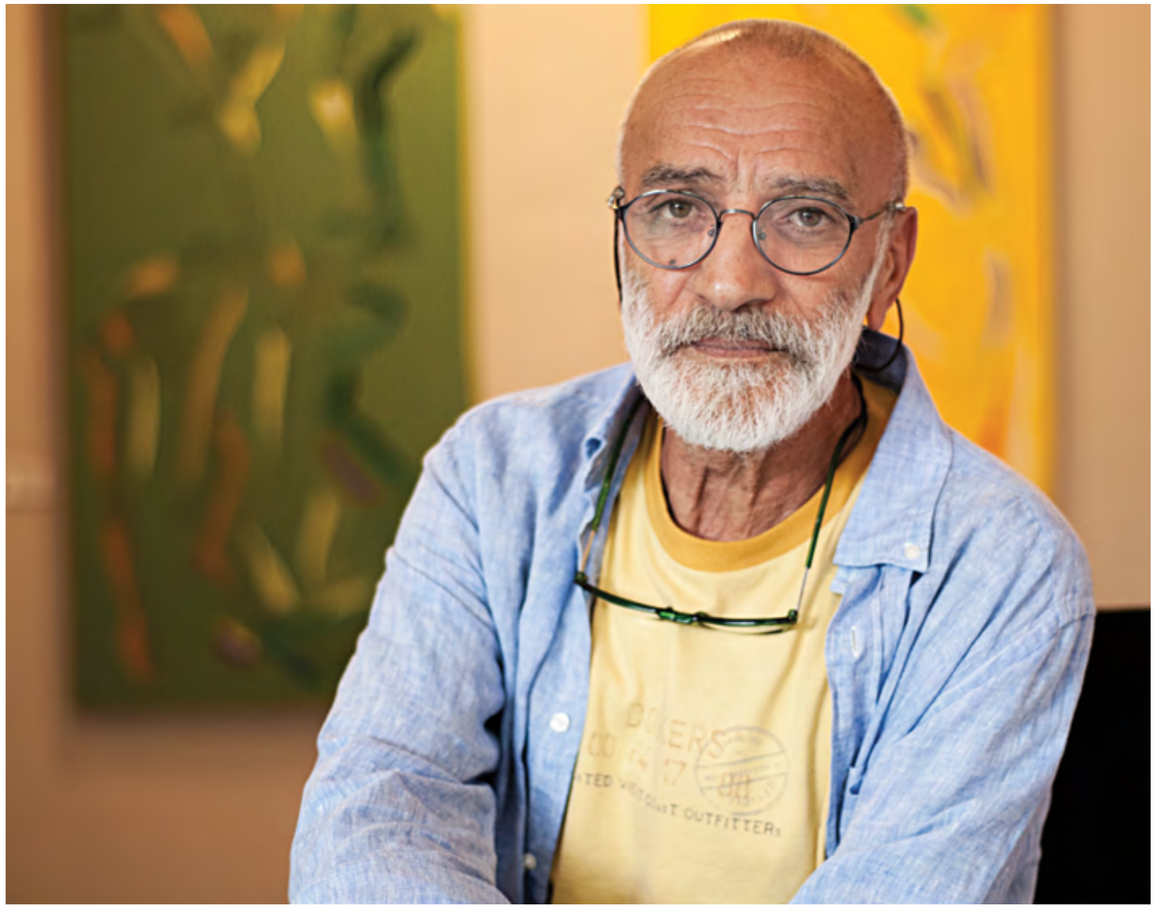

TÜRK RESMİNDE 40 YILI GERİDE BIRAKAN USTA SANATÇI

MUSTAFA ATA

"Kırk yıllık sanat hayatımda yapıtlarımın vazgeçilmez mirası, renktir. İlham kaynağı olarak değil de, bir problem olarak yaklaşmak meselenin özünü daha iyi açıklar".

RENK, BENİM KAÇINILMAZ ELEMANIM. PLASTİK DİLİMİN BAŞ AKTÖRÜ. RENGİN ÇOK ÖNEMLİ İNCELİKLERİ VAR. PSİKOLOJİK, DİNSEL, TİNSEL...V.B.HER TOPLUMA VE KÜLTÜRE GÖRE DEĞİŞEN BÜYÜK VE NİCELİKLİ İNCELİKLER BUNLAR... ANLATMAK İSTEDİĞİM BİÇİMLE RENK ARASINDAKİ İLİŞKİNİN TAM ORTASINDA BİR YERDE DURUYOR RESİM.

Türk resminde 40 yıllık sanat deneyimi olan, Türk resminin usta sanatçısı Mustafa Ata 1971'de İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi mezunu. Biri, Münih'de olmak üzere 18 kişisel sergi açan sanatçı yurt içi ve yurt dışında karma sergilere ve uluslararası bienallere katıldı ve ödüller aldı. Halen Mimar Sinan Üniversitesi'nde öğretim üyesi olan Mustafa Ata ile resim anlayışı, sanat dünyası ve sanat piyasasına uzanan keyifli bir söyleşi geçirdik.

Eserlerinizde size neler ilham kaynağı olur?

Benim resmimin temel öğesi, insan. Sanatçı bir resmi oluştururken yaşadığı toplumun geçmişi ve bugününü kısacası tüm kültürel değerlerini kendine baz alarak bir biçim oluşturur. Kırk beş yıllık sanat hayatımda yapıtlarımın vazgeçilmez mirası renktir. İlham kaynağı olarak değil de bir problem olarak yaklaşmak meselenin özünü daha iyi açıklar.

Bir eğitimci gözüyle bugün Türkiye'de sanat ortamını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bir ülkede ne kadar çok sanat üretilir ve tüketimi de ne derece çoğalırsa, hem üretimi hem tüketimi çok zor olan o kültürel mesaj, çok daha hakim olur topluma. Son derece olumlu buluyorum.

Mustafa Ata, sanat yaşamında 40 yılı geri de bıraktınız, renk kullanımız ve figür kullanımınız zaman içinde belli bir değişim gösteriyor. Mustafa Ata'yı yakından takip eden bir sanatsever, sizin eserlerinizi görür görmez tanıyor. Bu son dönem eserlerinizde ise figürden belli bir uzaklaşma seziliyor. 40 yıllık süreç içerisinde sanatsal değişiminizi nasıl değerlendirebilirsiniz?

Akademideki köklü eğitimin ardından figürü baz aldım günümüze kadar. Öğrencilik yıllarındaki araştırma dönemlerimde çeşitli soyutlamalar yaptım. O dönemde öğrenciler sanatsal dillerini oluşturma adına kapsamlı araştırmalar yaparlar. Ben figürde karar kıldım. Resimler başından beri dışavurumcu ve renkçidir. Başta biçimin ön planda olduğu kompozisyonlar uzun yılların çalışma ve deneyimiyle biçimin neredeyse ikinci planda tutulduğu yeni bir anlatıma doğru kaymıştır ama renk, benim kaçınılmaz elemanım. Plastik dilimin baş aktörü. Rengin çok önemli incelikleri var. Psikolojik, dinsel, tinsel...v.b.her topluma ve kültüre göre değişen büyük ve nicelikli incelikler bunlar... Anlatmak istediğim biçimle renk arasındaki ilişkinin tam ortasında bir yerde duruyor resim.

Sanat piyasasında büyüme müzayede piyasasında da devam ediyor. Sizin de eserleriniz müzayedeye çıkıyor. Bu piyasa ile alakalı düşünceleriniz neler?

Piyasanın kendine özgü kuralları var. Bu kurallar bizim sanatsal bir sanat yapıtı üretilirkenki ortaya koyduğumuz etik davranışlara biraz ters düşüyor tabii. Ticari sirkülasyonun tabii ki kuralları var ama Kapitalizm'in kuralları şiddetlidir.

Herkesin canını acıtabilir. Müzayede olur mu olmaz mı?

Olabilir neden olmasın ama bunlar nasıl çalışıyor, nasıl bir sisteme oturtulmuş bunlar önemli. Benim fazla bir bilgim yok bu konuda.

Mustafa Bey, sanat deneyiminizle sanata yönelen genç nesle ne gibi tavsiyelerde bulunmak istersiniz?

Gençlerin çok çalışması gerekiyor. Mağara döneminden günümüze kadar sanatın tarihinin bilgisine sahip olmaları elzemdir. Ondan daha da önemlisi kendi topraklarındaki kültürel miraslara ivedilikle sahip çıkmalarını öneririm.

Uzun yılları geride bırakmış bir sanatçı olarak kendi adınıza bir müze kurmayı düşünür müsünüz? Türkiye'de Burhan Doğançay bu anlamda önemli bir örnek, siz de bu şekilde kendi çalışmalarınız bir çatı altında toplamayı planlıyor musunuz?

Bunu tabii ki her sanatçı ister. Sanatçının kendi adına müze kurmasından ziyade, toplumun o sanatçıya sahip çıkıp müze kurmasından yanayım. O zaman biz toplumla daha özdeş oluruz.

Yurtiçinde ve yurtdışında karma sergilere de yer veriyor, bienallere katılıyorsunuz. Buralarda aldığınız ödüllerden bahseder misiniz?

Dışarıdan ödül almadım ben ama yurt dışında pek çok sergiye katıldım. İşlerimin yurt dışından çok önemli tepkiler aldığımı duyuyorum. Birkaç sanatseverle de bu konuyu konuştuk ama siz de takdir edersiniz ki sanatçının yurt dışındaki prezantasyonu başka bir güç istiyor. Bu beni aşar. Birileri çıkar herhalde yurt dışında söylemek istediklerimiz konusunda bize yardımcı olur.

En son gerçekleşecek serginizden bahseder misiniz?

Bu sergiyi aslında önümüzdeki 1 yıl içerisinde planlıyorum. Şimdiki sergi büyük sergi öncesi butik bir sunum. Seyirciyle karşılaşmak gerekiyor. Bunlar son işlerimden bir kesit ve bu eserlerimde bir arıklaşma söz konusu. Bu arıklaşmada tabii figürün zaman zaman kendi biçimini kaybetmesine kadar gittiğini, fakat onun yerini başka değerlerin aldığını söyleyebiliriz. Bütün bu oluşum sürecini benim kendime dair yapısal bir durum olarak açıklayabileceğim dışavurumcu tavır belirler. Gösterge olarak belirleyicisi de RENKTİR.

GENÇLERİN ÇOK ÇALIŞMASI GEREKİYOR. MAĞARA DÖNEMİNDEN GÜNÜMÜZE KADAR SANATIN TARİHİNİN BİLGİSİNE SAHİP OLMALARI ELZEMDİR. ONDAN DAHA DA ÖNEMLİSİ KENDİ TOPRAKLARINDAKİ KÜLTÜREL MİRASLARA İVEDİLİKLE SAHİP ÇIKMALARINI ÖNERİRİM.

Röportaj: Mine YURDABAK
Fotoğraf: Bayazıt ŞİMŞEK

KLASİKLEŞEN İSTANBUL SİLUETLERİYLE TATART BAHAR SERGİSİNDE YER ALAN "RESMİN ŞAİRİ"

DEVRİM ERBİL

"Ben önce şiir ve öyküyle karşılaştım. Öykü kitapları içimdeki duyarlığın karşılığı o şiirle ve öykülerle bütünleşti. Ben sezgilerimle yakaladım sanatı"...

BEN KENDİMİ HALA BİR RESMİN ŞAİRİ OLARAK GÖRÜYORUM. İÇİMDE ÜRPERTİ UYANDIRAN HER ŞEY İÇİMDEKİ O ELLERE SES VEREN, DOKUNAN, BİR BAKIŞ, BİR GÖZ, BİR IŞIK, BİR GÖK GÜRÜLTÜSÜ, YAŞAMIN İÇİNDEN KOPUP GELEN BİR GÖRÜNTÜ, YAŞAMLA BÜTÜNLEŞEN BİR OLAY. HEPSİ BENİM ESİN KAYNAKLARIM ARASINDA YER ALIYOR.

Ressam Devrim Erbil'in, klasikleşen İstanbul siluetlerinden oluşan seçilmiş eserler, Tatart Bahar sergisinin ikinci bölümünü oluşturuyor. 50 yıllık sanat deneyimi olan Türk resim sanatının ustası Devrim Erbil ile son dönem çalışmaları, sanat dünyası ve Halı Müzesi projesi üzerinde keyifli bir söyleşi gerçekleştirdik.

Devrim Bey sizi kısaca tanıyabilir miyiz? Sanata tutkunuz nasıl başladı?

Memnuniyetle… Bakıyorum da geçmiş yıllarda ben neden sanatçı olmayı tercih ettim. Bu bir önsezi. İlkokul yıllarında ben doğrusu resimle hiç karşılaşmadım, Balıkesir'de okula gittiğim zaman hiç çevremde resim yoktu, sergi yoktu, müze yoktu. Sanatla ilgili hiçbir şey yoktu, belki Halk evlerinde arada sergiler açılmıştır ama ben onları hiç hatırlamıyorum, görmedim. Ben önce şiir ve öyküyle karşılaştım. Çünkü bundan 70 yıl önce Balıkesir'e resim ulaşamıyordu ama kitap ulaşıyordu. Öykü kitapları benim içimdeki duyarlığın karşılığı o şiirle ve öykülerle bütünleşti. İlginçtir ben ilkokullar arası yapılan yarışmalarda resimle değil de hep edebiyat ve kompozisyonla katılırdım ve birincilikler alırdım. Sonra ortaokula başladığımda iyi sanatçılar Ahmet Özelli, Sırrı Özbay -bunlar belki görülmeyen Türk resminin kahramanları olarak nitelenebilir- İrfan Yılmaz, Beyhan Ege, onlarla karşılaşmam ve onların bendeki yeteneği keşfetmesiyle, ben inanılmaz bir biçimde resim yapmaya başladım. Çılgınca, o çocuk heyecanları içinde sürekli resimler yapıyordum. Hatta lise son sınıfta sergimiz yapıldı. Çok değerli bir eğitimci Hilmi Ziya Pak -saygıyla andığım bir isim her zaman- benim iki arkadaşımla beraber Amerikan Haberler Merkezi'nde sergimi açtı. Ve ben artık kararlıydım, İstanbul'a gelecektim akademide okuyacaktım. O yıllarda üniversiteye girmek bugünkü gibi testler sınavlar falan değil hatta diploma derecesiyle girilebilirdi. Ben başarılı bir öğrenciydim lisede ve çok iyi derecelerle bitirdim. Her yere girebilecek olduğum halde ben akademiyi seçtim. Geçenlerde Pertevniyal Lisesi'nde benim bir konuşmam vardı. Çocuklara sanatı sevdirmek için elimden geleni yaparım. Orada bir liseli kız öğrenci bana şunu sordu "ben dedi resmi çok seviyorum, beni yetenekli de buluyorlar ama annem babam ressam olursan aç kalırsın diyorlar ne dersiniz" dedi. Ben dedim ki aç kalmadım sadece o günlerde sanat bugünkü kadar geçerli olan bir iş değildi. Ben ▶

ULUSLARARASI BİR ÜNE SAHİP OLMAK BUNUN KARŞILIĞINDA DA RESİMLERİN DEĞER KAZANMASI HIÇ AKLIMDAN GEÇMİYORDU, AMA BU İŞİ SEVEREK YAPTIĞINIZDA BAŞARILI OLURSUNUZ.

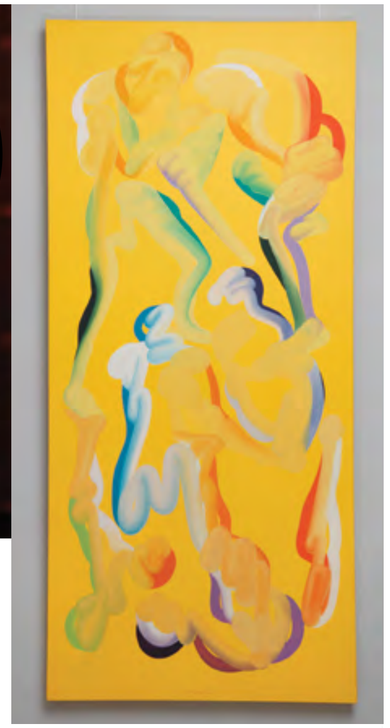

bu mesleği seçerken profesör olmak aklımın ucundan bile geçmedi. Uluslararası bir üne sahip olmak bunun karşılığında da resimlerin değer kazanması hiç aklımdan geçmiyordu ama bu işi severek yaptığınızda başarılı olursunuz. Ben sezgilerimle yakaladım sanatı. Hatta benim için yapılan bir takım filmler var hala süren projeler var, bu çalışmalarda, 15 yaşımda yaptığım resimler ile başladılar ve erken bir üsluplaşma olarak ifade edildi. Ortaokul döneminde karşılaştığım hocalar beni yüreklendirdiler. Bugün bu yaşımda, büyük bir heyecanla çalışıyorum ve büyük bir tutku olarak içimde sanat sevgisi var.

Sanatçı kişiliğiniz dışında eğitmen yönünüz de var. Genç sanatçıların yetişme sürecinde yer alıyorsunuz. Türkiye'de yetişen sanatçılara ek olarak artık yurt dışında sanat eğitimi alıp gelen genç sanatçılar da yer alıyor. Yeni yetişen genç nesli nasıl değerlendiriyorsunuz?

Sanatçı olmak apayrı bir iş. Yani Picasso'nun bir üniversitede ders vermesi ne kadar hoş olurdu ama adamın zamanı yetmezdi. On binlerce desen çizmeye, beş bine aşkın tuval yapmaya yetmezdi. Türkiye'de bir müddet eğitimci olmak, sanatçı olmak hatta bunun ötesinde bizim kuşağın olduğu gibi bizden önceki kuşaklarında, ben Bedri Rahmi öğrencisiyim. Benim hocam şairdi, ressamdı, yazardı. Nurullah Berk mesela sergi komiserliği yapardı, müze müdürlüğü yaptı. Ressamlık, sanatçılık, müze müdürlüğü, sanatçı örgütleriyle ilgilenmek, sanatçının sosyal haklarıyla uğraşmak, yazı yazmak, konferans vermek ben bütün bunların hepsini yaptım. Yani bir koltukta üç beş karpuzu birden taşıdım. Ben ve benim kuşağım, sanat gönüllüleri gibi; önceki kuşakta olduğu gibi. Bugün tabii ihtisaslaşma daha az alanla uğraşmaya neden oluyor. Türkiye'deki duruma gelince o kadar çok süratli değişimler oluyor ki, ben 50 yıllık Türk resminin canlı bir tanığıyım, kendimi böyle tarif edebilirim. 1954'te ben akademiye girdiğim zaman, İbrahim Çallı daha yeni emekli olmuştu. Akademiye gidip geliyordu, o kuşağı tanıyorum. Feyhaman Duran'ı, Hikmet Onat'ı tanıyorum. Onların öğrencisi olan Bedri Rahmi, Cemal Tollu, Cevat Dereli, Ali Çelebi, o kuşağın yönetimde olduğu zaman ben asistan oldum. Gençlerin yetişme şekli çok farklı, görsel bellekleri çok daha zengin. Internet var, sergiler var, müzeler var, galeriler var. Benim öğrenci olduğum yıllarda sadece 2 tane galeri vardı. Şehir Galerisi vardı belediyenin bir de Amerikan Kültür Merkezi ve arada sergi açılan Fransız Kültür Merkezi vardı. Onun dışında galeri yoktu. Şimdi 200 küsur tane galeri var. Müze yoktu, kitap yoktu, yayın yoktu. Benim Bedri Rahmi Eyüpoğlu şunu derdi: "Ben akademideki öğrencilik yıllarımda sadece iki tane renkli röprodüksiyon gördüm. Bunlardan biri Van Gogh'un "Postallar"ıydı, diğeri de Gauguin'in bir resmi. Düşünün ki Türk resminde önemli bir yer alacak kişi, sadece iki tane renkli resim görüyor. Bugün görsel bellek inanılmaz derece zengin. Burada oturduğunuz zaman İnternet'ten dünyanın bütün müzelerini geziyor, dünyada olup biteni görüyorsunuz ve ayrıca İstanbul büyük bir metropol olmalı hatta önümüzde ki zamanlar içerisinde Avrupa'da bir sanat merkezi olmanın yolunda. Biz birbirini büyüten bir kültüre sahibiz. O yüzden Anadolu'da olmak, İstanbul'da olmak çok büyük bir özelliktir. Gelecekte Türkiye'den çok sanat akımları, düşünceler, yeni yaratıcı insanlar yetişecektir.

Eserlerinizde size neler ilham kaynağı olur?

Ben kendimi hala bir resmin şairi olarak görüyorum. İçimde ürperti uyandıran her şey içimde ki o ellere ses veren, dokunan, bir bakış, bir göz, bir ışık, bir gök gürültüsü, yaşamın içinden kopup gelen bir görüntü, yaşamla bütünleşen bir olay. Hepsi benim esin kaynaklarım arasında yer alıyor. Belki bazen benden isteneni yapmaya zorlandığım da olmuyor değil. İstanbulluları bambaşka bir şekilde yapmak istiyorum. Belki anılarımla bütünleşen İstanbullar yapacağım insansız İstanbullar onun düşüncesi içindeyim. Ama bu arada benden istenenler var, onlara hayır demem imkansız ama onlardan bazen sıkıldığım oluyor. Yeni şeyler yapmak istiyorum.

Devrim Erbil'in Türk resminde önemli bir yeri ve izi var. 50. yılınızı geride bıraktınız... Bir koleksiyoner için Devrim Erbil eserine sahip olmak, olmazsa olmaz halinde geldi…

Siz 50 yıllık sanat yaşamınızdaki değişimleri nasıl değerlendirebilirsiniz?

Bu değişimler sanatın kendi içindeki değişimlerdir. Nasıl ki bir gün ötekine benzemiyorsa her gün herkesin yaşantısında deneyleriyle, birikimleriyle yeni bir gün yepyeni bir biçimde başlıyorsa sanatta da bu böyle. Sanatçı çok doğuran bir yapıya sahip değil, yaratmak için en iyiyi yakalamak peşinde. Hayatındaki mutluluklar, acılar ona yeni ivmeler kazandırabilir, yeni yollar gösterebilir. Bu nedenle sanatçının bugünü yarınına benzemez. Herkesin yaşamında olan değişimler sanatçının hayatında da olacaktır. Benim yaşamım çok fırtınalı bir hayattır. 3 eş, çocuklar, torunlar, sevgililer, aşklar hem de böyle bedel ödenmiş aşklar. Birinde sanatoryuma girmek, öbüründe kalbine stent takılmak. Bütün bu etkileri eserinizde yaşıyorsunuz. İlişkiler zenginleştikçe sanat da zenginleşir. Yaratıcı tavırlar bu zenginliğin içinde yeni söylemlere karışır.

İstanbul sanat piyasasında her geçen gün yeni sanat kurumları açılıyor. Uzun yıllarını geri de bırakmış bir sanatçı olarak gelişen sanat piyasası ile alakalı düşünceleriniz nelerdir?

Sanat madem ki üretilen bir iş, alınıp satılıyor. O zaman piyasasının olması çok normal ama bu piyasa biz sanatçıların dışında olan bir şey. Mesela her müzayede olduğunda, bir katalog geldiğinde eyvah diyorum içinde benim resimlerim de olacak herhalde, bir bakıyorum 5-6 tane resmim var. Eskiden alınmış ya da hediye edilmiş resimler… O resimler büyük paralar etmeye başlayınca insanlar satıyorlar, alıyorlar bir hareketlenme oluyor; ama bunlar bizim dışımızda ben olmasın istiyorum. Menajer başka türlü düşünüyor, piyasa yükseldi alçaldı bunlar beni ilgilendirmiyor. Güzel resim yapmaya çalışıyorum, güzel resim derken de hem beni anlatan, hem benim kişiliğimi yansıtan, hem de benden sonra biri aldığı zaman resmi Devrim Erbil resmi diyebilmeli, iç rahatlığıyla ben o resmi yapmalıyım.

Halı Müzesi projenizden bahseder misiniz?

Halı, insanlığa Türklerin armağan ettiği gelenektir. Halı tekniğiyle ya da kilim tekniğiyle sanat eseri de yapılır. Benim babam Uşaklı ve Uşak halının merkezidir. Çocukluğumda halalarım halı dokurdu, evin girişindeki hollerde. Sonra biz akademide halı resim atölyesini kurduk ve bu sanat batıda çok değerli oldu. Bir kilim ya da halı ya da goblen, o tekniklerle dokunmuş halı, hem işçilik bakımından hem de sesi absorbe etme (sesi emmesi) açısından çok önemli. Avrupa'da ve Amerika'da çok önemli yerlerde halı resimleri kullanılır. Türkiye bir halı ülkesi olduğu halde halı resmi gelişmedi nedense. Ben bir Türk sanatçısı olarak neden bir halı resme yoğunlaşmayayım? Şimdi benim elimde 50 parça halı var. Uşak'ta Simav'da Hereke'de, Balıkesir'de ve Tebriz'de dokunmuş halı resimlerim var. Hem bu geleneksel teknik ile yapılmış eserlerin toplandığı hem de bugün çağdaş sanatçıların yaptığı eserleri içeren, gelenekten çağdaşa bir halı müzesini önerdim. Hangi belediye bunu alırsa müze haline getirirse çok yararlı bir iş yapmış olacak. Benim kendi koleksiyonumda 50 kadar halım var ve bunları müzeye koyacağım.

Röportaj: Mine YURDABAK
Fotoğraf: Bayazıt ŞIMŞEK

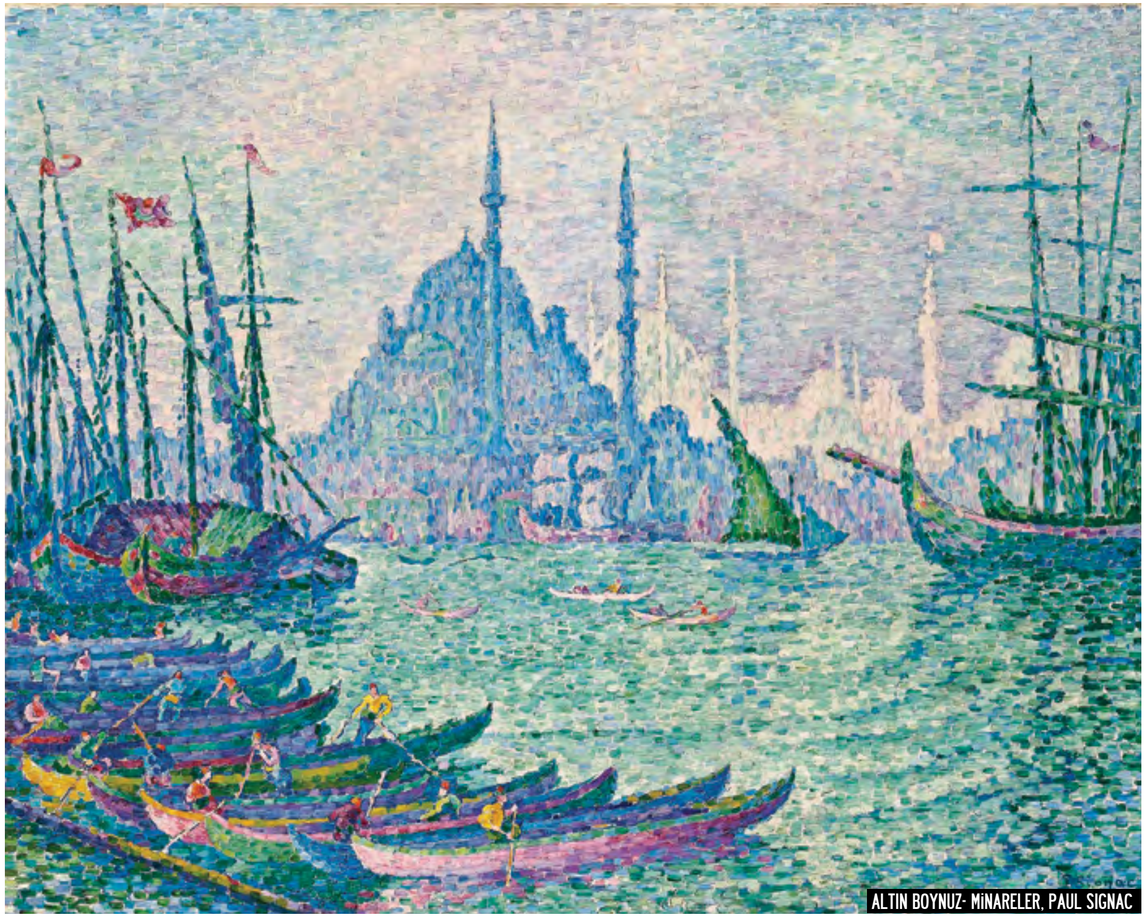

ALTIN BOYNUZ- MİNARELER, PAUL SIGNAC

CHRISTIE'S EMPRESYONİST VE MODERN SANAT MÜZAYEDESİ'NDE EMPRESYONİST RESİMLER BÜYÜLEDİ

ÖZEL KOLEKSİYONLAR İÇİNDEKİ EN GÜZEL RENOİR RESİMLERİ, CHRİSTİE'S MÜZAYEDE EVİ TARAFINDAN DÜZENLENEN EMPRESYONİST VE MODERN SANAT MÜZAYEDESİ'NDE, KOLEKSİYONERLERİN BEĞENİSİNE SUNULDU.

Özel koleksiyonlar içindeki en güzel Renoir resimleri, Christie's müzayede evi tarafından düzenlenen Empresyonist ve Modern Sanat Müzayedesi'nde, koleksiyonerlerin beğenisine sunuldu. Empresyonist ve Modern Sanat Müzayedesi 20 Haziran saat 19.00'da gerçekleşti. Müzayedede 19.ve 20.yüzyılın en önemli sanatçılarının baş yapıt niteliğindeki eserleri yer aldı. Müzayedenin zirvesinde yer alan eser , Renoir'ın çıplak kadın temalı eserler serisi içinde yer alan 1888 tarihli Baigneuse (Banyo Yapan Kadın) isimli eseri oldu. Tahmini satış değeri 12 Milyon – 18 Milyon arasında belirlendi.

Christie's Londra Empresyonist ve Modern Sanat Eserleri Uluslararası Yöneticisi Jay Vincze'e göre ''Empresyonist ve Modern Sanat eserleri, uluslararası gelen talepler doğrultusunda büyük bir ilgi görmektedir. Şubat ayında Londra'da, Mayıs ayında ise New York'ta düzenlenen müzayedelerde eserlerin satış fiyatlarında yüksek artış olduğunu görmekteyiz. Haziran ayında gerçekleşen müzayedede çok özel koleksiyonlardan çıkma eşsiz güzellikte, nadide eserlere koleksiyonerlerden büyük ilgi mevcuttur. Pek çok eser uzun zaman sonra ilk kez gün ışığına çıkarak alıcılarla buluşuyor. Renoir'in ustaca resmedilmiş nü resmi bu kalitede az rastlanan eserler arasındadır. Satışa sunulan sanat şaheserleri nadirlik, güzellik ve çok önemli özel koleksiyonlardan çıkmış olmak gibi özellikleri taşımanın yanı sıra sanatsal yenilik, mükemmelik ve Empresyonizm ve Modern Sanat'ın etkisini en güzel şekilde yansıtması nedeniyle uluslararası alanda önem kazanmıştır.''

Buigneuse (Banyo Yapan Kadın) 1888 – Pierre Auguste Renoir (1841- 1919): Renoir bu resmini en keyifli dönemlerinden birinde yapmıştır. Renoir'ın kariyerinde nü resim önemli bir yer tutar. Kadın bedeninin heykelsi güzelliğini herhangi bir zamana atıfta bulunmadan resmeden Renoir döneminde pekçok sanatçıya feyz vermiştir. Resim banyo yapan bir kadını yansıtmaktadır. (tahmini değeri£12 milyon - £18 milyon arası)

Femme au chien (Köpekli Kadın) 1962 - Pablo Picasso (1881-1973): Eser, yaklaşık 40 yıldır mevcut sahibinin koleksiyonunda yer alıyordu. (tahmini değeri £6 milyon ile £9 milyon arası) Pabl▶

FEMME ASSIE PABLO PICASSO

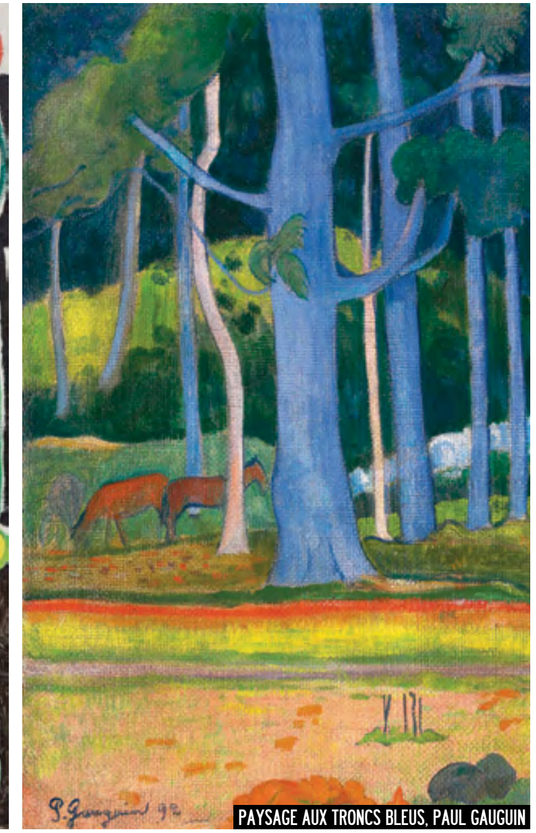

PAYSAGE AUX TRONCS BLEUS, PAUL GAUGUIN

MÜZAYEDEDE 19.VE 20.YÜZYILIN EN ÖNEMLİ SANATÇILARININ BAŞ YAPIT NİTELİĞİNDEKİ ESERLERİ YER ALDI. MÜZAYEDENİN ZİRVESİNDE YER ALAN ESER ,RENOİR'IN ÇIPLAK KADIN TEMALI ESERLER SERİSİ İÇİNDE YER ALAN 1888 TARİHLİ BAİGNEUSE İSİMLİ ESERİ OLDU. TAHMİNİ SATIŞ DEĞERİ 12 MİLYON – 18 MİLYON ARASINDA BELİRLENDİ.

Picasso'nun ikinci eşi olan Jacqueline Roque ve Afgan av köpeği (Kaboul) büyük ve rengarenk resmedilmiş. Yüzeydeki çok renkli dokulu geçişler dönemin Avant Garde Art Informel akımına bir saygı niteliği taşımaktadır.

Femme assie (Oturan Kadın) 1949 Pablo Picasso'nun; hayatında önemli yere sahip eserlerindendir. Picasso'nun partneri Francoise Gilot'ın, kızları Paloma'ya zorlu hamilelik dönemini anlatan resmidir. (tahmini değeri £5 milyon ile £7.5 milyon arasında) Resim Picasso'nun doğum mucizesinin kendisinde yarattığı etkiyi yansıtmaktadır.

La Corne d'or- Les Minarets –(Altın Boynuz- Minareler) Paul Signac (1863-1935): Paul Signac'ın 1920'li yıllardaki eseridir. (tahmini değeri £4 milyon ile £6 milyon arasındadır) Ustaca resmedilmiş , zengin bir ritme sahip bu kompozisyon sanatçının Neo- Empresyonist fırça darbelerini yansıtmaktadır. Bu eşsiz çalışma 1907 yılından itibaren sanatçının yapmış olduğu 12 serilik İstanbul- Haliç konulu eserlerinden biridir. Aynı seriden bir başka eser Şubat 2012 'de Londra Christie's de 8.7 milyona satılmıştır. Minareler isimli bu eser sanatçının olgun dönemi stilinin mükemmel güzellikteki bir örneği olup Pointillism'den uzaklaşıp kromatik renk parlaklığı , eşsiz bir harmoniyi ve romatizmi yansıtan bir eseridir.

Paysage aux troncs bleus – (Mavi Gövdeler Peyzaj) Paul Gauguin: (1848- 1903) Paul Gauguin'in 1892 yılında ilk Thaiti gezisindeki yolculuğunu anlatan bir eserdir. (tahmini değeri £3 milyon ile £5 milyon arasındadır)

Les jours gigantesques 1928 - René Magritte. Rene Magritte bu resimde hafızada kalıcı bir portre ile karşımıza çıkıyor. (tahmini değeri £800,000 ile 1,500,000 milyon arasındadır)

Satışta yer alan diğer Sürrealist sanatçılar ise; Paul Delvaux (1897-1994), Joan Miró (1893-1983) and Max Ernst (1891-1976). Edgar Degas (1834- 1917) 'nin de 14 adet bronz heykeli sunulacaktır. (tahmini değeri £15,000 milyon ile £2.5 milyon arasındadır)

Evening Sale – Irma Stern (1894-1966) Güney Afrikalı sanatçı Irma Stern'in yapmış olduğu eseri Evening Sale eseri ise (tahminen £800,000 ile 1,200,000 milyon arasındadır)

BUIGNEUSE, PIERRE AUGUSTE RENOIR

"Aslında resim çalışmak istiyordum
Fakat şans eseri heykeltraş oldum.
Bu yüzden günümüzde heykel ne olabilir
Diye düşünmeye başladım.
Bu beni boşluk, olasılık ve hacmi,
Heykelin en temel özelliklerini,
araştırmaya itti."

Erwin Wurm

ERWIN WURM'UN "BLOW UP" SERGİSİ

GALERİST TEPEBAŞI, AVUSTURYALI SANATÇI ERWIN WURM'UN YENİ HEYKELLERİNDEN OLUŞAN, "BLOW UP" İSİMLİ, İSTANBUL'DAKİ İLK KAPSAMLI KİŞİSEL SERGİSİNE 7 TEMMUZ TARİHİNE KADAR EV SAHİPLİĞİ YAPIYOR. JÉROME SANS KÜRATÖRLÜĞÜNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN VE WURM'UN EN ÖNEMLİ SERİLERİNDEN ÖRNEKLERİN YER ALDIĞI SERGİDE SANATÇININ HEYKELİN TANIMI VE TEMEL NİTELİKLERİ KONUSUNDAKİ ARAŞTIRMALARININ BİR ÖZETİ SUNULUYOR.

Galerist Tepebaşı, Avusturyalı sanatçı Erwin Wurm'un yeni heykellerinden oluşan, "Blow Up" isimli, İstanbul'daki ilk kapsamlı kişisel sergisine 7 Temmuz tarihine kadar ev sahipliği yapıyor. Jérome Sans küratörlüğünde gerçekleştirilen ve Wurm'un en önemli serilerinden örneklerin yer aldığı sergide sanatçının heykelin tanımı ve temel nitelikleri konusundaki araştırmalarının bir özeti sunuluyor. Wurm eserlerinde ince bir mizah kullanarak içsel ve dışsalın ilişkisini, nesnel dünyanın, subjektif dünya üzerinde artık bireyin kontrolünden çıkmış hakimiyetini sorguluyor.
Wurm, sanat dünyasında tanınmasını sağlayan ilk heykelleri "One Minute Sculptures" (Bir Dakikalık Heykeller) ile ziyaretçileri farklı pozlara sokarak yaşayan heykeller yaratmış ve insan bedenini bir heykel malzemesi olarak kullanmıştır. İnsan bedeninin heykelle ilişkisini daha da derinleştirerek "heykel hacimlerle oynamaktır ve kilo alıp vermek de hacimlerle oynamaktır. Bu durumda kilo alıp vermek de bir heykel olabilir" diyen Wurm, eserlerinin bir çoğunda görülen şişman ve zayıf formların çıkış noktasına bu sözlerle deyinmiştir.
Sergide yer alan ve Wurm'un heykellerindeki formların önemli bir örneği olan "Mind Bubbles" (Zihin Balonları) ile çizgi romanlarda, ana metin ve olay dışındaki gereksiz konuşma ses veya düşüncelerin yer aldığı baloncuk şekilleri heykelleştirilmiştir. Bu büyük, yayvan ve ağır görünümlü balonlar sadece bir düşünce değil aynı zamanda bir ruh halinin nesnelleşmesidir. Tek elin üzerinde duran büyük sarı bulut benzeri bir formdan oluşan "Me Under LSD" (LSD Etkisinde Ben) ile sanatçı psikolojik tasviri fizyolojik bir anlatım üzerinden yaparken, izleyiciyi kendi bedenselliği ve hisleri ile yüzleştirir.
Tuvaller ya da basit dikdörtgen kaideler üzerine elbise, kazak gibi seri üretim kıyafetler giydiren Wurm, kılıfları formlarını oluşturan eserler yaratır; böylece giysi ve benzeri 'sosyal kılıflar' arkasında varolan bireysel ve kolektif kimlik ilişkilerinin kırılganlığını ortaya koyar. Bireyler kendilerini tanıtmak ve yansıtmak için bu nesneleri kullanırken, aynı zamanda onlar tarafından biçimlenir ve değişime uğrarlar.1954 yılında doğan Erwin Wurm, Viyana ve Limberg'de yaşamını sürdürüyor.
Uluslararası sanat camiasının yıldızlarından biri olarak kabul edilen Wurm'un eserlerinin bulunduğu koleksiyonlardan bazıları Fransa'da Centre Pompidou ve Musée National d'Art Moderne, (Paris) Musée d'Art Contemporain, (Bordeaux) ve Musée d'Art Contemporain, (Lyon), Amerika'da Solomon R. Guggenheim Museum, (New York), Walker Art Center, (Minneapolis) ve Judith Rothschild Foundation, (New York); Almanya'da, Museum of Modern Art, (Frankfurt), Center for Art and Media Technology (Karlsruhe), Museum Ludwig, (Cologne) and Städtische Galerie im Lenbachhaus ve Kunstbau, (Munich); İsviçre'de, Kunsthaus, (Zurich); Avusturya'da, Belvedere, Albertina and Museum of Modern Art Ludwig Foundation (MUMOK) tur. Sanatçının son kişisel sergileri; Bon'daki Kunstmuseum, (2010), Beijing'deki Ullens Center for Contemporary Art (2010), Viyana'daki Essl Museum, Lenbachhaus'daki Städtischen Galeri ve Münih'teki Kunstbau'da gerçekleşmiştir.

GALERİST Tepebaşı
Meşrutiyet Caddesi, No: 67/1, Tepebaşı
www.galerist.com.tr

ARMAGGAN'IN NURUOSMANİYE MAĞAZASINDA YER ALAN ARMAGGAN ART&DESIGN GALLERY'NİN 3. SERGİSİ MADDENİN HALLERİ SANATSEVERLERLE BULUŞUYOR.

ARMAGGAN ART&DESIGN GALLERY,

'MADDENİN HALLERİ' SERGİSİ

Bir tasarım ve üretim markası olan ARMAGGAN'ın bünyesindeki galeri, üretim mekanı olarak genç sanatçıları desteklemeyi hedefliyor. Tıpkı markanın özel tasarlanan ürünleri gibi, galeride sergilenen eserler de, sanatçılar tarafından sergi için özel olarak üretiliyor.
25 Ağustos'a kadar devam edecek olan sergide; farklı malzemeleri kullanan, teknikleri ayrı fakat sanat görüşleri aynı olan 44 sanatçı ve tasarımcının, 18 grup ve 8 bireysel çalışma sonucu ürettiği eserler yer alıyor. Tasarımcıların, üretim konusundaki hakimiyetlerini sanatçıların güzellik anlayışıyla birleştirerek 3 ayda hazırladığı eser ve ürünler, ARMAGGAN Art&Design'da bir araya geliyor.
ARMAGGAN Art&Design Gallery "Maddenin Halleri" sergisine katılan sanatçılar arasında Aykut Erol – Yiğit Yazıcı Ali Bakova – Neşe Çoğal, Ilanit Ovadya – Meral Değer, Şule Koç – Tuğberk Selçuk Babur Kerim İncedayı Ayşe Deniz Yeğin – Meltem Sırtıkara, Suhandan Özay Demirkan Seçkin Pirim de yer alıyor.
Anadolu'nun ilhamını çağdaş tasarımlarla yeniden yorumlayan, kendi atölyelerinde geleneksel teknikler ve el işçiliği kullanarak sınırlı sayıda üretim yapan bir Türk markasıdır. ARMAGGAN Nişantaşı ve ARMAGGAN Nuruosmaniye mağazalarında sunulan mücevher, sanatsal obje, deri, doğal boya tekstil ve ev tekstilinden oluşan ürünlerini, sevdiklerine değerli armağanlar vermek isteyenlerle buluşturur. ARMAGGAN Nuruosmaniye mağazasında, ürünlerin yanı sıra NAR Gourmet, NAR Lokantası, NAR Kahvesi, Yemek Sanatları Merkezi (YESAM), ARMAGGAN Art&Design Gallery ve Bora Travel yer alır.

PİLEVNELİ PROJECT'TE
"ŞÜPHECİ MÜDAHALELER"

PİLEVNELİ PROJECT YENİ PROJESİNDE, REFİK ANADOL'UN SERGİSİNE EV SAHİPLİĞİ YAPIYOR. "ŞÜPHECİ MÜDAHALELER", İZLEYİCİYE ŞÜPHE ÜZERİNDEN BİR DENEYİM SUNUYOR. ANADOL, İZLEYİCİYİ, İÇİNDE BULUNULAN MEKÂNIN FİZİKSELLİĞİNİ VE KENDİSİ TARAFINDAN YARATILAN GÖRSEL BELİRTEÇLERİ EŞ ZAMANLI OLARAK ALGILAMAYA DAVET EDİYOR.

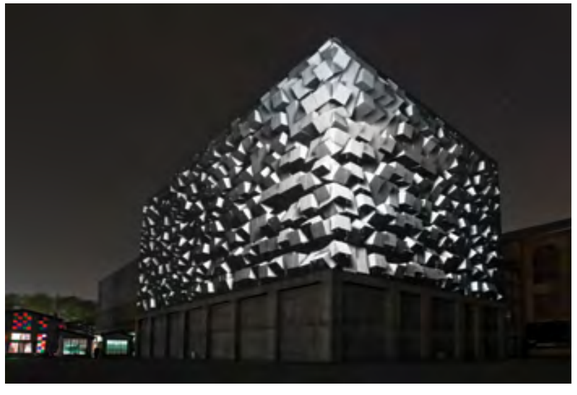

Pilevneli Project yeni projesinde, Refik Anadol'un sergisine ev sahipliği yapıyor. Ulusal ve uluslararası birçok sergiye katılan sanatçının Türkiye'deki son işlerinden birisi 12. Uluslararası Istanbul Bienali'yle eş zamanlı olarak Yapı Kredi Kültür Merkezi binası üzerine yaptığı "Aktif Strüktürler v1.1: Akustik Formasyon / İstiklâl Caddesi" adlı enstalasyonuydu. "Şüpheci Müdahaleler" 28 Haziran – 14 Temmuz 2012 tarihleri arasında Pilevneli Project'te izlenebilir. "Şüpheci Müdahaleler" adından da anlaşıldığı üzere izleyiciye şüphe üzerinden bir deneyim sunuyor. Refik Anadol, izleyiciyi içinde bulunulan mekânın fiziksellliğini ve kendisi tarafından yaratılan görsel belirteçleri eş zamanlı olarak algılamaya davet ediyor. Anadol'un işleri süjenin alışılagelmedik mekânsal yönelimlere verdiği tepkiler ve bu yönelimlerle olan etkileşimi üzerine kuruludur. Eserlerinde tüm mekânların ve cephelerin çağdaş sanatçının tuvali olarak kullanılabileceği potansiyele sahip olduğunu öne sürer. Sanatçı, medya tasarımını mimarinin içine yerleştirerek dijital olmayan gerçekliklerin varolmadığı postdijital bir mimari geleceğin oluşabilme ihtimalini sorgular. İzleyiciye hem iç hem de dış mekânın işlevselliğini yeniden tanımlama olanakları sunar. En son dijital baskı, üç boyutlu video eşleştirme, görsel tasarım ve ses yerleştirmesi ▶

YENİ ÇALIŞMALARINDA DİJİTAL BASKI, ÜÇ BOYUTLU VİDEO EŞLEŞTİRME, GÖRSEL TASARIM VE SES YERLEŞTİRMESİ TEKNİKLERİNİ KULLANAN ANADOL, DİJİTAL, FİZİKSEL, MİMARİ VE ESTETİK UNSURLARI BİR ARAYA GETİREREK TEMSİL İMKÂNINA VE/VEYA İMKÂNSIZLIĞINA DİKKAT ÇEKİYOR.

tekniklerini kullanan sanatçı, dijital, fiziksel, mimari ve estetik unsurları bir araya getirerek temsil imkânına ve/veya imkânsızlığına dikkat çekiyor. Anadol, mimarinin dokusunu dijital tasarımlarla birleştirmek ve üç boyutlu geometrik projeksiyonlar oluşturmanın dışında, sonsuza kadar çalışabilen, kendini yenileyebilen ve her yenilemede başka bir noktadan kendini çizebilen kod tabanlı işleri de izleyiciyle buluşturuyor. 1985'te İstanbul'da doğan Refik Anadol, İstanbul Bilgi Üniversitesi Görsel İletişim Tasarım bölümünde yarı zamanlı eğitmenlik yapıyor. Ağırlıklı olarak canlı video/ses performansı ile mimari fotoğraf alanlarında çalışmalarını sürdüren Anadol, özellikle medya ve mimari arasındaki ilişkiyle ilgileniyor.

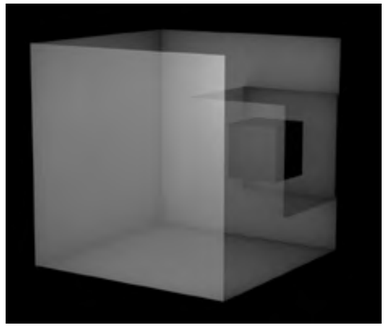

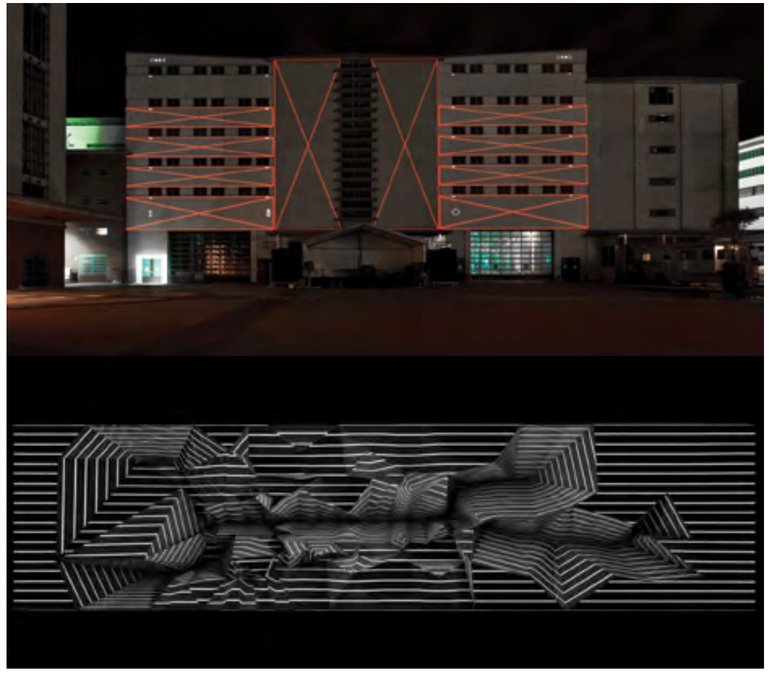

TUVAL RESMİNİN USTA SANATÇILARINDAN

HÜLYA BOTASUN

"Resim asla ölmez… İnsanoğlu tuvallere bakmaktan, ressamın dünyasını fırça darbelerinden hissetmeye çalışmaktan ve bundan haz duymaktan asla vazgeçmeyecek…"

BOTASUN'UN TÜRKİYE'DE VE AVRUPA'DA ÇEŞİTLİ KOLEKSİYONLARDA RESİMLERİ BULUNUYOR, İSPANYA-CASTİLLON'DA BÜYÜK BİR DUVAR RESMİ İMZASINI TAŞIYOR. KUŞAĞININ VERİMLİ RESSAMLARINDAN BOTASUN, OSMANLI MİNYATÜR GELENEĞİNE MODERN BİR YAKLAŞIMLA EĞİLEN VE MİNYATÜRLERİ GÜNÜMÜZ TEKNİKLERİYLE BÜYÜK TUVALLERDE YENİDEN YORUMLAYAN ÖNCÜ BİR SANATÇIMIZ.

İstanbul doğumlu Hülya Botasun, 1990'da Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Bölümü'nden mezun oldu. Botasun 1989'dan günümüze 8 adet kişisel sergi açtı, 39'u aşkın karma sergide de yapıtları yer aldı. Yurt içi ve yurt dışında çeşitli work-shop'lara, etkinliklere katıldı, Resim Heykel Müzeleri Derneği'nde eğitmenlik görevinde bulundu. Türkiye'de ve Avrupa'da çeşitli koleksiyonlarda resimleri bulunuyor, İspanya-Castillon'da büyük bir duvar resmi imzasını taşıyor. Kuşağının verimli ressamlarından Botasun, Osmanlı minyatür geleneğine modern bir yaklaşımla eğilen ve minyatürleri günümüz teknikleriyle büyük tuvallerde yeniden yorumlayan öncü bir sanatçımız. Postmodernizmin resim dünyasını etkilediği 80'li yıllarda bu akımın işlerine yansıdığı, pop-art'ın da etkilerinin gözlemlendiği bir ressam. Botasun, aynı zamanda pek çok ressamın aksine enstalasyon ve üç boyutlu objelere yönelmeden, ısrarla tuval resmine sahip çıkan bir sanatçı. Hülya Botasun'la son dönem çalışmaları ve sanat dünyasındaki aktüel gelişmeler üzerine söyleştik.

Kendisiyle Taksim'in göbeğinde, Lamartin Caddesi'ndeki dubleks çatı katında yer alan atölyesinde serin roze şaraplarımızı yudumlarken, ilk sorum son yıllarda sanat ortamında daha az gözükmesinin sebebi üzerine oluyor. Hülya Botasun gülümsüyor ve "Yeni kişisel sergimin hazırlığı çok zamanımı aldı" diyor. "Biliyorsunuz ben günümüzdeki bazı sanatçıların tersine dijital baskı vb. modern tekniklere pek prim vermiyorum. Ortaçağ ressamlarının emek yoğun tarzına yakın, akrilikle bir tuvalin üzerine onlarca transparan kat uygulayarak çalışıyorum. Yüzyıllar sonra bile resimlerimin kalıcı olmasını arzuluyorum. Bir resmimde bazen küçük küçük yüzbinlerce fırça darbesi olabiliyor… Bu arada atölyemde 'Taximarts' adında bir sanat merkezi ▶

"YÜZYILLAR SONRA BİLE RESİMLERİMİN KALICI OLMASINI ARZULUYORUM. BİR RESMİMDE BAZEN KÜÇÜK KÜÇÜK YÜZBİNLERCE FIRÇA DARBESİ OLABİLİYOR… BU ARADA ATÖLYEMDE 'TAXİMARTS' ADINDA BİR SANAT MERKEZİ KURDUM, GENÇLERE VE YETİŞKİNLERE VERDİĞİMİZ RESİM, HEYKEL VE MÜZİK DERSLERİ DE HAYLİ ZAMANIMI ALIYOR."

kurdum, gençlere ve yetişkinlere verdiğimiz resim, heykel ve müzik dersleri de hayli zamanımı alıyor." Botasun, yeni sergisi hakkında da şunları söylüyor: "Son yıllarda hayvan figürleri çok ilgimi çekti. Onları yakından inceledikçe, insanlardaki ifadelerle paralellikler kurdum. Bir dönem ağaçları birer figür gibi resmetmiştim, bu kez tavşanlara, timsahlara, kedilere, kirpilere yöneldim. Arkadaşlarımın portrelerini, onları birer hayvana benzeterek yaptım. Şakacı, farklı bir sergi olacak sanıyorum…"

Türk resim eğitiminde Osmanlı resim geleneği biraz küçük görülür, büyük bir damar olan minyatürler neredeyse yok sayılır. Botasun ise 90'lı yıllarda minyatürleri dev tuvallere aktarıp yorumlayarak büyük ses getirmişti. Resimlerinde zamanlar üstü ve zamanlar dışı bir postmodern tavır sezilmişti. Sonrasında ise sanat ortamında Osmanlı minyatürleri, desen ve motiflerini tuvallere aktarmak çok moda oldu. Bu konudaki soruma da, "Ben üstü örtülen bir döneme dikkat çektim ve sanatımızın ihmal edilen bir kesitini bugünün gözüyle değerlendirdim. Ama doğrusu bu işin bir 'kitsch' yarışına dönüşeceğini, dekoratif resimler patlaması yaratacağını tahmin etmemiştim" diyerek dokundurmalı bir yanıt veriyor. Rozelerimizden son yudumları alırken, onlarca dev tuvalin arasındaki atölyenin boya kokuları arasında biraz aykırı düşebilecek şu soruyu soruyorum: "Kimileri, 'tuval öldü' diyorlar. Çağdaş sanatın artık enstalasyonlar, dijital canlandırmalar, projeksiyon ve videolarla soluk alıp vereceğini savunuyorlar. Bu konudaki yorumunuz ne?" Botasun yine gülümsüyor: "Sanat çağına tanıklık etmenin yanı sıra, insana haz verme gibi bir misyona da sahip. Yüzlerce yıl baktığımız, müzelerin duvarlarında milyonlarca insanın izlediği, her farklı ruh halimizde, farklı ışık yansımasında, farklı açıdan bakışta bize değişik şeyler söyleyen resmin gerçekten yok olabileceğine, işlevsiz kalabileceğine inanmıyorum…"

KANYON

MIMARLIK VE PEYZAJ MIMARLIĞI'NDA ULUSAL VE ULUSLARARASI ÖDÜLLÜ PROJELERDE IMZASI OLAN

DR. DENİZ ASLAN

"Mimarlık ve Peyzaj Mimarlığı bir anlamda birer sanat. Ancak, bizim işimiz çok bağımlı. Yani sanatçının total özgürlüğü ile yaptığımız iş tam örtüşmüyor"

BAY İNŞAAT-42 MASLAK BAŞINDAN BERİ SANATI YAŞATACAK BİR ORTAM OLARAK ELE ALINDI. PEYZAJIN SANATIN TA KENDİSİ DEĞİL, İÇİNE YERLEŞECEK FARKLI SANATSAL BİR FON, BİR NİŞ OLMASINA ÖZEN GÖSTERİLDİ. ANCAK SADECE BAY İNŞAAT-42 MASLAK'A DAİR ÖZGÜN ÖNERMELERİMİZ VAR. HER YERİN KENDİNE AİT BİR PEYZAJ DİLİ OLUŞTU.

Mimarlık ve peyzaj mimarlığı alanında ulusal ve uluslararası birçok ödüllü projede imzası olan, özellikle peyzaj mimarlığı alanının önde gelen temsilcisi olan Dr. Deniz Aslan, "Son on yılda aslında peyzaj mimarlığı inanılmaz bir enerji ile taşıyor. Bu tüm dünyada da böyle. Her şeyden önce peyzaj mimarlığını temsil eden bir meslek odası var artık" diyor. Sanatı merkezine alan Bay Inşaat-42 Maslak projesinin peyzaj mimarisini tasarım sürecinde de imzası bulunan Dr. Deniz Aslan ile peyzaj mimarisinde keyifli bir gezinti yaptık.

Mimarlık ve peyzaj mimarlığı alanında ulusal ve uluslararası birçok ödüllü projede imzanız yer alıyor. Özellikle peyzaj mimarlığı alanının önde gelen bir temsilcisi olarak Türkiye'de peyzaj mimarisinin dünü ve bugününü nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türkiye'de peyzaj mimarlığı halen ne kuş ne deve bir görünüm içinde. Konuyu biraz daha açarsak, peyzaj mimarlığının onlarca senedir süren alışkanlıkları var, bu durum öyle bir kalıp oluşturuyor ki neredeyse kırılması mümkün değil. Eğitim de bu kalıpları oluşturan en önemli etken gibi duruyor. Bu konuyu biraz daha anlamak için peyzaj mimarlığının Türkiye'deki seyrine göz atmak gerekiyor. Peyzaj mimarlığı eğitimi öncelikle ziraat ve orman fakültelerinde veriliyor. Haliyle ağırlıklı olarak bir tür peyzaj mühendisliği diyebileceğim bir eğitim ortamı pseudogermenik bir eğitim modeliyle süregeliyor. Bu eğitim yapısı tasarımla bugün anladığımız anlamda ilgilenmiyor ilgilenemiyor. Gelebildiği nokta aslında peyzaj planlaması. Tasarıma bakınca bir tür ezberle karşılaşıyoruz, aktif yeşil, pasif yeşil, kitlesel yeşil, soliter ağaç, pergola, kamelya, yürüyüş yolu, eğri hatlar ya da düz hatlar, istinat, merdiven, seyir platformu, ses ve müzik gösterisi, peyzaj donatısı, süs havuzu, kaskatlı havuz, kaya bahçesi, su bahçesi, ▶

BURSA MODERN

MİMARLIK DA SADECE BİNA YAPMAK DEĞİLDİR, PEYZAJ MİMARLIĞI DA BİTKİ DİKMEK DEĞİL. ANCAK YİNE DE İŞTE O GENETİK BAĞ VAR YA HEPSİNİN AYAK BAĞI. EĞİTİM KADROLARI GEÇMİŞLERİNDEN SIYRILMADIKÇA İŞLERİ ÇOK ZOR, ANCAK YİNE DE EĞİTİM GÖZLE GÖRÜNÜR ŞEKİLDE EVRİLİYOR. BUNU HEM AKADEMİK HAYATTA HEM DE PROFESYONEL HAYATTA BÜYÜK BİR HEYECANLA İZLİYORUM.

ORTAKÖY ONE

gül bahçesi vb. tematik alanlar, adım taşı, yapay kaya, doğal kaya ve saymayı unuttuğum nice fragmante kalıp. Uzunca süren dalak böbrek dönemi de bu algının bir eseri. Kaleme veya mausa kuvvet çizilen eğrisel yollar, bir tür zonnig ve kalan bölgedeki yeşil alanların kompozisyonu, burada da çim belirleyici bir yerde duruyor. Aslında algılanan bir tür plansal grafik. Bu durum aslında şimdi de devam ediyor, farkı daha usta grafik gözler de var artık.

Son on yılda aslında peyzaj mimarlığı inanılmaz bir enerji ile taşıyor. Bu tüm dünyada da böyle. Her şeyden önce peyzaj mimarlığını temsil eden bir meslek odası var artık. Bir başka önemli gelişme peyzaj mimarlığı eğitimi artık tasarım, güzel sanatlar ve mimarlık fakültelerinde de yapılıyor. İşte bu gelişme kanımca çok önemli, çünkü artık peyzaj mimarlığının dar bir alana sıkıştırılması mümkün değil, peyzaj mimarlığı tüm dünyada mimarlığın ta kendisidir. Çünkü, mimarlık da sadece bina yapmak değildir, peyzaj mimarlığı da bitki dikmek değil. Ancak yine de işte o genetik bağ var ya hepsinin ayak bağı. Eğitim kadroları geçmişlerinden sıyrılmadıkça işleri çok zor, ancak yine de eğitim gözle görünür şekilde evriliyor. Bunu hem akademik hayatta hem de profesyonel hayatta büyük bir heyecanla izliyorum.

Bu arada piyasada neler olup bitiyor diye bakarsak son on yılda bir yatırım patlaması var. Aile şirketinden kurumsal şirkete geçiş sendromu ciddi bir sorun olarak duruyor. Artık yatırım sektörü peyzaj mimarisinin önemini kavramış durumdalar. GYO'laşmış şirketlerle daha verimli bir iletişim kurulmaya başlandı. Peyzaj mimarlığı artık inşaatın bir parçası. Hatta peyzaj uygulama firmaları yavaş yavaş inşaat firması olmaya başladı. Burada ince bir sorun var. Farklı sektörlerde kapitalini geliştiren girişimciler inşaat sektörünün cazibesiyle bir çok yatırım üstlenmeye başladılar. Bu 1.kusak özellikle evlerinde özenli prestij bahçeleri ürettiler. Peyzaj ile olan deneyimleri gezip gördükleri yurt dışı örnekleri ve villaları belki birazda fabrikalarından ibaret. Dolayısıyla bahçe deneyimleri yaşanmışlık bağlamında çok sınırlı, neredeyse ortak bir beğeni ve ezberleri var. Yeni yatırımlarını da villaları gibi görüp aynı deneyimin olumlu yanlarını buralara da taşımak istiyorlar. 2. ve 3. jenerasyon da bir ezber içinde, ancak bir çoğu yurt dışında öğretim gördükleri için daha çeşitli bahçeleri deneyimleme fırsatı bulmuşlar ancak biraz akılları karışık. Ancak bu akıl karışıklığının yararı da yok değil, farklı seçeneklere adaptasyonları daha kuvvetli. Önümüzdeki 10 yıl ortam yeni seslerle daha da renklenecek gibi gözüküyor.

DS Mimarlık tasarımlarının ana motivasyonunda bir mikrokozmosun kurgulanması olduğu belirtiliyor. Projelerinizde bu mikrokozmosu nasıl oluşturuyorsunuz?

Her projenin kendine özgü bir dili var. Yani ortada bir kumaş var. Bu kumaş bize ne verir diye düşünüyoruz. Her proje için çok ciddi bir araştırma ve bir başlangıç yapıyoruz. Bu başlangıç olabildiğince bir soyutlama dönemi bir arama dönemi oluyor. Aradığımız şey bir ortam, bir ortam dili. Bir anda oyunumuzun kurallarını kendi adımıza bir daha yazıyoruz. Senaryo ve kurguya göre yaşam sahnelerini oluşturuyoruz. Bu bize özel bir ortam tanımlıyor. Bu ortamın tüm bileşenlerini yeniden kuruyoruz.

Mimari/peyzaj mimarisi ile sanat arasındaki bağlantıyı nasıl yorumluyorsunuz? Bu çalışmalarınıza nasıl yansıyor?

Mimarlık ve Peyzaj Mimarlığı bir anlamda birer sanat. Ancak, bizim işimiz çok bağımlı. Yani sanatçının total özgürlüğü ile yaptığımız iş tam örtüşmüyor. Peyzaj Mimarlığı'nı landart olarak da yorumlamak mümkün. Bunun için sanki biraz büyükçe araziler bulmak ve bu işin bedelini karşılayacak işveren bulmak lazım. Ben kendi adıma, bu ortamı bugüne kadar bulamadım. Örneğin İstanbul Modern ya da benzer bir ortamda ya da bir bienalde bir yerleştirme yapmak hep beynimin bir tarafında yaşıyor. Ancak ben kendimi bir sanatçı olarak değil de bir elverişlilik ortamı arayan, olabildiğince özgün denemeler yapmaya çalışan bir teknokrat olarak görüyorum. Tabii ki sanatın açtığı yol bizim de kaynağımız. Çok etkilendiğim işler var dünyada. Ben bu işlerin biçimsel ve nesnel yanından çok arka planında, mutfağında dolaşmayı yeğliyorum.

Projelerinizde hangi mimari akımlardan / sanat akımlarından izler görüyoruz?

Hem mimari hem de sanat olarak kendimi ara sıra yolunu şaşıran bir Modernist olarak gördüğümü söyleyebilirim. Benim için modern bir işletim sistemi gibi. Aslında tek bir resim değil, tek bir biçimlenmeyi tarif etmiyor, aslında çoğul bir ortam. İşte bu ortamın üzerine bir çok programı adapte etmek mümkün.

Sanatı merkezine alan Bay Inşaat-42 Maslak projesinin peyzaj mimarisini tasarım sürecinde nelere dikkat ettiniz? Esinlendiğiniz sanat akımları oldu mu?

Bay Inşaat-42 Maslak başından beri sanatı yaşatacak bir ortam olarak ele alındı. Peyzajın sanatın ta kendisi değil, içine yerleşecek farklı sanatsal bir fon, bir niş olmasına özen gösterildi. Ancak sadece Bay Inşaat-42 Maslak'a dair özgün önermelerimiz var. Her yerin kendine ait bir peyzaj dili oluştu. Bu kamusal alandan en bireysel kullanım alanına kadar sürdürülüyor. Ancak temel yaklaşımımızda peyzaj kendi bayrağını dikecek bir baskınlık peşinde değil. Tüm bu tasarım süresince özellikle esinlenilmiş bir sanat akımı oldu diyemem, belli bir izleyi temsil etmiyor Bay Inşaat-42 Maslak'taki çalışmamız. Ama yinelemek gerekiyorsa kendi yalın dünyasını farklı ekleri kabul edecek düzeyde sunuyor kullanıcılarına.

KİM NE DERSE DESİN, SANAT GASTRONOMİYE HİÇ DE KAYITSIZ KALMADI. RESMİN, HEYKELİN YANINDA BELKİ BİR TABAĞI YA DA SOFRAYI SÜSLEMEK ÇOK BASİT BİR ZANAATTI AMA SANATÇI O SOFRAYI ÇOĞU KEZ TUVALİNDE YENİDEN KURDU, KURGULADI.

YEMEĞE ARTİSTİK YAKLAŞIMLAR

MEHMET YALÇIN

GÜNÜMÜZÜN GÖZDE HOBİSİ GASTRONOMİ, SANATÇILARIN DA İLGİSİNDEN HİÇ UZAK KALMAMIŞTI. BİR ÇOK SANATÇI YEMEĞE DE ARTİSTİK YAKLAŞIMLARINI TAŞIDI, DALİ GİBİ BUNU UÇ NOKTALARA VARDIRANLAR DA OLDU…

Nü'leriyle ünlü Fransız ressam Modigliani'nin hayatını anlatan filmin son sahnesi çok hüzünlüdür. Ünlü ressam gencecik yaşına rağmen bir deri bir kemiktir ve hastalıklarla boğuşmaktan iki büklümdür. Karnını bile zor doyuruyordur. Paris'in Seine Nehri üzerindeki köprülerinden birinde yere kapaklanır, öksüre öksüre son nefesini verir… Yıllar sonra milyonlarca dolara el değiştirecek resimlerini boğaz tokluğuna kapatan galericisi, öldüğünü görünce koşa koşa evine gider ve karısından "Bu parayı ona ver" diyerek bir tomar para karşılığında kalan tüm resimlerini alır…

Yıllar yılı sanatçıların önemli bir bölümü böyle yaşadı. Açlık ile tokluğun sınırında. Fikret Mualla'nın Paris'te evinin sokağındaki kafelerde resimlerini bir sürahi ucuz şarap karşılığında garsonlara dağıttığı bilinir. Kuru ekmek ve biraz ekşi şarap, çoğu kez genç ressamların atölyelerinde biricik yakıtları olmuştur. Türkiye'de de, ressamlığın yolu Güzel Marmara şişelerinden geçmedi mi yıllar boyu?

O yüzden hasırla kaplı sürahilerdeki basit şaraplar, birkaç meyve ya da ucu ısırılmış bir somun ekmek, çoğu kez resimlerde sanatçının yoksul sofrasının simgeleri olarak görüldü. Ama Dali gibi, yemeği bir haz aracı olarak görüp, gastronomiyi sanata hayalgücünü zorlayacak ölçüde yansıtanlar da oldu. Yatan bir çıplağı andıran kayık tabakta levrekler… Kadın cinsel organını andıran incirler… Olanca egzotikliğiyle ıstakoz ve karidesler… Göğüslerin üzerinden akan şarap damlaları…

Kim ne derse desin, sanat gastronomiye hiç de kayıtsız kalmadı. Resmin, heykelin yanında belki bir tabağı ya da sofrayı süslemek çok basit bir zanaattı ama sanatçı o sofrayı çoğu kez tuvalinde yeniden kurdu, kurguladı. Hayatı Paris'in kabarelerinde, barlarında ve kafe şantanlarında geçen Toulouse Lautrec, bir yandan en lüks restoranlar için menüler tasarladı, bir yandan da yorgunluğunu bir kadeh absentin başında atmaya çalışan geçkin bar kadınlarının hüznünü resimledi. Monet nilüferlerle kaplı havuzların süslediği kır evinde, doğanın olanca bereketini en albenili biçimleriyle resimledi, Bruegel ise bir tas çorbanın başındaki köylünün sevincini fırçasıyla canlandırdı.

Sanatın dünyasından yemeğin ve içkinin dünyasına çekilen bu hat, tek yönlü de olmadı hiç… Yeme ve içme tutkusunun en rafine alanlarından şarap, sanata hep yakın durdu. 20. yüzyılın en büyük koleksiyonerlerinden Baron Philip de Rothschild, bu birlikteliğin öncüsü oldu. Daha 1924'de Château Mouton-Rothschild şarabının etiketini dönemin büyük sanatçılarından Jean Carlu'ya çizdiren Bordeaux'nun şarap imparatoru, 1945'te ise Fransa'nın Alman işgalinden kurtuluşunun sevincini, o yılın mükemmel geçen rekoltesiyle harmanladı ve "Victory" kelimesinin baş harfi "V"yi ressam Philippe Julian'a uyarlattığı bir etiketle çıkardı şarabını. O gün bu gündür, her yıl bir büyük sanatçının eseri süsledi Mouton etiketlerini. Picasso, Dali, Miro, Braque, Balthus ve Warhol bu görkemli şarabı resimleriyle taçlandırdılar. "Ücret"leri ise birkaç sandık şarap oldu sadece… Türkiye'de de Rothschild'in açtığı çığırdan yol alanlar yok değil. Kavaklıdere'nin dört şaraplık "Vinart" koleksiyonu, dört ünlü ressamın firmanın merkezindeki resimleriyle etiketleniyor yıllardır. Bankacı Akın Öngör'ün Selendi şarabı da, çıktığı yıldan bu yana her yıl bir başka ressamın işiyle etiketleniyor. Paris'in III Michelin yıldızlı şeflerinden Pierre Gagnaire ise bambaşka bir bağlantı kuruyor sanatla işi arasında. "Paris, bir sergiler cenneti… Haftada en az bir sabah öğleye kadar bir sergiyi geziyorum. Haftalar sonra bir bakıyorum, tabağımdaki yeni bir kreasyonum gördüğüm resim ve heykellerin etkisiyle bambaşka bir forma kavuşmuş…"

Plastik sanatlar, ruhu ve beyni doyurup duyuları okşayan büyük ustalıklar… Gittikçe daha rafine bir hal alan gastronomi de, çoklarına göre artık bir güzel sanat… Öyle olmasaydı büyük şef Gagnaire, "Tabağım, benim tuvalimdir!" diyebilir miydi?